

Referat Ældrerådet

Dato og klokkeslæt: 9. juni 2022, kl. 13.00

Sted: Maribo Sundhedscenter, Sdr. Boulevard, Maribo, 1. sal, blå mødelokale.

Fraværende:

Mødeleder: Karen Zubari

Referent: Nina Stangerup

Indholdsfortegnelse:

1.	Godkendelse af dagsorden	1
2.	Sang	3
3.	Velkommen til nyt ældrerådsmedlem	4
4.	Emner til drøftelse med Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget	5
5.	Nyt fra Regionsældrerådet	6
6.	Valg af repræsentant til Regionsældrerådet	7
7.	Status fra brugerrådet – Fælleskøkkenet I/S	8
8.	Valg af medlem af Brugerrådet – Fælleskøkkenet I/S	9
9.	Orientering fra Ældrerådets kontaktpersoner på Plejehjemmene	10
10.	Valg af kontaktperson til Margretecetret	11
11.	Planlægning af borgermøde om Flextrafik	12
12.	Kontorhold til Ældrerådets medlemmer	13
13.	Nyhedsbrev fra Ældrerådet	14
14.	Budget 2023 – Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget	15
15.	Orientering om magtanvendelse 2021 Ældre og Sundhedsområdet	19
16.	Opfølgning på handleplan for ældrepolitik	21
17.	Benyttelse af åbne aktivitets- og træningscentre	23
18.	Anmodning om puljemidler til øgning af lægefaglige konsulenttimer samt puljemidler til en fortsat kompetenceudvikling og efteruddannelse af medarbejdere på palliationsområdet	25
19.	Pulje til demensvenlig indretning på plejehjem	28
20.	Orientering fra Ældre & Sundhed	29
21.	Demensmesse den 21. september 2022	30
22.	Udfordringer omkring træk i pension	32
23.	Orientering fra & 18-udvalg	34
24.	Skiftende personale på dagtilbud til mennesker med demens	35
25.	Meddelelser fra formanden	36
26.	Eventuelt	37
27.	Kommunikation fra mødet	38
28.	Fællesmøde med Frivilligcenter Lollands bestyrelse den 9. juni 2022	39

1. Godkendelse af dagsorden

Debatpunkt – forventet varighed 2 min.

Sagsfremstilling:

Godkendelse af dagsorden for Ældreådets møde.

Ældrechefen påtænker at deltage kl. 14.30-15.30 (pkt. 14-20).

Mødet afsluttes med en halv times møde (pkt. 28) kl. 16.30-17.00 på Frivilligcenter Lolland, Søndre Boulevard 82A.

Indstilling:**Beslutning:**

Fraværende:

Dagsorden godkendt.

2. Sang

Musisk punkt – forventet varighed 3 min.

Sagsfremstilling:

Ældrerådet indleder mødet med en sang, valgt af medlemmerne på skift.

Indstilling:

Beslutning:

Fraværende:

Erik havde valgt "Vi elsker vort land" af Drachmann.

3. Velkommen til nyt ældrerådsmedlem

Orienteringspunkt – forventet varighed 5 min.

Sagsfremstilling:

Alice Paaske har af personlige grunde valgt at træde ud af Ældrerådet. Ældrerådet takker Alice for godt samarbejde og ønsker hende alt godt fremover. 1. suppleant Hanne Frechsen træder ind, og Ældrerådet byder Hanne velkommen. Vi tager en ultrakort præsentationsrunde og udleverer navneskilt, befordringsbilag og blanket til underskrift.

Indstilling:

Beslutning:

Fraværende:

Hanne Frechsen blev budt velkommen af Ældrerådet.

4. Emner til drøftelse med Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget

Debatpunkt – forventet varighed 20 min.

Sagsfremstilling:

Den 31. august 2022, formentlig kl. 14, holder Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget og Ældrerådet fællesmøde. De emner, Ældrerådet ønsker at drøfte med politikerne, skal være modtaget i udvalget til deres møde den 17. august.

Indstilling:

Ældrerådet drøfter, hvilke emner rådet ønsker at diskutere med udvalget.

Beslutning:

Fraværende:

Der kom mange gode forslag op på mødet. Da vi ikke har mere end 1 times møde med Ældre- Omsorgs- og Sundhedsudvalget, har vi måtte prioritere emnerne.

- **Forventningsafstemning om ÆOS-udvalgets og Ældrerådets roller**

Hvad kan vi bruge hinanden til?

Hvem tager sig af hvad?

Hvordan vil politikerne tage Ældrerådet med på råd og samtidig sikre hurtig og præcis opgaveløsning, så borgerne oplever åbenhed, lydhørhed og tilgængelighed hos de politikere, de har stemt ind?

To årlige møder af blot en times varighed, om emner som er fastlagt flere måneder i forvejen, er for lidt og for usmidigt. Vi har brug for hinanden løbende og på en mere fleksibel måde. Kan vi sammen finde en bedre metode?

- **Frivilliges rolle fremover:** Lysten skal drive værket. Frivillige er frivillige og kommer, når og hvis de har lyst. Skal ikke skemalægges eller tælle med i normeringen. Ansvar for borgernes pleje og sundhed ligger hos personalet, mens de frivillige tilfører hverdagen glæde og aktivitet. Er det stadig sådan, I ser de frivilliges rolle?

- **Nedskæringer i budget 2023.** Nærmere detaljer om emnet får I på mødet.

5. Nyt fra Regionsældrerådet

Orienteringspunkt – forventet varighed 5 min.

Sagsfremstilling:

I resten af 2022 holdes der møder i Regionsældrerådet fredag den 3. juni, mandag den 12. september og torsdag den 10. november. Mødet den 3. juni er et temamøde, hvor hvert Ældre-/Seniorråd kan sende yderligere deltagere.

Indstilling:

Ældrerådets repræsentanter orienterer om nyt fra Regionsældrerådet.

Deltagere i temamødet 3. juni evaluerer kort mødets indhold.

Beslutning:

Fraværende:

4 medlemmer af Ældrerådet deltog på temadagen i Sorø. Om formiddagen var der emner som Fripleshjem og selvstyrende teams i hjemmeplejen, begge emner meget interessante.

Eftermiddagens interessante emne var seniorarbejdsliv og bl.a. om kommunernes tilgang til dette emne.

Nina Stangerup blev valgt som suppleant til Regionsældrerådets forretningsudvalg.

Bilag:

Bilag 1: Program for temamøde 3. juni 2022.

6. Valg af repræsentant til Regionsældrerådet

Valgpunkt – forventet varighed 3 min.

Sagsfremstilling:

Lolland Ældreråd er repræsenteret med to repræsentanter og en suppleant i Regionsældrerådet i Region Sjælland. Anne Bjerregaard er suppleant. Nina Stangerup og Alice Paaske er repræsentanter, men ved Alice Paaskes udtræden af Ældrerådet er hendes post som repræsentant blevet ledig.

Indstilling:

Ældrerådet vælger en repræsentant til Regionsældrerådet.

Beslutning:

Fraværende:

Anne Bjerregaard rykker op fra suppleant til repræsentant i Regionsældrerådet og Hanne Frechsen bliver ny suppleant til Regionsældrerådet.

7. Status fra brugerrådet – Fælleskøkkenet I/S

Orienteringspunkt – forventet varighed 5 min.

Sagsfremstilling:

Ældrerådets medlemmer af Brugerrådet – Fælleskøkkenet I/S orienterer om afholdte møder.

Indstilling:

Beslutning:

Fraværende:

Alle der deltog i mødet i Brugerrådet 12/5, fortalte om tilfredshed med Fælleskøkkenets smagsprøver.

Bilag:

Bilag: - Referat af møde 12. maj 2022 i Brugerrådet.

8. Valg af medlem af Brugerrådet – Fælleskøkkenet I/S

Valgpunkt – forventet varighed 3 min.

Sagsfremstilling:

Lolland Ældreråd er repræsenteret med tre medlemmer og tre suppleanter i Brugerrådet. Suppleanter er Anne Bjerregaard, Annie Jeppesen og Finn Olsen. Medlemmer er Mai-Britt Rasmussen, Ulrik Slente og Alice Paaske, men ved Alice Paaskes udtræden af Ældrerådet er hendes post som medlem blevet ledig.

Indstilling:

Ældrerådet vælger et medlem til Brugerrådet.

Beslutning:

Fraværende:

Annie Jeppesen rykker op fra suppleant til medlem af Brugerrådet og Hanne Frechsen er ny suppleant i Brugerrådet.

9. Orientering fra Ældrerådets kontaktpersoner på Plejehjemmene

Orientering/debat – forventet varighed 10 min.

Sagsfremstilling:

Ældrerådets medlemmer beretter om nyt fra deres plejehjem og om besøg, arrangementer og kontaktudvalgsmøder.

Herudover:

Ældrerådet har indtil nu kun haft kontaktpersoner på plejehjemmene. Susanne Andersson foreslår, at Ældrerådet overvejer, hvordan vi også kan tilgodese dagcentrene og gøre opmærksom på Ældrerådets eksistens og hvad vi står for. Skal vi udpege to til hvert dagcenter, der kan dele posten? Det kunne måske være hensigtsmæssigt, især i opstarten.

Plejehjemsbeboere får ved indflytning udleveret en Velkomstmappe. Karen Zubari foreslår, at mappen også indeholder information om Kontaktudvalg. Forslag til tekst vedlægges som bilag 1.

Indstilling:

Efter indlæg fra medlemmerne om nyt fra deres plejehjem drøfter Ældrerådet Susannes og Karens forslag.

Beslutning:

Fraværende:

Flere steder har der været afholdt valg til Kontaktudvalg, eller valgdato er planlagt. Nogle steder kniber det med at finde borgere/pårørende, men vi følger op på det og holder kontakt med vores plejehjem. Flere har været med til eller er inviteret til fester og arrangementer.

Ældrerådet ønsker indført, at der bliver udnævnt en kontaktperson fra Ældrerådet til dagtilbuddene i henh. Bangshave Centret og Skovcentret. På den måde tilgodeser vi også hjemmeboende borgere og deres pårørende, som via kontaktpersonen får lettere adgang til Ældrerådet, ligesom Ældrerådet vil få et bedre indblik i hverdagen på dagtilbuddene. Forslaget er hermed bragt på bane, og der tages kontakt til administrationen, så det kan blive sat i værk.

Forslag til Informationsblad om Kontaktudvalg i Velkomstmappen blev godkendt og fremsendes hermed til administrationen.

Bilag:

Bilag 1 – Info om Kontaktudvalg i Velkomstmappen

10. Valg af kontaktperson til Margretecentret

Valgpunkt – forventet varighed 4 min.

Sagsfremstilling:

- Ældrerådets medlemmer er hver især kontaktperson til et af kommunens plejehjem:
-
- Anne Bjerregaard Skovcentret
- Annie Jeppesen Bøgelunden
- Erik Nielsen Lykkeseje
- Finn Olsen Rønnebærparken
- Karen Zubari Blomsterparken/Kirsebærhaven
- Mai-Britt Rasmussen Møllecentret
- Nina Stangerup Bøgevænget
- Susanne Andersson Stokkemarken
- Tom Svendsen Sandby
- Ulrik Slente Skolebakken

Efter Alice Paaskes udtræden af Ældrerådet er posten som Ældrerådets kontaktperson til Margretecentret blevet ledig.

Indstilling:

Ældrerådet vælger en kontaktperson til Margretecentret.

Beslutning:

Fraværende:

Blev drøftet, men ikke besluttet. Punktet udsættes til næste møde den 25. august.

11. Planlægning af borgermøde om Flextrafik

Debatpunkt – forventet varighed 10 min.

Sagsfremstilling til Ældrerådets møde den 12. maj 2022:

I kølvandet på Ældrerådets deltagelse i høringen om buskøreplaner blev det på ældrerådsmødet den 21. april 2022 besluttet at arbejde videre med at planlægge et borgermøde om Flextrafik og de forskellige ordninger derunder. Det havde under arbejdet med at gennemgå buskøreplanerne vist sig, at der i befolkningen herskede forvirring og uklarhed omkring Flextrafik.

Niels Agerbo, Produktchef for Flexprodukt, Trafik og Planlægning, Movia, har givet tilsagn om at deltage i et borgermøde for at orientere om emnet og svare på spørgsmål fra publikum. Niels Agerbos deltagelse vil være gratis.

Det skal herefter bl.a. afklares:

- Kan vi blive enige om en dato?
- Hvem påtager sig at finde et sted til afholdelse af mødet?
- Skal Ældrerådet alene stå som arrangør?
- Skal der inviteres andre til panelet end Produktchef Niels Agerbo?
- Skal der kobles underholdende indslag på?

Indstilling:

Ældrerådet drøfter planerne.

Beslutning:

Fraværende: Nina Stangerup

Ældrerådet besluttede, at det kommende borgermøde skal dreje sig om Flextrafik og ordningerne herunder. Busbetjening kan evt. blive emne for et senere borgermøde. En arbejdsgruppe bestående af Anne, Tom, Finn og Karen blev nedsat for at arbejde videre med planerne.

Sagsfremstilling til Ældrerådets møde den 9. juni 2022:

Ældrerådet genoptager sagen. Er der nyt fra arbejdsgruppen?

Indstilling:

Ældrerådet drøfter arbejdsgruppens oplæg.

Beslutning:

Fraværende:

Arbejdsgruppen har besluttet, at borgermødet bliver i oktober i Nakskov om aftenen, med deltagelse fra Movia, Region Sjælland, Ældre-, Omsorg- og Sundhedsudvalget, Klima-, -Teknik- og Miljøudvalget og Fritid-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget samt deres forvaltninger, med gratis adgang, ingen tilmelding, bred orientering om alle ordninger under Flextrafik og god mulighed for spørgsmål fra publikum. Prof. facilitator (fx Folketidende-journalist) skal overvejes. Næste møde i arbejdsgruppen: fredag den 1. juli kl. 12.00. Anne sørger for mødelokale.

12. Kontorhold til Ældrerådets medlemmer

Debatpunkt – forventet varighed 10 min.

Sagsfremstilling:

På Ældrerådsmødet den 21. april 2022 fik Ældrerådet nej til at låne brugte tablets af Lolland Kommune med den begrundelse, at kun ansatte i kommunen kan få IT-udstyr stillet til rådighed.

Skal der indkøbes nye tablets, så var meldingen, at udgiften skal tages af Ældrerådets budget.

Da Ældrerådets medlemmer alle har udgifter til printerpatroner og papir, besluttede vi at arbejde videre med sagen.

Indstilling:

Ældrerådet drøfter, hvordan vi løser problemet med at holde medlemmerne skadesløse.

Beslutning:

Fraværende:

Ældrerådet besluttede at hvert ældrerådsmedlem får udbetalt 500 kr. til kontorhold pr. år. Beløbet tages af Ældrerådets budget. For 2022 udbetales beløbet snarest, og de følgende år i valgperioden udbetales beløbet omkring nytår.

13. Nyhedsbrev fra Ældrerådet

Debatpunkt – forventet varighed 10 min.

Sagsfremstilling:

Susanne Andersson foreslår, at Ældrerådet udarbejder et mere overskueligt referat end det officielle beslutningsreferat, der bliver lagt på hjemmesiden, og får det hængt op på opslagstavlerne på plejehjemmene, i træningscentre, på dagcentre etc. Det vil gøre det nemmere for borgere og pårørende at følge med i Ældrerådets aktiviteter.

Måske kunne det kortfattede referat være i form af et "Nyhedsbrev fra Ældrerådet"? Dette vil i så fald naturligvis være som supplement til det gængse mødereferat, som stadig vil blive udfærdiget og publiceret som hidtil.

Indstilling:

Susanne uddyber sin idé. Ældrerådet drøfter forslaget.

Hvem vil i givet fald påtage sig opgaven?

Og vil det være relevant fremover at medtage "Emner til Nyhedsbrevet" på dagsordenen under punktet "Kommunikation fra mødet"?

Beslutning:

Fraværende:

På grund af tidsnød udsættes punktet til næste møde den 25. august.

Bilag:

Bilag 1: Forslag til Nyhedsbrev fra Ældrerådet

14. Budget 2023 – Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget

Debatpunkt – forventet varighed 10 min.

Sagsnummer: 00.30.10-G01-7-21

Sagsbehandler: Henrik Frederiksen

Sagsfremstilling:

Denne sag er et led i arbejdet med at opstille Lolland Kommunes budget for 2023 til 2026.

Fagudvalgene behandler på møderne 30. maj – 2. juni 2022 forslag til besparelser og budgettilpasninger vedrørende budgettet for 2023. På mødet skal fagudvalgene indstille forslag til besparelser og budgettilpasninger til Økonomi- og Erhvervsudvalget, så udvalgets ramme kan overholdes. Herefter prioriterer Økonomi- og Erhvervsudvalget mellem forslagene.

På møderne 29. august – 1. september 2022 orienteres fagudvalgene om eget budget, herunder tekniske korrektioner. Udvalgene skal desuden opstille målsætninger og indstille takster på udvalgets område til vedtagelse i Byrådet. Herefter er der 1. behandling af budgetforslaget i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 8. september og i Byrådet den 15. september. 2. behandling af budgetforslaget sker i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 6. oktober 2022 og i Byrådet 13. oktober 2022.

På indeværende møde skal udvalget tage stilling til en række besparelser- og budgettilpasningsforslag og vælge, hvilke der skal indstilles til Økonomi- og Erhvervsudvalget til videre prioritering. Der er vedlagt kataloger over henholdsvis besparelsesforslag og forslag til budgettilpasninger. Forslagene er fremkommet, efter at Økonomi- og Erhvervsudvalget på mødet 16. marts 2022 besluttede, at som forberedelse af fagudvalgenes behandling skulle Direktionen arbejde med forslag, der imødekommer kommunens likviditetsudfordring på 77 millioner kroner.

Budgetoplægget, som udvalget drøfter på indeværende møde, vil senere skulle korrigeres for:

- Ændringer i pris- og lønfremskrivningen
- Lov- og cirkulæreprogrammet (kompensationer for nye love og regler)
- Øvrige tekniske korrektioner
- Konsekvenser af økonomiaftalen med regeringen

I det vedlagte budgetoplæg er der indarbejdet en fremskrivning af priser og lønninger baseret på Kommunernes Landsforenings seneste forventninger. Disse inkluderer imidlertid ikke den seneste udvikling i priser, hvorfor det må forventes, at den næste udmelding af forventninger til pris- og lønudviklingen vil være væsentligt forskellig fra den nuværende.

I slutningen af juni måned får kommunen besked om hvilke kompensationer for nye love og regler, som kommunen vil få i de kommende år. Konsekvenserne heraf indarbejdes i budgetoplægget.

Andre forslag til tekniske korrektioner vil blive indarbejdet til udvalgenes behandling af budgetforslaget i perioden 29. august – 1. september 2022. Nogle tekniske korrektioner kendes allerede nu, og er vist i en vedlagt oversigt, men er ikke indarbejdet i budgetoplægget. Andre tekniske korrektioner afhænger i høj grad af udefrakommende

faktorer, eksempelvis på arbejdsmarkedsområdet, hvor der i høj grad er sammenhæng til finansieringssiden, hvorfor de først kan opgøres endeligt efter sommerferien. På samme måde indarbejdes konsekvenser af økonomiaftalen med regeringen, når den kendes midt på sommeren.

Indstilling:

- Direktionen indstiller, at udvalget drøfter budgetoplægget, og beslutter hvilke forslag til besparelser og budgettilpasninger, som skal sendes til Økonomi- og Erhvervsudvalgets og Byrådets prioritering.

Sagen afgøres af:

Byrådet

Beslutning:

Fraværende: Tine Vinther Clausen, Diana Leicht Christense

Forslag til budgettilpasninger blev gennemgået, sendes videre.

Forslag til besparelser blev gennemgået:

Nr. ÆOS1 – sendes videre, med krav om at de midler der forbliver, kr. 800.000/år allokeres til kontaktudvalgenes anvendelse.

Nr. ÆOS2 – sendes videre.

Nr. ÆOS3 – sendes videre, For at sikre et kvalificeret beslutningsgrundlag frem mod en samlet principbeslutning for fremtidens plejecentre, ønsker udvalget en tilbundsgående analyse af mulighederne for at tilpasse kapaciteten og forbedre de fysiske rammer.

Nr. ÆOS6 – sendes ikke videre.

Nr. ÆOS7 – sendes videre, men skal ses i sammenhæng med afdækning beskrevet under ÆOS3.

Nr. ÆOS8 – sendes ikke videre.

Nr. ÆOS9 – sendes ikke videre.

Sagsfremstilling til Ældrerådets møde den 9. juni 2022:

Ældrerådet drøfter sagen.

Ældrerådet beder Ældrechefen svare på følgende spørgsmål:

Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget ÆOS46, side 28, Forslag Budget til pleje og praktisk hjælp (BUM) (Budgettilpasninger, Bilag 1):

På fritvalgsområdet er der gennem en periode visiteret færre timer, hvilket ses i overensstemmelse med den demografiske udvikling i disse år, og som kommer til udtryk i dels et fald i antal visiterede ydelser samt en reduktion i borgere, der modtager personlig- og praktisk hjælp. Der etableres en samarbejdsstruktur mellem visitation og leverandører, med formål at få en tættere opfølgning således at der løbende justeres på indsatsen, såvel rehabiliterende som i relation til en mere præcis udmøntning af det besluttede kommunale serviceniveau. På baggrund heraf vurderes det muligt at reducere budgettet på området for de næste år.

Spørgsmål:

Den demografiske udvikling viser flere ældre, hvordan harmonerer det med et fald i visiterede ydelser og en reduktion i borgere, der modtager personlig og praktisk hjælp?

Fra sparekataloget (Bilag 3):

ÆOS1.

Omlægning af klippekort:

Her nævnes at frivillige fremover skal indgå mere i hverdagsaktiviteter fremfor fritidsaktiviteter bl.a. hjælp til måltiderne.

Spørgsmål:

Hvordan forestiller man sig, at frivillige kan indgå i denne "aktivitet" uden at skulle guides (personale) i forhold til de ældre, som har specielkost, synkebesvær eller svært ved flere forskellige personaler?

ÆOS2.

Reduktion af hjælp ved borgeres køb af morgenmad fra Fælleskøkkenet

Såfremt en borger ikke selv kan indkøbe, tilvirke og anrette morgenmåltid, kan denne købes fra Fælleskøkkenet.

Spørgsmål:

Selvom maden kommer fra Fælleskøkkenet, skal der så ikke stadigvæk personale til at tilvirke og anrette måltidet?

ÆOS3.

Reduktion af plejeboligkapacitet.

Spørgsmål:

Er der i overvejelserne tænkt på, ikke at forøge udgifterne til Fællesarealer, hvis man kun nedlægger en del af eksisterende boliger i forbindelse med et center?

Indstilling:

Ældrerådet beslutter, hvordan rådet vil rådgive politikerne omkring de fremlagte besparelsesforslag.

Beslutning:

Fraværende:

Ældrechef Søren Wollesen svarede på vores stillede forslag til ÆOS-udvalgets beslutninger i forbindelse med budget 2023.

Forslagene til besparelser er en bunden opgave, som administrationen er pålagt. Samfundets velfærdsydelser over for borgerne snævres ind, kort sagt: "Velkommen til fremtiden."

ÆOS46, spørgsmål 1: Der vil i en kommende kort årrække være nedgang i antallet af borgere der skal have personlig og praktisk hjælp. Antallet af disse borgere vil igen stige på sigt. Derfor kan der nedskrives i budgettet for nuværende. Det betyder ikke, at de ældre skal have mindre hjælp.

ÆOS1, spørgsmål 2: Der var 3 mio. kr. til klippekort. De 2,2 mio. spares væk, dvs. går i kommunekassen og er ikke øremærket til de ældre, men kan bruges til alt muligt. De 800.000 kr. foreslås fordelt mellem kontaktudvalgene. Man forestiller sig ikke, at frivillige skal spise sammen med borgere med synkebesvær, men udelukkende sidde med og understøtte borgere, der kan spise selv. Pengene skal ikke bruges til søgning efter frivillige, som det er beskrevet i besparelsesforslaget, og frivillige er heller ikke en forudsætning for, at personalet får tid til at hjælpe de plejekrævende. Hvordan pengene konkret skal bruges blev ikke forklaret, og heller ikke hvordan de meget forskellige kontaktudvalg skal administrere og prioritere midlerne.

ÆOS 2, spørgsmål 3: Det blev ikke helt klart, hvordan tilvirkning af borgerens egen morgenmad skulle tage længere tid end det vil tage at anrette morgenmad købt fra Fælleskøkkenet, for i begge tilfælde skal man alligevel vente på, at kaffen bliver brygget, så besøget vil tage lige lang tid. Det blev humoristisk tilføjet, at det næppe er tanken, at Fælleskøkkenet leverer 7 termokander kaffe en gang om ugen.

ÆOS3, spørgsmål 4: Plejeboligkapaciteten kan reduceres ved nedlæggelse af en etage eller et plejehjem. Ældrechefen foretrækker selv det sidste. Fordeling af forbrugsudgifter til fællesarealer ved reduktion af dele af et plejehjem er en sag for Service & Bygninger, ikke Ældre & Sundhed.

Besparelserne fik i øvrigt hårde ord med på vejen.

Bilag:

- Bilag 1: [Sparekatalog 2022 - v5 - budgettilpasningskatalog](#)
- Bilag 2: [Tekniske korrektioner](#)
- Bilag 3: [Spareforslag i 2023 og frem på Ældre- Omsorgs- og Sundhedsudvalget i Lolland Kommune](#)
- Bilag 4: [Budgetoplæg 2023 for fagudvalg og Økonomi- og Erhvervsudvalg maj 2022 \(003\)](#)

15. Orientering om magtanvendelse 2021 Ældre og Sundhedsområdet

Orienteringspunkt – forventet varighed 8 min.

Sagsnr. 27.66.08-G00-20-21

Sagsbehandler: Lise Rasmussen

Sagsfremstilling:

Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget orienteres halvårligt om indberettede magtanvendelser inden for Ældre- og Sundhedssektorens driftsområde. Dette er årsredegørelsen for 2021.

ServiceLOVEN indeholder et regelsæt, som undtagelsesvis tillader magtanvendelse over for borgere med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, herunder progredierende hjerneskader eksempelvis demens. Der kan tillades magtanvendelse, når indgrebet er nødvendigt, hovedsageligt for at undgå personskade. Magtanvendelse kan alene benyttes, hvis borgeren vurderes at være i målgruppen for tilladelserne. Indenfor Ældre- og Sundhedssektorens driftsområde drejer det sig primært om borgere med diagnosticeret demens.

I 2021 har der samlet været foretaget 27 magtanvendelser indenfor Ældre- og Sundhedssektoren.

Magtanvendelserne fordeler sig med:

- 19 fastholdelser ved hygiejnesituationer overfor 9 borgere
- 4 fastholdelser og føreren ved konfliktskabende adfærd overfor 2 borgere
- 3 fastholdelse og føreren ved risiko for personskade overfor 3 borgere
- brug af en blød stofsele 1 gang.

Bilag 1. viser retningslinjer for hvorledes der arbejdes med forebyggelse og håndtering af magtanvendelser i Ældre- og Sundhedssektoren.

Bilag 2. viser antallet af magtanvendelser i 2021, antal borgere, indgrebets paragraf, samt på hvilke tilbud. I bilaget fremgår alene de paragraffer, der i 2021 har været brugt. Det drejer sig om fastholdelse ved hygiejnesituationer, fastholdelse ved konfliktskabende adfærd, fastholdelse og føreren ved risiko for personskade samt brug af bløde stofsele.

Bilag 3. Instruks for kortvarig fastholdelse i hygiejnesituationer på Ældre- og Sundhedsområdet (serviceLOVENS § 136 c)

Bilag 4. Fastholdelse ved konfliktskabende adfærd (serviceLOVENS § 136 d)

Planmæssige forhold/lovgrundlag

Bekendtgørelse nr. 1239 af 22.11.2019

Høring/udtalelse

Ældrerådet til orientering.

Social- og Arbejdsmarkedssektoren indstiller at:

Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning

Sagen afgøres af:

Ældre-, Omsorgs, og Sundhedsudvalget

Beslutning:

Fraværende: Tine Vinther Clausen, Diana Leicht Christensen

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling til Ældrerådets møde den 9. juni 2022

Ældrerådets medlemmer har gennemgået materialet. Eventuelle spørgsmål vil under mødet blive besvaret af ældrechef Søren Wollesen.

Indstilling:**Beslutning:**

Fraværende:

Ældrerådet tager sagen til efterretning.

Bilag:

- Bilag 1: [Procedure og regler for håndtering af magtanvendelse i Ældre- og Sundhedssektoren](#)
- Bilag 2: [oversigt magtanvendelser Ældre- og Sundhedsområdet 2021](#)
- Bilag 3: [Instruks for kortvarig fastholdelse i hygiejnesituationer på Ældre- og Sundhedsområdet \(servicelovens § 136 c\)](#)
- Bilag 4: [Fastholdelse ved konfliktskabende adfærd § 136 c.](#)

16. Opfølgning på handleplan for ældrepolitik

Orienteringspunkt – forventet varighed 8 min.

Sagsnr. 00.01.00-A00-1-22

Sagsbehandler: Sara Katrine Langerup

Sagsfremstilling:

Udvalget blev den 2. februar 2022 orienteret om Ældrepolitikken i Lolland kommune samt dertil hørende handleplan. Udvalget ønskede i den forbindelse en opfølgning på handleplanen inden sommer. Opfølgning på handleplan er vedlagt som bilag og vil blive gennemgået i udvalgets møde.

Høring/udtalelse:

Sendes til Ældrerådet til orientering

Ældre og Sundhed indstiller at:

Udvalget tager opfølgning på handleplan til efterretning

Sagen afgøres af:

Ældre- Omsorgs, og Sundhedsudvalget.

Beslutning:

Fraværende: Tine Vinther Clausen, Diana Leicht Christensen

Opfølgning taget til efterretning.

Udvalget beder forvaltningen om at afdække med Ældrerådet, om de er interesseret i at indgå i afholdelse af et borgermøde i løbet af efteråret, med omdrejningspunkt i Ældrepolitikken.

Sagsfremstilling til Ældrerådets møde den 9. juni 2022:

Ældrerådets medlemmer har gennemgået materialet. Eventuelle spørgsmål vil under mødet blive besvaret af ældrechef Søren Wollesen.

Indstilling:

Beslutning:

Fraværende:

Ideen om et borgermøde om ældrepolitik i løbet af efteråret kan Ældrerådet bifalde. Det vil være ønskeligt, om hovedvægten bliver lagt på, at borgerne kan komme til orde og få en dialog med deres politikere, og mindre vægt på oplægsholdere udefra. Ældrerådet afholder selv et borgermøde i oktober om Flextrafik, så et ældrepolitisk borgermøde skal lægges, så der er tid og ressourcer til begge dele.

Handleplanen nævner på side 9 fokus på multikulturelle borgere i ældreplejen. Ældrechefen arbejder på sagen. Integrationsrådet er involveret, og det forventer Ældrerådet også at blive.

Bilag:

Bilag 1: [Ældrepolitik Lolland Kommune - handleplan_tilg.pdf](#)

17. Benyttelse af åbne aktivitets- og træningscentre

Orienteringspunkt – forventet varighed 8 min.

Sagsnr. 00.01.00-A00-1-22

Sagsbehandler: Sara Katrine Langerup

Sagsfremstilling:

Lolland Kommunen tilbyder borgere på efterløn og pension gratis benyttelse af Åbne Aktivitets og træningscentre.

Lykkeseje plejecenter har tidligere været tilgængeligt, dog ubemandet, i en årrække, men har været lukket ned de seneste 2 år pga. Covid-19.

Centrets lokaler egner sig ikke til at være Åbent Aktivitets og træningscenter, da det reelt er de lokaler beboerne bruger i det daglige. Udefrakommende skal således ind i borgernes fællesarealer for at træne.

Træningsrummet bruges pt. til podning af borgere, samt personale, da der ikke er andre lokaler tilgængelige. Der er derfor stadig ikke åbnet op for borgere udefra.

Det er vores indtryk, at rigtig mange borgere benytter Højrebyhallens mangfoldige tilbud og det reelt er meget få, der har benyttet Lykkeseje plejecenters åbne tilbud.

Herunder et udsnit af de aktiviteter der er tilgængelige i lokalområdet - Højrebyhallen:

- Musik, fester, filmaften, byfest, koncerter, bankoaften, foredrag.
- Borgerinformation og oplysning: genbrugsbibliotek, udstillinger, tilflytter -aften/inf
- Kreative tilbud: Strikke/hækleklub, kort/ brætspil, kreative værksteder, musik, drama, kor, kunstklub, IT og medieværksted
- Mødested og ophold for unge: Lektiecafe, mødregruppe, dagplejen m.fl.
- Mad og café: folkekøkken, fredagscafé, madklub
- Idræt og bevægelse: løb, cykling, floorball, motion og fitness, badminton, gymnastik, gadeidræt, dans, yoga, handicapidræt, indefodbold, tennis, dart

I bilag kan ses overblik over åbne trænings og aktivitetscentre i Lolland Kommune.

Høring/udtalelse:

Til orientering til Ældrerådet

Sagen afgøres af:

Ældre- Omsorg- og Sundhedsudvalget.

Ældre og Sundhed indstiller at:

Lykkesejecentret ikke længere skal være et Åbent Aktivitet- og træningstilbud, men er forbeholdt beboerne der, med henvisning til, at borgere kan benytte de lokale tilbud eller et af de øvrige Åbne centre i Maribo - Bangshave, og Nakskov - Skovcentret.

Beslutning:

Fraværende: Tine Vinther Clausen, Diana Leicht Christensen

Godkendt som indstillet.

Sagsfremstilling til Ældrerådets møde den 9. juni 2022

Ældrerådets medlemmer har gennemgået materialet. Eventuelle spørgsmål vil under mødet blive besvaret af ældrechef Søren Wollesen.

Indstilling:**Beslutning:**

Fraværende:

Ældrerådet tager sagen til efterretning.

Bilag:

Bilag 1: [Åbne træningstilbud.docx](#)

18. Anmodning om puljemidler til øgning af lægefaglige konsulttimer samt puljemidler til en fortsat kompetenceudvikling og efteruddannelse af medarbejdere på palliationsområdet

Orienteringspunkt – forventet varighed 8 min.

Sagsnummer: 00.01.00-A00-1-22

Sagsbehandler: Sara Katrine Langerup

Sagsfremstilling:

Vi har i Lolland Kommune gennem de seneste år, set et øget behov for en ekstra indsats i forhold til palliative borgere.

Der er behov for at området løbende styrkes, for at kunne varetage de komplekse palliative forløb i et tæt udviklende samarbejde med læger og sygehus. Dette er i tråd med beskrivelse i Ældrepolitikken omkring løbende udvikling af samarbejde mellem praktiserende læger, sygehuse og andre aktører, med henblik på at sikre kontinuitet i indsatsen omkring borgeren - også i overgangen mellem sektorer.

Værdighedspolitikken har fokus på kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen samt en værdig afslutning på livet. Med en værdig afslutning ønskes, at den sidste tid skal opleves så tryk og sammenhængende som muligt, hvilket forudsætter professionel koordinering og fleksibilitet.

Kompleksiteten og antallet af de palliative forløb er i vækst, hvilket fordrer at omfanget af medarbejdere der er specialiseret inden for det palliative felt øges.

	2019	2020	2021
Lolland Kommune Ældre & Sundhed	263	309	357

Tabel 1. Antal ydelser på nonfarmakologisk smertelindring. Data viser, at antallet af borgere i et palliativt forløb, som har behov for sygepleje, er stigende. Ud over de konkrete borgere i de palliative forløb, inddrages de pårørende i kommunens palliative indsats.

De palliative borgere henvises via egen læge, hospice eller regionens sygehus.

For nuværende qua den stigende kompleksitet og antallet af palliative borgere, er visitationskravene for at borgerne kan blive tilknyttet specialiseret Palliativ Enhed i Region Sjælland øget. Derved oplever Ældre & Sundhed en stigning i antallet af komplekse palliative forløb, som kommunen må yde den nødvendige indsats til.

Ansættelse af den lægefaglig konsulent har løftet såvel indsatsen i konkrete borgerforløb, samt bidraget til udvikling af det palliative team i Ældre & Sundhed, hvilket kommer borgerne til gode og betyder at opgaveløsningen omkring de komplekse palliative borgere, kan løses med meget høj kvalitet, i et konstruktivt og givende samarbejde mellem alle involverede parter.

Den lægefaglig konsulent medvirker til:

- At sikre bedre forløb for borgere i et palliativt forløb i sektorovergangene og dermed undgå unødige genindlæggelser.
- At styrke indsatsen om den palliative indsats i Lolland kommune og medvirke til at borgere der har behov herfor, henvises til specialister.
- At skabe fokus på vigtigheden af at den behandlingsansvarlige læge tager stilling til hjertelungeredning.
- At styrke indsatsen omkring det at dø værdigt i eget hjem.

Stigningen i antallet af komplekse palliative borgere, med behov for en kvalitativ indsats, øger behovet for faglig sparring/supervision af den lægefaglige konsulent.

Palliation er et speciale, der kræver nødvendig efteruddannelse og kompetenceløft af medarbejdere i Ældre & Sundhed. I og med at der ses en stigning af palliative forløb, vil det kræve en styrkelse og øgning af muligheden for kompetenceudvikling og efteruddannelse for at løfte opgaven.

Fem af kommunens palliationssygeplejersker har med stor succes fuldført nøglepersonsuddannelsen i palliation på Sankt Lukas hospice, og det er målet at de resterende palliationssygeplejersker sendes afsted på uddannelsen. Ligeledes er der brug for kompetenceudvikling til terapeuter samt social-og sundhedsassistenter, som er en vigtig del af det tværfaglige samarbejde omkring den palliative borger.

Det palliative specialområde kan være hårdt at arbejde i uagtet uddannelse og erfaring. De palliative forløb fylder mere og mere qua kompleksiteten og det stigende antal, ligesom der ses et yngre palliativt borger-segment og deraf også yngre pårørende. Det er ønskeligt, at der løbende er professionel supervision til at briefe og debriefe medarbejdere med behov herfor.

Økonomi:

Den øget faglige indsats vil koste:

kr. 100.000 til øget køb af lægefaglig ekspertise på palliationsområdet,

Kr. 40.000 til professionel supervision et antal gange om året, og

Kr. 80.000 til videreuddannelse af et antal sygeplejersker på Palliationsområdet.

Beløbene til øget køb af lægefaglig ekspertise samt til supervision gives som varige midler, udvalgspuljen nedskrives tilsvarende, mens beløb til uddannelse gives som engangsydelse i indeværende år. Hvis denne indstilling imødekommes vil udvalgspuljen have 2.753.000kr tilbage.

Høring/Udtalelse:

Sagen sendes til Ældrerådet

Ældre og Sundhed indstiller at:

Ældre og Sundhed indstiller, at udvalget bevilger følgende:

kr. 100.000 til øget køb af lægefaglig ekspertise på palliationsområdet,

Kr. 40.000 til professionel supervision et antal gange om året, og

Kr. 80.000 til videreuddannelse af et antal sygeplejersker på Palliationsområdet.

Beløbene til øget køb af lægefaglig ekspertise samt til supervision gives som varige midler, udvalgspuljen nedskrives tilsvarende, mens beløb til uddannelse gives som engangsydelse i indeværende år.

Sagen afgøres af:

Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget

Beslutning:

Fraværende: Tine Vinther Clausen, Diana Leicht Christensen

Godkendt som indstillet.

Sagsfremstilling til Ældrerådets møde den 9. juni 2022:

Ældrerådets medlemmer har gennemgået materialet. Eventuelle spørgsmål vil under mødet blive besvaret af ældrechef Søren Wollesen.

Indstilling:

Beslutning:

Fraværende:

Ældrerådet tager sagen til efterretning.

19. Pulje til demensvenlig indretning på plejehjem

Forespørgselspunkt – forventet varighed 8 min.

Sagsfremstilling:

Ældrerådet har den 24. maj 2022 modtaget en borgerhenvendelse som flg.:

(CITAT)

..... af Lolland kommunes Budgetforlig 2022 (bilag 1) fremgår på side 6, at der "er igangsat et arbejde, hvor demensvenligheden på plejecentrene løbende forbedres. Med relativt beskedne greb og midler, kan de nuværende centre optimeres".

Af side 11 fremgår, at der i årene 2022-2025 hvert år er afsat 500.000 til dette.

Det er vigtigt, at der på kommunens plejehjem er demensvenlige forhold - ikke mindst med hensyn til indretning, møblering m.m. Dette må også være en erkendelse, da der er ovenstående tilskud. Pengene gør mere demensvenlig gavn for beboerne ved at blive anvendt, hvor det er tiltænkt, end ved at ligge i kommunekassen. Det er derfor vigtigt, at pengene kommer ud på plejehjemmene til gavn for beboerne.

Derfor anmoder vi Ældrerådet om at følge sagen videre til kommunen med henblik på afklaring af nedenstående punkter:

- Hvad er det tanken, at puljen skal anvendes til?
- Hvorledes vil beløbet blive fordelt på de enkelte plejehjem?
- Skal de enkelte plejehjem ansøge kommunen om tilskud?
- Hvad er proceduren (tidsfrist, form, til hvem, beløb)?

(CITAT SLUT)

Indstilling:

Ældrerådet beder venligst ældrechefen besvare ovennævnte fire spørgsmål.

Beslutning:

Fraværende:

Midlerne til demensvenlig indretning er ikke en pulje, men blev afsat af det tidligere Ældre- og Sundhedsudvalg. Sagen ligger hos ældrechef Søren Wollesen og decentral leder af rehabilitering Gwen Tremmel. Der skal ikke ansøges om penge. Pengene vil blive brugt efter behov på de plejehjem, der trænger mest. Primært til håndværkerudgifter, hvor fx indretning og farvevalg, haveanlæg mv. kan forbedres til gavn for borgere med demens. Der er gang i sagen og vil snart ske noget.

Bilag:

Bilag 1: Fremtidens Lolland tager form – budgetforlig 2022.

20. Orientering fra Ældre & Sundhed

Orienteringspunkt – forventet varighed 10 min.

Sagsfremstilling:

Ældrechefen orienterer om nyt fra Ældre & Sundhed.

Ældrerådet beder venligst ældrechefen under dette punkt redegøre for, hvilke tiltag der er iværksat som følge af Ældrerådets indstilling og beslutning i dagsordenens pkt. 5 på Ældrerådets møde den 12. maj 2022, "83% stigning i varmepris i Blomsterparken".

Indstilling:

Beslutning:

Fraværende:

Ældrechefen kunne fortælle, at der er lavet en aftale med Krone Apotek i Maribo om undervisningsforløb i medicinsikkerhed. Beløbsramme 500.000 kr. Målgruppe er sygeplejersker og SSA.

Til Ældrerådets tidligere spørgsmål om muligheden for, at en borger ved familiebesøg i anden kommune kan få foretaget bleskift på plejehjem eller dagcenter i besøgs kommunen blev det oplyst, at Visitationen i Lolland Kommune gerne er borgeren behjælpelig med at tage kontakt til kommunen, hvor festen foregår, og undersøge sagen. Det blev i øvrigt aftalt, at det også ville være hensigtsmæssigt at forelægge ideen fx for Danske Ældreråd, så det kunne undersøges, om det var noget, man kunne indføre fast i hele landet.

En borgerhenvendelse til Ældrerådet gik på, at en hjemmehjælpsmodtager havde bedt om lov til at stemme i eget hjem, men han fik aldrig besøg og blev derfor mod sin vilje sofavælger. Det er efter Ældrerådsmødet blevet oplyst, at det nu er konstateret, at fejlen ligger hos Lolland Kommune, idet ansøgningen er gået tabt undervejs i systemet. Borgeren vil modtage en skriftlig forklaring fra kommunen.

21. Demensmesse den 21. september 2022

Orienteringspunkt – forventet varighed 3 min.

Sagsfremstilling:

Den 21. september afholder Lolland Kommune en "Demensmesse". Ældrerådet kommer til at blive repræsenteret på messen.

Udviklingskonsulent Trine Vie, Lolland Kommune, har den 24. maj 2022 i en mail givet denne orientering om projektet:

(CITAT)

Demensmesse 21/9-22 kl. 14-18 i Maribohallerne (Hal 1).

Obs: det får sandsynligvis et andet navn end "messe", men lige nu er det arbejdstitlen.

- Arrangementet bliver lavet som en del af projektet Rådgivnings- og Aktivitetscenter Lolland.
- Den overordnede tanke er, at det skal være et informationsarrangement, hvor alle borgere i kommunen kan få information om demens, hvad man selv kan gøre for at forebygge/forhale, og hvor man kan gå hen, hvis der er brug for assistance af den ene eller den anden art - uanset om man selv er ramt, om man er pårørende, eller om man "blot" har en interesse eller bekymring. Det er ikke meningen, at det skal være et forum for at diskutere Lolland Kommunes politik på området/tilgang til mennesker med demens eller lign.
- Målgruppen er dermed alle borgere i Lolland Kommune.
- Der vil være to foredrag/oplæg:
 - Hjerneforsker Troels W. Kjær: hvad der sker i hjernen ved demens og med fokus på den positive vinkel; hvad kan vi selv gøre for at holde hjernen i gang, og dermed enten "forebygge" demens eller forhale udviklingen.
 - TV-vært Michèle Bellaïche: Glemmer du, så husker jeg. Personlig fortælling om, da hendes mor blev ramt af demens. Tips til, hvordan du som pårørende kan hjælpe din ramte pårørende og dig selv til en hverdag med færre bekymringer og frustrationer.

Derudover vil der blive lavet et café-område, hvor der vil være mulighed for at opstille posters/roll-ups m.v., og hvor der vil være personer til stede, som kan tage en dialog med deltagerne om forskellige emner.

Tanken er ikke en traditionel messe-opstilling med stande, men et hyggeligt område, hvor man kan få en kop kaffe og en sludder med nogle folk, der ved noget om et givent emne relateret til demens (eller tage en folder eller lign., hvis man ikke har lyst til indgå i dialog). Endelige aktører er ikke på plads endnu - men her kommer nogle eksempler: interne medarbejdere, som f.eks. demenskonsulenter, frivilligkoordinatorer, ernæringseksperter og evt. visitatorer, som kan informere og vejlede om kommunale tilbud, hjælpemidler, "hjernevenlig" kost m.v.

Derudover vil der være enkelte eksterne aktører, som f.eks. Den Boligsociale Fond og Frivilligcenteret, som begge er samarbejdspartnere i Rådgivnings- og Aktivitetscenter, og som har tilbud til ramte eller pårørende, Alzheimerforeningens lokalforening, vores nyuddannede frivillige demensven-instruktører - og Ældrerådet, hvis I ønsker det?

Som tidligere nævnt er vi nok først helt konkrete på arrangement på den anden side af sommerferien. Men vi arbejder videre her i løbet af juni. Som tidligere nævnt giver jeg

gerne en opdatering eller deltager i et af jeres møder, hvis I mener, at der er behov for det.

Med venlig hilsen, Trine Vie, Udviklingskonsulent, Telefon: 5467 4048, Mail: trje@lolland.dk ”

(CITAT SLUT)

Indstilling:

Beslutning:

Fraværende:

Ældrerådet ser frem til at deltage i Demensmessen og afventer yderligere i sagen.

Der var spørgsmål fra medlemmer i Ældrerådet om, at det ville være hensigtsmæssigt, at Demensmessen skifter sted hvert andet år, så også Nakskov bliver tilgodeset.

22. Udfordringer omkring træk i pension

Orienteringspunkt – forventet varighed 3 min.

Sagsfremstilling:

Ældrerådet har den 25. maj 2022 modtaget nedenstående på mail fra kvalitetskoordinator Henrik Jacobsen, Lolland Kommune:

(CITAT)

Kære Karen Zubari

Jeg sender, efter aftale med Sara, nedenstående til din og Ældrerådets orientering.

Vi er i gang med en omfangsrig overgang til et nyt kommunalt pensionssystem – KP Basis fra Netcompany, der skal styre træk for forplejning, fælleskasser, vaskeordninger m.v. på den kommunale side.

Vi har nu to gange, siden opstart i februar, haft alvorlige tekniske udfordringer og det har betydet:

1. At alle træk i marts er endt på fejl og derfor er der ikke tilgået fælleskasser, vaskeordninger samt madservicekonti indtægter.

Borgerne er trukket som de skal og der arbejdes centralt på, at få pengene dirigeret de rette steder hen. Her er ingen borgere berørt, men det udfordrer budgetopfølgninger m.v.

2. At alle borgere der modtager bagudbetalt pension ikke er trukket for forplejning i plejeboliger eller anden form for madservice samt dagtilbud i den seneste pensionskørsel primo maj.

Det drejer sig om 335 borgere totalt.

Vi har derfor lavet manuelle indberetninger til den kommende pensionskørsel og hvor der er økonomi til det, har vi lagt det manglende træk oveni det næste, således at borgerne trækkes for ydelser i både marts og april i den kommende junipension.

Der er 20 borgere, hvor vi ikke kan lægge et træk oveni og her har vi sendt en faktura.

Vaskeordninger og fælleskasser er ikke berørt denne gang.

Teamledere på plejecentre får hver en mail indeholdende en liste med markering af, hvordan de enkelte borgere afregnes. Derudover vedhæftes et 'notat' til alle teamledere med en kort forklaring, der kan printes og udleveres efter behov til borgere og pårørende.

Vi har naturligvis allerede haft en del telefoniske henvendelser fra borgere og pårørende, hvor vi har forklaret, hvad der er sket og hvordan vi udligner træk.

Vi kan simpelthen kun beklage, at der sker så mange fejl efter ibrugtagning af det nye system, der har ramt rigtig mange kommuner på forskellig vis.

Hvis I ønsker en mere uddybende forklaring af udfordringerne, kigger jeg naturligvis gerne forbi på et af jeres kommende møder.

Jeg er tilbage på kontoret på mandag.

Med venlig hilsen, Henrik Jacobsen, Kvalitetskoordinator, Mad & Måltider

tlf. 5467 7700 hejac@lolland.dk

(CITAT SLUT)

Indstilling:

Beslutning:

Fraværende:

Ældrerådet sætter pris på at være blevet orienteret om de tekniske problemer ved overgangen til det nye pensionssystem. Vi håber, der snart er styr på det.

23. Orientering fra & 18-udvalg

Orienteringspunkt – forventet varighed 3 min.

Sagsfremstilling:

Ældrerådets repræsentanter i §18-udvalget orienterer fra afholdte møder.

Indstilling:

Beslutning:

Fraværende:

Den 12. maj var der møde i det udvalg, der fordeler § 18-midler, og hvor Ældrerådet også har sæde.

Den 9. juni om formiddagen var der møde i arbejdsgruppen om kurser for frivillige på plejecentre. Også her sidder Ældrerådet med. Kurserne planlægges til september, oktober og november, og de lægges i Nakskov, Søllested og Rødby.

Afhængig af økonomien vil der blive oprettet 3-6 kurser, med max 10-12 deltagere. Indholdet vil være etik, demens, hygiejne, førstehjælp mv.

24. Skiftende personale på dagtilbud til mennesker med demens

Orienteringspunkt – forventet – varighed 5 min.

Sagsfremstilling:

Det fremgår af mødereferatet af ældrerådsmødet den 12. maj 2022, pkt. 8, Orientering fra Ældre & Sundhed, at Ældrerådet bragte følgende emne på bane:

(CITAT)

Ældrerådet har fået nys om, at pårørende oplever, at der på dagcentertilbud for demensramte er et princip om, at medarbejderne omkring den enkelte borger skal udskiftes med jævne mellemrum, så borgeren får nye folk omkring sig. Dette ville stemme dårligt overens med anbefalingerne om faste teams, især omkring demensramte, og det giver utryghed, forringer lysten til at komme på dagcenter og hindrer borgeren i at opbygge et tillidsforhold og gode relationer til kendt personale, hvilket er nødvendigt for de demente.

Ældrerådet spurgte om baggrunden herfor. Ældrechefen svarede, at han ikke har hørt, at der skulle eksistere principper og retningslinjer i den retning.

(CITAT SLUT)

Efter mødet har pårørende over for Ældrerådet bekræftet, at problemet eksisterer. Personalet er nogle dage på dagcenteret og nogle dage i ferieboligerne, og derudover er der utrolig mange nye.

Ældrerådet arbejder på at afklare, om det er et forbigående fænomen, og hvad tidshorizonten er for en demensvenlig løsning, så ingen borgere skal være utrygge ved at komme i dagtilbuddet.

Indstilling:

Beslutning:

Fraværende:

Ældrerådet har modtaget svar på borgerhenvendelsen om meget skiftende personale på dagtilbud for mennesker med demens på Skovcentret. Gwen Tremmel forklarer, at der på matriklen også er åbent Aktivitets- og Træningscenter, men at dagtilbuddet drives i så trygge og faste rammer som muligt. Det kan dog godt forekomme, at borgere, der er visiteret til tilbuddet, ikke profiterer af det og har brug for et andet tilbud.

Forklaringen er videregivet til borgeren. Ældrerådet følger det tæt via vores gode kontakter samt netværk.

25. Meddelelser fra formanden

Orienteringspunkt – forventet varighed 2 min.

Sagsfremstilling:

- Formand og næstformand havde den 25. maj 2022 et frokostmøde med Ældre Sagens koordinationsudvalg og lederne af Ældre Sagens tre lokale afdelinger i Lolland Kommune. Formålet var at afklare fremtidige samarbejdsmuligheder, til fælles gavn. Synlighed og åbenhed er vigtig for alle parter, og der var enighed om at undersøge, hvordan det kan gøres rent praktisk. Medlem af landsbestyrelsen og formand for Distrikt 7 i Ældre Sagen, Jørn Husted Madsen, fremlægger på næste møde forslag til samarbejdsaftale. Dette forslag vil blive forelagt Ældrerådet til godkendelse.
- Ældrerådets mailadresser har hidtil ligget skjulte på hjemmesiden, så de automatisk blev indsat ved at klikke på et link. Dette af hensyn til risikoen for spam og hackere. Det viser sig dog, at flere borgere oplever problemer, idet deres mailsystem ikke automatisk indsætter adresserne i en mail, når de klikker på linket. Derved bliver disse borgere afskåret fra at sende mail til Ældrerådet. Det er naturligvis uacceptabelt. Er Ældrerådet med på, at mailadresserne ændres til åbne mailadresser på hjemmesiden?
- Ældrerådet er repræsenteret i Regionsældreråd, Brugerråd i Fælleskøkkenet, §18-udvalg og Frivilligcenterets kursusgruppe. Vil det være hensigtsmæssigt, at vi på hjemmesiden har en oversigt over vores repræsentanter og suppleanter hvert sted?

Indstilling:

Beslutning:

Fraværende:

Det blev besluttet, at Ældrerådsmedlemmernes mailadresser gerne må ligge åbne på hjemmesiden, både under kontaktinformation til ældrerådsmedlemmer og til kontaktudvalgsmedlemmer.

Det blev også besluttet at få sat en liste på hjemmesiden om ældrerådsmedlemmernes poster i diverse udvalg, råd, arbejdsgrupper etc. Karen og Nina får styr på det.

Ældrerådet har modtaget invitation til møde med DBU i Restaurant Bangs Have den 22. juni om etablering af aktiviteter og oplevelser på Lolland og Falster.

26. Eventuelt

Debatpunkt – forventet varighed 2 min.

Sagsfremstilling:

Indstilling:

Beslutning:

Fraværende:

På årshjulet bliver det tilføjet, at Ældrerådet hvert kvartal skal modtage budgetopfølgning.

Bilag:

Bilag 1: Ældrerådets Årshjul 2022

27. Kommunikation fra mødet

Debatpunkt – forventet varighed 2 min.

Sagsfremstilling:

Som Ældreråd er det vigtigt at fortælle kommunens borgere om sit arbejde, resultater, holdninger og aktiviteter. På den måde viser Ældrerådet, at det tager ansvar for, at kommunens ældre bliver hørt og set.

Indstilling:

Ældrerådet drøfter kort, hvilke "tophistorier" der har været på dagens møde, og hvad rådet ønsker kommunikeret videre til samarbejdspartnere og evt. pressen.

Beslutning:

Fraværende:

Pga. tidsnød blev punktet ikke diskuteret.

Efter punktet flyttede Ældrerådet til Frivilligcentret for møde med bestyrelsen der, men forinden blev der taget et billede af Ældrerådet sammen med vores nye medlem Hanne.

28. Fællesmøde med Frivilligcenter Lollands bestyrelse den 9. juni 2022

Orienteringspunkt – forventet varighed 30 min.

Sagsfremstilling:

Frivilligcenter Lolland har foreslået, at Ældrerådet mødes med bestyrelsen. Formålet er at orientere om Frivilligcentrets funktion, og at drøfte mulige kontaktflader imellem os og hermed øge mulighederne for optimal kommunikation og effektivitet i opgaveløsninger.

Frivilligcentret kan tilbyde gode muligheder for blandt andet lokalefaciliteter, kurser, og ekspertise vedr. frivillige aktiviteter, herunder organisering. Frivilligcentret har mange ældre- og pensionistforeninger tilknyttet.

Der regnes med max ½ times møde, hvor begge kort orienterer om egne virkefelter og drøfter muligheder for, hvordan vi gensidigt kan støtte hinandens arbejde.

Indstilling:

Beslutning:

Fraværende: Anne Bjerregaard.

Der var masser af frisk frugt på bordet, da repræsentanter for Frivilligcentrets bestyrelse tog imod Ældrerådet i Frivilligcentrets lokaler på Søndre Boulevard 82 A.

Til stede var formand Gunnar Hansen, næstformand Poul Erik Carlsen, centerleder Thomas Nielsen og medlem Amalie Knirke Jensen.

Frivilligcentret har tilslutning fra 100 ud af 450 foreninger i Lolland Kommune. Det er en selvstændig organisation, men bliver støttet af Lolland Kommune og Socialstyrelsen.

Der er ved at komme gang i Ældrerådets og Frivilligcentrets kurser for frivillige på plejehjemmene.

§ 18 midler udgør en vigtig støtte til aktiviteter i vores fælles område.

66 pct. af kommunerne i Danmark har et Frivilligcenter. Lolland Kommune behandler sit Frivilligcenter godt. Vi skal dog stadig være på vagt over for, hvad frivilliges opgave er, og hvad der giver mening for de frivillige. Det gælder om først at rekruttere frivillige. Derefter afholde kurser for de frivillige, så kurserne klæder dem på og bliver til gavn.

Der er fire frivilligkoordinatorer for de åbne centre. To personer har henh. 6 og 30 timer til aktiviteter på plejehjemmene. Koordinatorerne er yderst vigtige, men deres funktion er blevet svækket gennem nedskæringer.

Også de forskellige menighedsplejer er vigtige for os at have i tankerne. De tilbyder fx besøgsvenner. Hvad angår besøgsvenner for mennesker med demens, så er RAC – Rådgivnings- og Aktivitetscenter i kontakt med Trine Vie, Lolland Kommune.

Det er vigtigt, at vi hjælper foreningerne med at opfylde § 18-kriterierne.

Der blev nævnt, at der hos frivillige godt kan være en angst for alt for meget snak om sygdom, død, alderdom, smerter.

Snakken faldt på Svanevig Hospice og deres store succes med at hverve frivillige. Støtteforeningen samler penge ind til de frivillige. Måske var det en idé, at Ældrerådet tog kontakt til støtteforeningen om uddannelse af frivillige og i det hele taget tog en dialog med Hospice.

Poul Erik anbefalede en social vejviser for Lolland.

Det blev et godt og inspirerende møde. Der er meget at tage fat på, og vi kan få god gavn af hinanden fremover.

Regionsældrerådets temamøde, den 3.juni 10-15 i Regionshuset, Alléen 15, Sorø

Program: 9.30 reserverede P-pladser åbnes, 09.15 - 10.00 morgenkaffe, 12 – 12.45 frokost

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden

2. Godkendelse af referat fra Regionsældrerådsmødet den 16.marts (udsendt)

3. Suppleringsvalg til forretningsudvalget. Valg af 2 medlemmer og 3 suppleanter

4. (10.15-10.55) Oplæg om private plejehjem v/direktør Dorte Olsen-Kludt, GuldBoSund Frip lejehjem og Rehabilitering, der giver orientering om etablering og drift af et friplejehjem gennem 5 år.

5. (10.55-11.30) Selvstyrende teams i hjemmeplejen v/ gruppeleder Lotte Hansen samt centerchefen 'Guldborgsund Kommune, der fortæller om deres forsøgsprojekt "selvstyrende team i hjemmeplejen i Sakskøbing".

6. (11.30-12) Indlæg om Ældrelov v/souschef Pernille Westh fra Ældreministeriet. Hvornår kommer loven, hvilken proces arbejder ministeriet med, elementerne i loven og konsekvenserne for borgerne, kommunerne og regionen? Mange overvejelser på det største velfærdsområde – ældreområdet!

7. (12.45-13.30) Oplæg om Seniorarbejdsliv på nationalt niveau v/ Annette Meng, Det Nationale Forskningscenter for Arbejds miljø: Folkepensionsalderen stiger til 68 år i 2030, men halvdelen af danskerne forventer at forlade arbejdsmarkedet før tid. Hvad skal der til i praksis for at få flere til at arbejde til en høj alder? Forskningsprojektet SeniorArbejdsLiv kortlægger hvad der skal til i praksis, hvis flere skal kunne holde til og have lyst til at arbejde til en høj alder. I foredraget gennemgås push og stay faktorer, samt hvilke muligheder der findes på danske arbejdspladser for at fremme et langt og sundt arbejds liv.

8. (13.30-14.15) Oplæg om Seniorarbejdsliv på regionalt niveau v/fuldmægtig Ea Buch Johansen fra Arbejdsmarkedskontor Øst. Kontoret er Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings regionale forankring i Østdanmark. Arbejdsmarkedskontoret bygger bro mellem politik og konkrete indsatser – og mellem jobcentre og styrelsens fagkontorer. Det betjener 3 Regionale Arbejdsmarkedsråd: RAR Hovedstaden, RAR Sjælland og RAR Bornholm og har en vigtig opgave i at sikre sammenhæng mellem beskæftigelse, uddannelse og vækst- og erhvervs politik

9. (14.15-14.55) Oplæg om Seniorarbejdsliv på kommunalt niveau v/Arbejdsmarkedschef Torben Bahn Petersen fra Center for Arbejdsmarked, Næstved Kommune med bud på de muligheder og udfordringer, der ligger i en kommunes tilgang til emnet Seniorarbejdsliv? Fastholdelse, efteruddannelse og omskoling som metoder til at sikre det gode arbejds liv i den sene del af tiden på arbejdsmarkedet.

10. Eventuelt

Tilmelding senest 27.maj til sekretær Jette Zimling, jette.zimling@gmail.com

Med venlig hilsen **Flemming Tejmers, formand for Regionsældrerådet i Region Sjælland**

FÆLLESKØKKENET
– det nære valg

Referat

BRUGERRÅDET FÆLLESKØKKENET

STED: Fælleskøkkenet. Granitvej 1, 4990 Sakskøbing, "Salen"

DATO: 12. maj 2022

Tid 09.00-12.00

Deltager

Indbudt

Køkkenchef:	Kirsten Agnete Skovsby
Souschef:	Ninna Bondehøj Rasmussen
Medlem:	Ældreråd Lolland – Ulrik Slente
Medlem:	Ældreråd Lolland – Alice Paaske
Medlem:	Ældreråd Lolland – Mai-Britt Rasmussen
Medlem:	Ældreråd Guldborgsund – Conny Krogh
Medlem:	Ældreråd Guldborgsund – Birgit Rasmussen
Medlem:	Ældreråd Guldborgsund – Ebbe Balck Sørensen
Medlem:	Kvalitetskoordinator – Lolland – Henrik Jacobsen
Medlem:	Gruppenleder Guldborgsund Madservice – Mai-britt S. Hansen
Medlem:	Fritvalgsborger af Madservice Kjeld V. Larsen

Afbud: Kjeld V. Larsen
Henrik Jacobsen

Dagsorden

Dagsorden3

1. Godkendelse af dagsorden.5
2. Orientering fra bestyrelsesmødet den 26. april 2022.6
3. Byggeri, herunder godkendelse af Grøntsagsrummet.7
4. Kostrådene.9
5. Nyt fra Lolland Kommune.11
6. Nyt fra Guldborgsund Kommune.12
7. Ris og Ros13
8. Mødedatoer i 202217
9. Evt.18

FÆLLESKØKKENET

– det nære valg

Bilagliste19

4.0 De officielle kostråd- godt for sundhed og klima19

1. Godkendelse af dagsorden.

Fremstilling:

Godkendelse af dagsorden.

Bilag:

Ingen

Indstilling:

Det indstilles, at Brugerrådet godkender dagsorden.

Beslutning:

Dagsordenen blev godkendt, med tilføjelse af punkt om ny fritvalgsborger til brugerrådet.

2. Orientering fra bestyrelsesmødet den 26. april 2022.

Fremstilling:

Fælleskøkkenet vil orientere om punkter fra bestyrelsens møde den 26. april 2022, herunder regnskab 2021.

Bilag:

Ingen

Indstilling:

Det indstilles, at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning:

Brugerrådet tog orienteringen til efterretning.

3. Byggeri, herunder godkendelse af Grøntsagsrummet.

Fremstilling:

Der blev afholdt aflevering den 7. januar 2022, hvor der blev aftalt, mangler som skulle udbedres, samtidig blev der aftalt en afsluttende aflevering til den 31. januar 2022.

Inventaret til grøntsagsrummet blev installeret kort før jul og testet i begyndelsen af det nye år. Herefter er personalet i gang med oplæring i betjening af udstyret for at starte egentlig drift op. Udstyret viser store og mange muligheder, ideer som skal omsættes til praksis, men som samtidig også vil kræve en del afprøvninger inden det kan siges at være klar til en egentlig drift.

CO2 anlægget blev sat i testdrift i uge 8 og efter en testperiode på 14 dage, skulle de forskellige kølelementer successivt tilkobles, og de gamle kølelementer nedtages. CO2 anlægget er færdigt og håndværkerne er i gang med at tilslutte de enkelte anlæg efter en plan, som er tilpasset Fælleskøkkenets produktionsplaner. Herefter er Fælleskøkkenet stoppet med at anvende CFC-gasser

Fælleskøkkenet har den 7. april 2022 haft besøg af fødevaremyndighederne m.h.p. at få godkendt grøntsagsrummet til produktion. Besøget forløb godt og her er et uddrag af konklusionen fra besøget

"Fødevarestyrelsen har kontrolleret virksomhedens lokaler og indretning i forhold til opfyldelse af de indretningsmæssige krav, der stilles til autoriserede virksomheder med de aktiviteter, som virksomheden udfører".

Herudover er der nogle få mangler, der skal udbedres bl.a. har fødevaremyndighederne ikke godkendt vægbeklædningen i affaldsrummet.

Solcelleanlægget er stadig i projekteringsfasen, men arbejdet med solcellerne på parkeringsarealet påbegyndes snarest, da bygherrerådgiveren netop har modtaget tillægget til byggetilladelsen. Solcellerne på taget monteres i samme arbejdsgang. Fælleskøkkenet har forventning om, at solcellerne vil være i produktion i begyndelsen af sommeren.

Bilag:

Ingen

Indstilling:

Det indstilles at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning:

FÆLLESKØKKENET

– det nære valg

Brugerrådet tog orienteringen til efterretning.

4. Kostrådene.

Fremstilling:

I januar måned 2021 præsenterede vores nytiltrådte fødevareminister Rasmus Prehn nye kostråd. Kostråd der også har til formål af favne klimahensyn, når kosten sammensættes.

Der skal spises mindre kød specielt fra okse, kalv og lam og i stedet spises mere kylling, fisk og planteprotein som bælgfrugter, samt spises mere frugt og grønt.

De 7 kostråd lyder således:

- Spis planterigt, varieret og ikke for meget
- Spis flere grøntsager og frugter
- Spis mindre kød – vælg bælgfrugter og fisk
- Spis mad med fuldkorn
- Vælg planteolier og magre mejeriprodukter
- Spis mindre af det søde, salte og fede
- Sluk tørsten i vand

Fælleskøkkenet har inddraget det tidligere Brugerråd i udviklingen af tilbud til borgerne, som vil kunne favne de nye kostråd. Brugerrådet mødtes tre gange. På møderne har brugerrådet dels smagt retter, dels set og vurderet retter som levede op til kostrådernes anbefalinger. Der var enighed blandt Brugerrådets medlemmer, at borgerne vil kunne synes om og sandsynligvis også vil vælge nogle af retterne. Der var også enighed om, at det vil kræve lidt justering af vaner og forventninger. Det tidligere Brugerrådet gjorde meget ud af at præcisere, at det skal være et tilbud. Det skal være borgerens egen lyst og vilje til at ville spise efter de nye kostråd. Det betyder, at Fælleskøkkenet skal tilbyde det som et supplement til de eksisterende tilbud. Det skal være et tilvalg for borgerne.

Fælleskøkkenet er i fuld gang med udviklingen af retter som kan imødekomme rapportens beskrivelser af hvorledes Fælleskøkkenet kan tilbyde ydelser og produkter, som sikre at borgerne kan vælge efter de 7 nye kostråd.

Som en følge af rapporten, må Fælleskøkkenet justere i måden hvorpå borgerne bestiller, da den nuværende bestillingsseddel ikke kan rumme flere produkter. Det tidligere Brugerrådet og Fælleskøkkenet har beskrevet muligheder og forslag til tiltag i rapporten "De officielle kostråd – godt for sundhed og klima" der er vedlagt som bilag.

Fælleskøkkenet har længe haft et ønske om at kunne tilbyde borgerne, at de kan bestille digitalt, hvorfor denne anledning vil være oplagt at benytte til overgangen til digital bestilling. Dette er en proces som vil kræve tilpasninger på Fælleskøkkenets hjemmeside og interne behandling af data. En omkostning som vil kunne rummes inden for det nuværende budget. Det vil ligeledes fordr

instruktion af borgerne og løbende vejledning af borgerne – en opgave som bl.a. vil kunne løses af Fælleskøkkenets køkkenvenner.

Fælleskøkkenet er for nuværende i gang med at udvikle et online bestillingssystem i samarbejde med Pajor, således at der kan skabes plads til at borgerne kan tilbydes valg af klimaretter. Fælleskøkkenet forventer at kunne præsentere en dummy primo 2022 for brugerrådet og derefter vil der følge en testperiode både i Fælleskøkkenet og hos udvalgte brugere inden det rulles ud til alle.

Bilag:

4.0 De officielle kostråd- godt for sundhed og klima

Indstilling:

Det indstilles at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning:

Dan Brinkmann fortalte om processen om udvikling af web-bestilling og forventning om brugerrådets inddragelse i sensommeren. På næste ordinære brugerrådsmøde vil projektet blive fulgt op.

5. Nyt fra Lolland Kommune.

Fremstilling:

Nyt fra Lolland Kommune. Henrik Jacobsen orienterer.

Bilag:

Ingen

Indstilling:

Det indstilles, at Brugerrådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning:

Vi arbejder stille og roligt hen imod menuvalg til plejecentrene i Lolland Kommune.

Processen er pt. på udviklingsniveau af platform til bestilling i Fælleskøkkenet.

Alle plejecentre i Lolland Kommune har holdt påskefrokoster og i år med rigtig mange pårørende og frivillige.

Der har været mange roser til påskefrokostmaden fra Fælleskøkkenet.

Vi ser nu frem til Valdemarsdag med nye danske kartofler til kyllingestegen, der er på menuen denne dag.

I webshoppen er det i sæsonen muligt at bestille nye danske kartofler til plejecentrene og senere almindelige skrællekartofler, hvilket bruges ofte.

Vi har haft store udfordringer med afregning af madserviceydelse i Lolland Kommune, efter overgang til nyt kommunalt pensionssystem – KP Basis.

Alle borgere med bagudbetalt pension blev ramt i den seneste pensionskørsel og der rettes op i den kommende kørsel.

Sparekataloger i Lolland Kommune offentliggøres i løbet af juni måned.

Ældre-, Omsorg- og Sundhedsudvalget skal spare ca. 22. mio. kr. i 2023 og besparelser i sådanne størrelser vil helt sikkert ramme serviceniveauet.

6. Nyt fra Guldborgsund Kommune.

Fremstilling:

Nyt fra Guldborgsund Kommune. Mai-Britt S. Hansen orienterer.

Bilag:

Ingen

Indstilling:

Det indstilles, at Brugerrådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning:

Påskefrokoster i GBS, ros til maden og mængderne passede.

Sommerferie udfordret i forhold til afløsere.

Ansæt ungarbejdere m.h.p. at motivere til SOSU-faget. Stor succes, da det bl.a. skaber liv på plejecenteret.

Valdemarsdag fejres med nye kartofler og snaps.

7. Ris og Ros

Fremstilling:

Gennem 1. kvartal har vi følgende på ris og ros af maden:

- 13 henvendelser omkring ris af maden
- 21 henvendelser som har handlet om ros af maden.

Ris:

Jeg er en is og sovsepige, hvor er jeres hjemmelavet jordbæris skøn. Kæmpe skulderklap.... Tilstår jeg er dybt overrasket over hvor totalt intetsigende og smagløst jeres sovs er.! Er dybt skuffet.

Hej Gitte og Chef. Jeg har en klage over isen nytårsaften. Vi havde tre anretninger med is til borgerne og pårørende. På de grønne sedler som var sat ovenpå beholderne stod der 5 ÆK og 3 DH. Under den grønne seddel stod der 5 portioner. Der skal lige til tilføjes at isen var beregnet til DH også, så der var ikke ekstra portioner ud over de tre stykker af 11 cm x 9 cm. Jeg må nok indrømme at jeg kiggede noget da jeg så størrelsen på isen. Stykkerne målte 11 cm x 9 cm (ja, jeg målte stykkerne). Det skulle vi så få til at strække til alle borgere og pårørende. Vi måtte finde en liter nougatis (som vi heldigvis havde) og så ellers lægge en tynd skive af nytårsisen oven på nougatisen for at kunne strække nytårsisen til alle borgere og pårørende. Portionerne blev nødt til at blive portionsanrettet for at sikre noget til alle mand og der var ikke noget at tilbyde 2. gang. Ikke alene var der for lidt is, men man kunne vel også godt have undt borgerne et nytår is som også var en fryd for øjet i stedet for den smule knap så højtidsagtige is, som Fælleskøkkenet havde leveret til nytårsaften. Ikke alene er jeg skuffet og vred, men der er godt nok også flovt og stressende at forsøge at råde bod på sådan noget med friske opmærksomme borgere og pårørende som tilskuere. Jeg vil bede Gitte om at videresende min klage til rette instans og så ellers bede Fælleskøkkenet om, at der fremover lægges mere vægt på klassiske desserter (islagkage) til højtider og at der i hvert fald til højtider ikke spares så meget på det, at vi ikke formår at servere en anstændig portion til borgere og pårørende. Jeg har vedhæftet tre billeder. Mine to andre kollegaer som også var her nytårsaften stod lige så forbløffede som jeg da vi så isen og antallet af borgere og pårørende som vi skulle få isen til at strække til. Hilsen Tove, Navela og Lone.

Go'aften. Har modtaget jeres nye takster i dag og erkender blankt jeg tror jeg har misforstået noget. Det kan da ikke være rigtigt at i tager 22 kr. for et lille bæger is. Derudover havde jeg naboen til spisning i dag. Han fik jeres forloren hare. Efter 2 bidder skubber han maden væk, med en tak for mad. Han er en stor mand, så jeg nægter at tro på at han er mæt. Så spørger ham: "Det kan du ikke mene, hvad er der galt". Hvorpå han svarer: Dette er jo ikke andet end engang fedt. Der er højst 2 % kød i. Jeg tager en bid af hans mad og skammer mig over jeg har budt ham dette. Der er hverken

fasthed eller smag af kød. Men ved jo nu at forloren hare skal jeg aldrig mere købe hos jer. Nå, men det var blot en sidebemærkning, ville blot høre om det virkelig er rigtigt, at et lille bæger is koster 22 kr.? Hilsner herfra.

Hej Britta mm. Jeg kan smage, at I har fået fat i sækken, med de bløde kartofler. Der har været flere gange. Med venligst Bent Jørgen.

Klage: Ret nr. 6 Paprikagryde-gris-cocktailpølser spidst i uge 7. Ingen kunne spise kødet, det var hårdt og sejt. Kødet lå tilbage på alle tallerkner. Beboerne er ellers glade for maden.

Hej igen. Der har været nogle "upser" siden sidst, men har ikke gidet at brokke mig over det. Denne gang er det for meget. Får det første lå madpakken hulter til bulter. Som det kan ses på foto. Dellen lå op ad silden, ikke særligt lækkert. Igen tænkte jeg "nå, det er hvad der kan ske". Men da jeg så ser at der er 4 retter, der er LILLE, sætter det mit pis i kog. Jeg står til STOR ret, fordi jeg bliver ikke mæt at LILLE. Jeg bor langt ude på landet, har ingen butikker i nærheden og er ikke mobil, så jeg kan ikke bare komme ned og købe et brød. Træls, at man skal gå sulten i seng. Kan de være meningen? Har vedhæftet fotos, så I kan se det. Med sket er sket. Jeg vil dog ikke betale for STOR denne gang, så I bedes rette disse middage på min regning, til næste gang. Hilsner fra Charlotte.

Hver gang plejen serverer en DH-ret, så ligger der et tykt lag fedt på saucen – den er for fed.

Klage: Bestille ÆK med mos, mosen er ofte ikke i bakken, så er bestilt, spild af kartofter.

Klage: Menu nr. 7. Marineret nakke med flødekartofler- Flødekartoflerne var så hårde at de ikke var til at spise – det var de også for 14 dage siden. Vil ikke betale for sådan noget. Nougatfromage var tynd og meget sød - ingen ros fra mig.

Karrygryde med ris: Smagte ikke af karry, ris tørre og kødet lidt sejt -grønsagerne fine= mindre tilfredsstillende.

Herregårdsbøf med bearnaisesauce, stegte kartofler og buketblanding: Tør bøf = Ikke tilfredsstillende (Brugerrådet)

Budding med solbærsauce. Solbærsaucen for kraftig. (Brugerrådet)

Vi har i dag fået bøf til frokost. Bøffen har været varmet op til den korrekte temperatur. Men flere af bøfferne så røde ud. (Centre LK)

Ros:

Hej, først jer er meget glad og tilfreds for den mad i leverer til mig. Måske kan I hjælpe mig, efter en lille snak med hjemmeplejen anbefalede hun mig at kontakte køkkenet. Jer er stomipatient og min mave fungerer godt når jeg kun spiser jeres dejlige smørrebrød. Men når det kommer til den varme mad som jeg elsker, kommer problemet. Jeg får tynd mave hjemmeplejen mente en sær kost måske

kunne hjælpe, hun mener I har folk der ved lidt om det. Jeg er 83 år glad for livet og jeres gode mad håber i finder en løsning Med venlig hilsen Hans Andreassen

Er rigtig glad for maden og siger det til dem jeg møder. Ros for den dejlige fasansteg. Den fortalte jeg min søn om, har selv fået fasaner, og tilberedt i min unge dage. Jeg roser maden alle de steder jeg kan.

Kære Fælleskøkkenet. Jeg håber på at kunne få mad fra Jer i Fælleskøkkenet, indtil Det Danske Madhus senere på måneden efter aftale leverer maden Mvh og tak Inger Knudsen. Inger Knudsen siger mange tak for tiden og håber Det Danske Madhus kommer i gang med at levere maden, for indtil videre er det ikke sket bortset fra en gang, nemlig 4. februar. MVH og mange tak siger Inger Knudsen.

Har fået gule ærter, som smagte godt, der var bare ikke nok i bakken, håber på at portionen kan blive større til næste gang. Ønsker ikke mos til retten, selvom jeg får mos til de øvrige retter.

Ros – hakkebøf med løg, var gode og smagte dejligt.

Kirsebær grød: dejligt grød, hverken for tynd eller tyk= Perfekt (Brugerråd)

Kartoffelsuppe: dejlig velsmagende = Perfekt (Brugerråd)

Stor madpakke: Brødet var ikke præget af at være smurt meget tidligt. Pålægget var varieret, og smagte dejligt, dog lidt for meget smør under osten= Perfekt (brugerråd)

Krebinet med champignonsauce, stegte kartofler, blomkål-persille: Kartofflerne er bløde, selve retten er velsmagende og dejlig= Særdeles tilfredsstillende (Brugerråd)

Marineret nakkesteg med flødekartofler, rustikke gulerødder: Kød og gulerødder smagte dejligt, ligesom flødekartoflerne, dog var der meget forskel på kartoflerne, nogle helt møre og andre næsten rå= Særdeles tilfredsstillende (Brugerråd)

Hindbærgrød: lækker smag af hindbær = perfekt (Brugerråd)

Frikadeller med skysauce, Roma Nesco blanding: Dejlig ret, som smagte godt = Perfekt (Brugerråd)

Frugtsalat med vaniljecreme: Smagte dejligt, selvom jeg ikke kunne finde ud af hvad det var for en frugt, men flot gul og rød frugt= perfekt (Brugerråd)

Stor madpakke: det gule geleagtige oven på æggemadden, kunne jeg ikke finde ud af hvad var, det smagte ikke rigtig af noget ellers fin madpakke= Perfekt (Brugerråd).

Stor madpakke: perfekt (Brugerråd)

Nougatfromage: Meget lækker (Brugerråd)

Fasanbryst med svampesauce= Rigtig lækker (Brugerråd)

Jordbærsuppe: Rigtig god (Brugerråd)

Dampet torskeloins med karrysauce: Fisken var lidt tør – ellers god. (Brugerråd)

Tak for dejlig mad: Mad af høj kvalitet – fortjener ros: Fik dejlig kalkunschnitzel, kalkun plejer ikke at smage af meget, men det var velkrydret og de stegte kartofler var også fine. (FV GBS)

Sundhedsudvalgsmøde på Møllecentret den 6. april 2022: Stor ros til ” sprængt oksebryst og Jordbærfromage” fra flere udvalgsmedlemmer i onsdags – Det smagte virkelig dejligt. (Sundhedsudvalget LK)

Øvrigt: Kære alle. Tak for gode menuplaner til centrene, de er dejlig varierende og alligevel genkendelige. Dog er jeg begyndt at få ønsker fra flere borgere, der efterspørger pastaretter. De synes ikke det serveres så tit. Jeg har lige inde og kigge på menuerne fra uge 4 til og med uge 12 om det var mig der havde sprunget dem over. I de uger kan jeg se at pastaretter kun er et tilbud to gange, nemlig lasagne i uge 8 og en pastaret i uge 9. Det virker som om generationerne skifter nu, så lidt flere pastaretter vil være dejligt.

Bilag:

Ingen

Indstilling:

Det indstilles at brugerrådet tager orientering til efterretning

Beslutning:

Brugerrådet tog orienteringen til efterretning.

8. Mødedatoer i 2022

Fremstilling:

Der er tidligere i Brugerrådet besluttet følgende mødedatoer for Brugerrådsmøder i Fælleskøkkenet i 2022:

Torsdag den 29. september 2022

Torsdag 15. december 2022

Der kan nu meldes en ny dato ud for 2023

Torsdag den 9. marts 2023

Alle Brugerrådsmøder er fra 13.00 til kl. 15.00 og vil blive afholdt i Fælleskøkkenet, hvis ikke andet bliver meldt ud for mødet.

Bilag:

Ingen

Indstilling:

Det indstilles, at Brugerrådet beslutter kommende mødedato.

Beslutning:

Mødedatoerne blev godkendt. Den 15. december serveres julefrokost for brugerrådet.

FÆLLESKØKKENET

– det nære valg

9. Evt.

Intet at erindre.

Bilagsgliste

4.0 De officielle kostråd- godt for sundhed og klima

Dato 18.05.2022

Forslag fra Karen Zubari til ordlyd i info om KONTAKTUDVALG

Tænkes inkluderet i velkomstmappen til nye plejehjemsbeboere

Demokrati er en god ting. Faktisk findes der ikke noget bedre.

Det er også rart at have noget at skulle have sagt. Det gælder alle uanset alder, for alle har noget på hjerte, og alle har ret til at ytre sig.

Derfor har vi i Lolland Kommune indført **Kontaktudvalg** på alle kommunens plejehjem. Også her hvor du bor. Engang hed sådan noget et Bruger-Pårørenderåd. Det er lidt det samme.

Kontaktudvalget kan du kontakte, hvis du har noget på hjerte: Ris og ros, gode ideer, forslag til forbedringer eller aktiviteter, du synes kunne være spændende.

Kontaktudvalget består af repræsentanter for beboerne, repræsentanter for de pårørende, frivillige, medarbejdere, teamleder og en fra Ældrerådet.

Kontaktudvalget holder møde fire gange om året.

Du kan selv stille op som repræsentant, og det kan din nærmeste pårørende også. Der er valg hvert år i juni måned af beboere og pårørende til Kontaktudvalget.

Kontakt din teamleder for at få at vide, hvem der lige nu sidder i Kontaktudvalget på dit plejehjem, og henvend dig endelig til medlemmerne, så vi alle sammen kan gøre vores til, at hverdagen her i huset bliver god og tryk for alle parter.

Med venlig hilsen
Lolland Kommune

Nyhedsbrev fra Ældrerådet. 1. eksempel på hvordan det kunne se ud.

Ældrerådet har holdt møde den 12. maj 2022.

Som noget nyt starter vi inden mødet med en sang, denne gang var det ” kom maj, du søde...”.

Ældrechefen Søren Wollesen orienterede omkring den kommunale palliative indsats.

- Ældrerådet undres over at sygdomme som ”ALS, Parkinson, andre sygdomme og Demens kun udgør 2% af de patienter, der er tilknyttet lægefaglig konsulent og dermed palliative team. Det er borgerens egen læge, der skal rekvirere det kommunale palliative team. Lolland kommune ønsker at få uddannet flere sygeplejersker i palliation
- Ældrerådet anbefaler, at hjemmeplejen sørger for, at der i terminale borgeres hjem lægges en oversigt med kontaktoplysninger til vågetjeneste.
- På høreområdet er der et samarbejde med Guldborgsund Kommune og Region Sjælland og Lolland kommune ønsker at etablere en satellitafdeling i den vestlige del af kommunen. De første 3 mdr. vil borgerne være tilknyttet Audiologisk Center i Køge for finjusteringer med mere, derefter overgår opgaven til Kommunerne.
- Skærmbesøg har ikke givet den forventede besparelse på grund af Corona og IT-problemer f.eks. at swipe. 1. maj er der ansat en velfærdsteknologikonsulent og der er investeret i Samsung -skærme, som har en grøn knap til at tænde på og tilslutningen er nemmere. Hvis en visiteret ydelse er af en art, som kan leveres via skærmbesøg og borgeren er i stand til at bruge teknologien, vil det ikke længer være mulighed for at vælge besøg af hjemmeplejen.

Tjek - ind for bleskift.

- Ældrerådet har taget sagen op om der er muligt ved et dagsbesøg i en anden kommune end ens egen, kan komme ind på et ”angivet” plejehjem for at få skiftet sin pårørende i trykke omgivelser.
- Ældrerådet undersøger om der er muligheder og vil videreformidle ideen til Regions-Ældrerådet i Region Sjælland
- Ældrerådet oplever at det vil styrke borgerens sociale uligheder for besøg af længere varighed.

Kommende Boger møde:

- Ældrerådet vi stå for et Borge møde omkring Flextrafik, hvordan virker det?
- Ældrerådet har en arbejdsgruppe bestående af Anne, Tom, Finn og Karen.

Det er så mit eksempel på hvordan det måske kunne se ud.

Hilsen Susanne

Budgettilpasninger

2023-2026

Indhold

Budgettilpasninger fordelt på udvalg	4
Klima-, Teknik- og Miljøudvalget	5
Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget	6
Børne- og Skoleudvalget.....	7
Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget	8
Social- og Arbejdsmarkedsudvalget.....	9
Økonomi- og Erhvervsudvalget.....	10
Klima-, Teknik- og Miljøudvalget	11
Erhvervs Havnene – forbedret resultat.....	11
Strukturoptimering i samarbejde med øvrige sektorer	12
Vinterudkald og service tilpasses de milde vintre	13
Ændret serviceniveau for tilsyn med veje.....	14
Nedskrivning af budget på Plus-tur ordningen	15
Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget	16
Aktivitetstilskud til frivillige folkeoplysende foreninger	16
Lederuddannelsetilskud til frivillige folkeoplysende foreninger	17
Reduktion i undervisningstilskud til aftenskolerne.....	18
Reduktion i lokaletilskud til egne eller lejede lokaler.....	19
Børne- og Skoleudvalget	20
Rammereduktion af budget i Ungdomsskolen	20
Reduktion i antal ungeguider	21
Reducering af administrative timer.....	22
Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget	23
Besparelse på personale beklædning	23
Reduktion af budget til betaling af plejevederlag.....	24
Tilpasning af budget, midler til betaling af kørsel til speciallæge med mere	25
Budget til rehabilitering på Servicelovens paragraf 86 område.....	26
Budget pulje til særlige indsatser	27
Budget til pleje og praktisk hjælp (BUM).....	28
Budgettilpasning, mellemkommunale betalinger	29
Forebyggende hjemmebesøg organiseres under rehabiliteringsområdet.....	30
Reduktion af en konsulentstilling i Staben	31
Social- og Arbejdsmarkedsudvalget	32
Omlægning af akuttelefonen	32

Reduktion af budget til nødvendige merudgifter jævnfør SEL paragraf 100	33
Virksomhedsrettet indsats for sygedagpengemodtagere og for borgere i jobafklaring	34
Aktivering hos Park og Vej	35
Budgettilpasning af tilbuddet ”Ungelinjen”	36
Udbud – Stresscoaching	37
Udbud – Coaching af arbejdsledige	38
Økonomi- og Erhvervsudvalget	39
Udskiftningstakt af leasede biler.....	39
Udbud af rengøringsystem	40
Varekøbsreduktion af budget.....	41
Fjernelse af budget til energimærker.....	42
Fjernelse af budget til forureningsudgifter	43
Pulje til væksthæmmende initiativer	44
Tjenestemandspensioner	45

Budgettilpasninger fordelt på udvalg

	2023	2024	2025	2026
Klima-, Teknik- og Miljøudvalget	-2,460	-2,960	-2,960	-2,960
Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget	-0,700	-0,700	-0,700	-0,700
Børne- og Skoleudvalget	-2,743	-2,743	-2,743	-2,743
Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget	-9,950	-10,200	-10,200	-10,200
Social- og Arbejdsmarkedsudvalget	-7,709	-8,109	-8,109	-8,109
Økonomi- og Erhvervsudvalget	-4,350	-6,829	-6,829	-6,829
Budgettilpasninger i alt	-27,912	-31,541	-31,541	-31,541

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget

KTM45 er et alternativt forslag til KTM16, som findes i sparekataloget. KTM16 omhandler nedlæggelse af Plus-tur ordningen.

	2023	2024	2025	2026
KTM41 Erhvervs Havnene – forbedret resultat	-1,000	-1,000	-1,000	-1,000
KTM42 Strukturoptimering i samarbejde med øvrige sektorer	0,000	-0,500	-0,500	-0,500
KTM43 Vinterudkald og service tilpasses de milde vintre	-0,520	-0,520	-0,520	-0,520
KTM44 Ændret serviceniveau for tilsyn med veje	-0,400	-0,400	-0,400	-0,400
KTM45 Nedskrivning af budget på Plus-tur	-0,540	-0,540	-0,540	-0,540
Klima-, Teknik- og Miljøudvalget i alt	-2,460	-2,960	-2,960	-2,960

Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget

		2023	2024	2025	2026
FKF41	Aktivitetstilskud til frivillige folkeoplysende foreninger	-0,200	-0,200	-0,200	-0,200
FKF42	Lederuddannelsestilskud til frivillige folkeoplysende foreninger	-0,100	-0,100	-0,100	-0,100
FKF43	Reduktion i undervisningstilskud til aftenskolerne	-0,100	-0,100	-0,100	-0,100
FKF44	Reduktion i lokaletilskud til egne eller lejede lokaler	-0,300	-0,300	-0,300	-0,300
	Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget i alt	-0,700	-0,700	-0,700	-0,700

Børne- og Skoleudvalget

		2023	2024	2025	2026
BSU41	Rammereduktion af budget i Ungdomsskolen	-2,000	-2,000	-2,000	-2,000
BSU42	Reduktion i antal ungeguider	-0,480	-0,480	-0,480	-0,480
BSU43	Reducering af administrative timer	-0,263	-0,263	-0,263	-0,263
	Børne- og Skoleudvalget i alt	-2,743	-2,743	-2,743	-2,743

Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget

		2023	2024	2025	2026
ÆOS41	Besparelse på personale beklædning	-0,250	-0,500	-0,500	-0,500
ÆOS42	Reduktion af budget til betaling af plejevederlag	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500
ÆOS43	Tilpasning af budget, midler til betaling af kørsel til speciallæge mm.	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500
ÆOS44	Budget til rehabilitering på Servicelovens § 86 område	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500
ÆOS45	Budget pulje til særlige indsatser	-1,500	-1,500	-1,500	-1,500
ÆOS46	Budget til pleje og praktisk hjælp (BUM)	-3,000	-3,000	-3,000	-3,000
ÆOS47	Budgettilpasning, mellemkommunale betalinger	-3,000	-3,000	-3,000	-3,000
ÆOS48	Forebyggende hjemmebesøg organiseres under rehabiliteringsområdet	-0,250	-0,250	-0,250	-0,250
ÆOS49	Reduktion af en konsulentstilling i Staben	-0,450	-0,450	-0,450	-0,450
	Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget i alt	-9,950	-10,200	-10,200	-10,200

Social- og Arbejdsmarkedsudvalget

		2023	2024	2025	2026
SAU41	Omlægning af akuttelefonen	-0,400	-0,400	-0,400	-0,400
SAU42	Reduktion af budget til nødvendige merudgifter jævnfør SEL § 100	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500
SAU43	Virksomhedsrettet indsats for sygedagpengemodtagere og for borgere i jobafklaring	-1,560	-1,560	-1,560	-1,560
SAU44	Aktivering hos Park og Vej	-0,863	-0,863	-0,863	-0,863
SAU45	Budgettilpasning af tilbuddet Ungelinjen	-2,786	-2,786	-2,786	-2,786
SAU46	Udbud – Stresscoaching	-0,800	-1,000	-1,000	-1,000
SAU47	Udbud – Coaching af arbejdsledige	-0,800	-1,000	-1,000	-1,000
	Social- og Arbejdsmarkedsudvalget i alt	-7,709	-8,109	-8,109	-8,109

Økonomi- og Erhvervsudvalget

		2023	2024	2025	2026
ØKE41	Udskiftningstakt af leasede biler	-0,300	-1,000	-1,000	-1,000
ØKE42	Udbud af rengøringsystem	0,000	-2,000	-2,000	-2,000
ØKE43	Varekøb-reduktion af budget	-1,000	-1,000	-1,000	-1,000
ØKE44	Fjernelse af budget til energimærker	-0,300	-0,079	-0,079	-0,079
ØKE45	Fjernelse af budget til forureningsudgifter	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500
ØKE46	Pulje til vækstfremmende initiativer	-0,250	-0,250	-0,250	-0,250
ØKE47	Tjenestemandspensioner	-2,000	-2,000	-2,000	-2,000
	Økonomi- og Erhvervsudvalget i alt	-4,350	-6,829	-6,829	-6,829

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget

Forslag **Erhvervshavnene – forbedret resultat**
Politikområde Kollektiv trafik, havne m.v.

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-1,000	-1,000	-1,000	-1,000
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Høj aktivitet i Erhvervs Havnene 2023 - 2026

Som bekendt går det godt for havnene og meget bedre end budget i Rødbyhavn.

Samtidig er der allerede besluttet at finde 325 t.kr. årligt til Johanne, som er budgetlagt i Nakskov.

I Rødbyhavn er vi for indeværende år (2022) overbevist om at resultatet bliver (minimum) 3 mio. kr. mod budget på 0,959 mio. kr.

Vi forventer en lidt reduceret aktivitet startende fra 2. halvår 2022, men vil fortsat kunne realisere 1 mio. kr. yderligere i Rødbyhavn i de kommende år sammenholdt med budget.

Effekt:

En forbedring af resultatet med 1 mio. kr. altså et budget for 2023, 2024, 2025 på 1,959 mio. kr. i Rødbyhavn.

For Nakskov må vi fastholde budget på 5,314 mio. kr., mens det samlede resultat forøges fra 6,273 mio. kr. til 7,273 mio. kr.

Forslag **Strukturoptimering i samarbejde med øvrige sektorer**
 Politikområde Veje og grønne områder

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	0	-0,500	-0,500	-0,500
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

I dag løses der praktiske opgaver både i Park og Vej og i Service og Bygninger. Service og Bygninger får ofte løst opgaverne via udbud, det kan være mindre renoveringsopgaver, der dog kræver ekstern rådgiver til projektering, inden opgaven sendes i udbud. Især ifht. de udendørs opgaver står det klart, at en del opgaver, der i dag sendes i udbud i regi af Service og Bygninger kan løses med den tilgængelige maskinpark i Park og Vej, især hvis planlægningen på tværs af de to sektorer styrkes. Men også renoveringsopgaver vurderes at kunne løses mere smidigt, hvis Park og Vej kan levere på dele af opgaven som intern funktion.

Forslaget ændrer ikke på serviceniveauet som sådan men forudsætter en øget hjemtagelse af opgaver, så synergien på tværs af Park og Vej og Service og Bygninger styrkes.

I takt med, at flere opgaver løses af Park og Vej, vil der være mulighed for at skabe flere fuldtidsstillinger, styrke de faglige miljøer, mv.

Effekt:

Serviceniveauet påvirkes ikke, da der er tale om en effektivisering af interne roller og arbejdsgange. Det politiske handler om, hvor mange opgaver der skal udbydes og hvorfor – altså indkøbspolitik.

Implementering:

Tidsplan ukendt, men forventes fra 2024.

Forslag **Vinterudkald og service tilpasses de milde vintre**
 Politikområde Veje og grønne områder

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,520	-0,520	-0,520	-0,520
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Vinteraftale tilpasses faktiske forhold svarende til forrige 2 år, hvor der ikke har været snefald. Udkald til vinterbekæmpelse med saltning og snerydning ændres. Vinterbekæmpelse ændres så, der i hverdage på klasse 2 kun udføres saltning i normale arbejdstimerne. Der saltes forsat efter behov i weekender. Der saltes præventivt efter skønnet behov, prognoser er ret præcise og skønnes at kunne bruges. Der ændres ikke på serviceniveau for klasse 1 veje.

Effekt:

Reduktion i udgifter til rådighedsvagter, færre overtimer til afspadsring. Der kan forekomme dage, hvor prognoser ikke er retvisende og derfor kan der blive saltet uden behov opstår, eller der kan blive undladt saltning, hvor det så opfattes som at der saltes for sent.

Forslag **Ændret serviceniveau for tilsyn med veje**
Politikområde Veje og grønne områder

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,400	-0,400	-0,400	-0,400
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Lolland Kommune er opdelt i 3 vejdistrikter. Dette kan ændres til 2 og samtidig kan bemanningen reduceres fra 3 til 2 mand. Det er ikke fuldtids funktioner, men er vejrafhængige.

Effekt:

Ved færre gennemkørsler af veje, vil der gå længere tid mellem at forhold, der bør rettes bliver opdaget.

Borgere kan forsat indberette via Giv et Praj App, og forhold vil blive undersøgt.

Forslag **Nedskrivning af budget på Plustur-ordningen**
 Politikområde Kollektiv trafik, havne m.v.

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,540	-0,540	-0,540	-0,540
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Lolland Kommune har haft plustur siden 1. oktober 2019 som en forsøgsordning, der udløber d. 1. oktober 2022.

Plustur er et mobilitetstilbud med kollektiv transport, der forbedrer borgernes mobilitet særligt i en kommune som Lolland Kommune med flere landområder, og hvor der kan være langt til nærmeste busstoppested og/eller langt mellem busafgangene.

Plustur er kollektiv transport der bringer passageren til hoveddøren, der hvor bus og tog ikke kører, og **er kun et tilbud, når der ikke er bus eller tog.**

- Plustur kan ikke erstatte andre mobilitetsopgaver, men styrker kommunens samlede mobilitet
- Muligheden for at benytte bus og tog bliver bedre med plustur, fordi borgeren kan komme det sidste stykke fra/til bus og tog.

Lolland Kommune havde i 2021 lige knap 1800 passagerer i plustur til en årlig total kommunal udgift på 283.000 kr.

En tredjedel af alle kommunens plusture køres i weekenden. 67 procent af passagererne er under 50 år, og en tredjedel af turene køres efter kl. 18 om aftenen.

Movia udmelder deres budgetter i en tidsmæssig kadence, som ikke er afstemt med kommunernes tidsplan for budgetlægning og Movias budgetproces foregår i øvrigt uden dialog med kommunerne omkring forudsætningerne.

På Plustur har Movia udmeldt en budgetramme på kr. 826.000 for budget 2022 og overslagsårene.

Teknik og Miljø er ikke enig i denne budgetforudsætning set i lyset af, at regnskabstallet for 2021 var på kr. 283.000 (dog delvist coronaår), og der har været dialog med Movia, uden at det har været muligt at få tallet ændret.

Uagtet budgettet er det dog ikke penge, som på nogen måde fortabes, idet indbetalinger til Movia er a conto indbetalinger og Movias regnskabsrytme er således, at årsregnskab for 2021 efterreguleres i 2023 – årsregnskab for 2022 efterreguleres i 2024 og så videre.

Dette besparelsesforslag er derfor mest af likviditetsmæssig karakter.

Implementering:

Kan få fuld effekt i 2023, hvis det besluttes ikke at følge de af Movia udmeldte budgetforudsætninger ud fra en tro på, at de på Plus-tur området er forkerte.

Der fremlægges et alternativt forslag, KTM16, som findes i sparekataloget. KTM 16 omhandler nedlæggelsen af Plus-tur ordningen.

Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget

Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget

FKF41

Forslag **Aktivitetstilskud til frivillige folkeoplysende foreninger**

Politikområde Folkeoplysning og idræt

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,200	-0,200	-0,200	-0,200
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Grundet et mindre fald i antallet af medlemmer under 25 år blandt de foreninger der de senere år har søgt om aktivitetstilskud, lægges der op til en besparelse på puljen til aktivitetstilskud. En besparelse vil betyde et mindre tilskud til foreningerne.

Der er et samlet budget for aktivitetstilskud på kr. 2.255.000.

Forslag **Lederuddannelsestilskud til frivillige folkeoplysende foreninger**
Politikområde Folkeoplysning og idræt

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,100	-0,100	-0,100	-0,100
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Der har de senere år været et mindre fald i ansøgninger fra foreninger, der har søgt om lederuddannelsestilskud. Der er et samlet budget for lederuddannelsestilskud på kr. 421.000.

Forslag **Reduktion i undervisningstilskud til aftenskolerne**
Politikområde Folkeoplysning og idræt

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,100	-0,100	-0,100	-0,100
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Da der er sket en reduktion af aftenskolerne de seneste år, vurderes det, at besparelsen ikke vil have den store konsekvens for aftenskolerne.
Der er et samlet budget for undervisningstilskud til aftenskolerne på kr. 1.446.000.

Forslag **Reduktion i lokaletilskud til egne eller lejede lokaler**
 Politikområde Folkeoplysning og idræt

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,300	-0,300	-0,300	-0,300
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Der har de seneste år været et fald i antallet af foreninger, der har ansøgt om lokaletilskud, og der har været et varierende overskud på budgettet på lokaletilskudspuljen. Der vil derfor kunne gennemføres en tilpasning af budgettet.

Der skal dog gøres opmærksom på, at skulle antallet af ansøgninger eller driftsudgifter til foreningernes ejede eller lejede lokaler stige, vil det kunne medføre et underskud, der skal dækkes, da puljen er lovbestemt.

Der er et samlet budget for lokaletilskud til frivillige folkeoplysende foreninger på kr. 1.785.000.

Børne- og Skoleudvalget

Børne- og Skoleudvalget

BSU41

Forslag **Rammereduktion af budget i Ungdomsskolen**
Politikområde Fritidstilbud

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-2,000	-2,000	-2,000	-2,000
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Ungdomsskolen har i de seneste regnskabsår udvist betydelige restbudgetter. Det foreslås, at der foretages en generel reduktion af budgetrammen på Ungdomsskolen. Ungdomsskolen vil efter rammereduktion skulle vurdere, hvorledes besparelsen effektueres inden for hele området.

På trods af restbudget på det seneste regnskab vil en rammebesparelse betyde, at der i Ungdomsskolen vil være behov for, at nedskalere en række af de tilbud, der i dag udbydes.

Forslag **Reduktion i antal ungeguider**
Politikområde Understøttende foranstaltninger

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,480	-0,480	-0,480	-0,480
	Investeringsbehov	0	0	0	0

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Ungeindsatsen har tilknyttet 8 ungeguider, der arbejder med forankring af udsatte unge i uddannelse eller job. Ungeindsatsen har arbejdet konstruktivt med indsatser og det betyder samtidig med højkonjunktur, at der kan reduceres med 1 ungeguide.
Der skal gøre opmærksom på at når udviklingen på arbejdsmarkedet vender til lavkonjunktur, kan tilpasningen betyde ventetid på at få tilknyttet en ungeguide.
Der er på nuværende tidspunkt en vakant stilling i Ungeindsatsen, så reduktionen kan implementeres hurtigt uden opsigelsesperiode af medarbejder.

Forslag **Reducering af administrative timer**

Politikområde Sundhed

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,263	-0,263	-0,263	-0,263
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Jævnfør Lollandsmodellen for lederroller og organisationsværdier arbejdes der strategisk med Lolland Kommunes politikker og strategier blandt andet Digitaliseringsstrategien. Der er således igennem mange år arbejdet med at fremme samspillet mellem digitale administrative arbejdsgange og sundhedsydelser til familier og børn i Sundhedstjenesten samt digitale løsninger i de tværfaglige arbejdsgange. Der er således implementeret digitale løsninger, som løbende bliver opdateret med tidssvarende muligheder, der har medvirket til at forenkle, optimere og kvalificere arbejdsgangene i Sundhedstjenesten. Fagpersonalet anvender således digitale løsninger i et tæt samarbejde med familier og børn. Det har således medført et nedsat behov for særskilte administrative timer. Ved en fælles tværgående opgaveløsning på tværs af enheder i sektoren kan der forenkles og optimeres på arbejdsgange f.eks. administrative opgaver i Bilpark Skibsværftsvej 4 og Jernbanegade 7, EMPLOY, INTRA, Lolland.dk samt ved introduktion af nye medarbejdere.

Effekt:

For personale:

Reducering af administrative timer fra 32 timer/uge til 10timer/uge. Administrative opgaver løses af fælles sekretariat på Skibsværftsvej samt sundhedstjenestens fagpersonale og leder. Der arbejdes fortsat på at optimere arbejdsgange, som kan medføre nye elektroniske arbejdsgange samt en fælles løsning af administrative arbejdsopgaver på tværs af enheder.

For borgere/brugere:

At der er direkte arbejdsgange mellem familier og børn til fagpersonale.

Andre afledte effekter:

Øget omkostninger til digitale løsninger for eksempel medfører ny lovgivning, at der skal tilsendes digital post til begge forældre. Det har betydet ekstra omkostninger til fagsystem.

Implementering:

Tilpasningen kan træde i værk i forhold til opsigelsesvarsel af administrative timer og en omlægning af administrative arbejdsopgaver til fælles sekretariat på Skibsværftsvej samt sundhedstjenestens fagpersonale og leder.

Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget

Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget

ÆOS41

Forslag **Besparelse på personalebeklædning**

Politikområde Ældre

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,250	-0,500	-0,500	-0,500
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

I kommende udbud vil der blive forudsat et mindre sortiment, ligesom der vil blive arbejdet med nuværende tildelingsform/distribution med videre, med henblik på at realisere en mindre omkostning i den nye tildelingsperiode.

Tøj sortiment, art og karakter vil fortsat opfylde gældende retningslinjer, blot vil valgmuligheder mellem typer af beklædning blive mindre.

Nuværende kontraktsum udgør godt kr. 5,0 mio. om året.

Forslag **Reduktion af budget til betaling af plejevederlag**

Politikområde Ældre

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

På området, hvor borgere kan søge orlov til pasning af syge og døende pårørende, ses et fortsat fald i forbruget. Tendensen har været gældende gennem 2021, hvorfor budgettet til 2022 blev tilpasset forbruget for 2021. Men her 3 måneder inde i 2022 vurderes den vigende tendens at fortsætte, og det ser ud til at budgettet kan tilpasses yderligere med 0,5 mio. kr.

Forslag **Tilpasning af budget, midler til betaling af kørsel til speciallæge med mere**
 Politikområde Sundhed

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

På baggrund af aktivitetsniveauet i 2021 samt de 3 første måneder af 2022, forventes der i lighed med sidste år et tilsvarende mindre forbrug på området. Det var i 2021 et mindre forbrug på cirka 1,0 mio. kr., hvorfor det foreslås at budgettet fremadrettet reduceres med det halve af dette beløb, idet der forventes en vis opdrift på den anden side af Covid 19 pandemien.

Forslag **Budget til rehabilitering på servicelovens paragraf 86-område**

Politikområde Ældre

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Der er gennem de senere år set et fald i visiterede træningsydelser på paragraf 86 området, hvilket blandt andet kan ses i sammenhæng med for eksempel anvendelse af DigiRehab. Den faldende tendens ses fortsættende ind i 2022, hvor der på nuværende tidspunkt forventes et mindreforbrug på området på 0,5 mio. kr.

Forslag **Budgetpulje til særlige indsatser**

Politikområde Ældre

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-1,500	-1,500	-1,500	-1,500
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Der er, gennem en målrettet tilrettelæggelse og styring omkring iværksættelse og opfølgning på særlig indsats, sket en reducere i omfanget af anvendte midler på området. Særlige indsatser dækker over opgaver som løses omkring og for borgere, som bl.a. er udfordret af psykiske og mentale helbredsmæssige problemstillinger, og hvor der skal en udvidet og/eller ekstraordinær indsats til.

Det vurderes på den baggrund at det afsatte budget kan tilpasses det forventede forbrug, baseret på aktivitetsniveauet for de første 3 måneder i indeværende år, omregnet til helårseffekt.

Forslag **Budget til pleje og praktisk hjælp (BUM)**

Politikområde Ældre

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-3,000	-3,000	-3,000	-3,000
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

På fritvalgsområdet er der gennem en periode visiteres færre timer, hvilket ses i overensstemmelse med den demografiske udvikling i disse år, og som kommer til udtryk i dels et fald i antal visiterede ydelser samt en reduktion i borgere, der modtager personlig- og praktisk hjælp.

Der etableres en samarbejdsstruktur mellem visitation og leverandører, med formål at få en tættere opfølgning således at der løbende justeres på indsatsen, såvel rehabiliterende som i relation til en mere præcis udmøntning af det besluttede kommunale serviceniveau.

På baggrund heraf vurderes det muligt at reducere budgettet på området for de næste år.

Forslag **Budgettilpasning, mellemkommunale betalinger**

Politikområde Ældre

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-3,000	-3,000	-3,000	-3,000
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Siden medio 2020 ses der en faldende tendens i borgere, der ønsker at fraflytte Lolland Kommune, for at flytte i en ældre- eller plejebolig i en anden kommune. Der var i april 2020 137 borgere med betalingstilsagn fra Lolland Kommune, hvor der i marts 2022 er 119 borgere. Samtidig har der været et fald i borgere fra andre kommuner, der ønsker at flytte i en ældre- eller plejebolig i Lolland Kommune. I juli 2019 var der 28 borgere med betalingstilsagn fra andre kommuner, hvor der i marts 2022 er 11 borgere.

Det forudsættes at vi indtil videre vil se en udvikling hvor dels niveauet og forhold mellem tilflytning og udflytning vil ligge omkring nuværende niveau, samt at til- og afgang i relation til borgere i andre kommuner som vi er betalingsforpligtiget på vil være status quo.

Forslag **Forebyggende hjemmebesøg organiseres under rehabiliteringsområdet**

Politikområde Ældre

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift		-0,250	-0,250	-0,250
Investeringsbehov					

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Forebyggelseskonsulenterne overflyttes til rehabiliteringsområdet. Her vil de indgå i sammenhæng med dette faglige indsats- og opgaveløsningsområde, og ud over en faglig styrkelse og udvikling, vil der endvidere kunne ske en effektivisering og optimering af indsatsen til borgerne.

Forslag **Reduktion af en konsulentstilling i Staben**
 Politikområde Ældre og Sundhed

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,450	0,450	0,450	0,450
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

I staben Ældre & Sundhed kan der reduceres med en konsulentstilling, ved at de opgaver der løses, fordeles på øvrige relevante medarbejdere her, samt at et mindre omfang af bogføringsopgaver tilgår økonomiafdelingen, som i forvejen løser øvrige bogføringsopgaver for sektoren.

Social- og Arbejdsmarkedsudvalget

Social- og Arbejdsmarkedsudvalget

SAU41

Forslag **Omlægning af akuttelefonen**
Politikområde Socialpsykiatri

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,400	-0,400	-0,400	-0,400
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Akuttelefonen startede 1.februar 2021. Der er i perioden til dags dato indsamlet data for antal af henvendelser, henvendelsernes art, tidsforbrug med mere.

Samlet set for perioden er gældende, at der kun er ganske få henvendelser fra borgere, som ikke allerede har en gældende visiteret ydelse. Akuttelefonen har i hele perioden kun haft ganske få reelt akutte henvendelser, for eksempel henvendelse fra pårørende eller eksterne aktører med bekymring om selvmordstruede borgere.

Øvrige borgerhenvendelser har omhandlet ensomhed, sorg i forbindelse med personligt tab, vanskeligheder med at finde frem til at kunne få hjælp/kontakt til myndigheder og lignende. Ud fra henvendelser og erfaringer hidtil vurderes det, at der på månedsbasis håndteres cirka 20 henvendelser. Og på den baggrund må akuttelefonen siges at have sin berettigelse. Blot det at der lægges øre til, har en positiv effekt.

På baggrund af samtlige henvendelser gennem de seneste 12 måneder vurderes det, at vi fortsat kan opretholde tilbuddet for 100.000 kr. p.a. Det vil sige dækning dag, aften samt weekend. Det skyldes at akuttelefonen er placeret på afdelingen Horisonten, hvor der er døgndækning. Det er kun i spidsbelastninger i forbindelse med ferie, sygdom, afspadsering, med videre, der er behov for ekstra ressourcer.

Det efterlader en årlig besparelse på 400.000 kr.

Forslag **Reduktion af budget til nødvendige merudgifter jævnfør SEL paragraf 100**
 Politikområde Handicappede

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning – drift	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Der foreslås en reduktion af budgettet til nødvendige merudgifter jævnfør Serviceloven § 100.

Kommunen skal jævnfør serviceloven § 100 yde dækning til nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse til personer mellem 18 år og folkepensionsalderen. Bevillingen er betinget af at merudgiften er en direkte konsekvens af den nedsatte funktionsevne.

På baggrund af en lovændring og herunder en ændring af personkredsen, der er berettiget til dækning af nødvendige merudgifter, er alle borgerne blevet re-visiteret. Det har medført et fald i antallet af borgere, der er bevilget dækning af nødvendige merudgifter.

Reduktion af budgettet medfører ingen serviceforringelser for borgeren eller personale-reduktioner.

Forslag **Virksomhedsrettet indsats for sygedagpengemodtagere og for borgere i jobafklaring**
 Politikområde **Beskæftigelsesindsats**

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-1,560	-1,560	-1,560	-1,560
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Indhold: Jobcentret har forlagt indsatsen for at skaffe sygedagpengemodtagere og borgere i jobafklaring i virksomhedspraktik til den private aktør Provi.

Deltagere: 25 deltagere per uge (løbende antal)

Varighed: 13 uger (minimum 4-6 ugers praktik)

Implementering: Jobcentret hjemtager opgaven til Jobcentrets Virksomhedsservice. Jobcentret vurderer, at Virksomhedsservice har kapacitet til opgaven, da der forventes færre borgere i Jobcentret end i tidligere år, og det samlede antal af borgere forventes ikke at stige i 2023 og frem. Jobcentret forventer ikke, at borgerne vil opleve nogen mærkbare ændringer.

Forslag **Aktivering hos Park og Vej**
 Politikområde Beskæftigelsesindsats

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,863	-0,863	-0,863	-0,863
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Indhold: Kommunal aktiveringsindsats for jobparate borgere hos Lolland Kommunes Park og Vej.

Deltagere: Normeret til 50 personer i løbende aktivering.

Varighed: 13 uger.

Besparelsespotentiale: Halvdelen af nuværende driftsudgifter.

Implementering: Halvering af tilbuddet da der er et faldende antal jobparate borgere i Lolland Kommune. Det vil være tilstrækkeligt med 25 personer om måneden, og som kan komme i aktivering hos Park og Vej. De eventuelle resterende borgere tilbydes vejlednings- og opkvalificeringsforløb på Kompetencecenter Krogsbølle og/eller virksomhedspraktik, så deres muligheder for at optjene ordinære løntimer og/eller blive selvforsørgende forbedres.

Konsekvenser: Der vil blive en nedgang i udførelsen af opgaver for foreninger, f.eks. male for dem m.v. Havehjælpen vil fortsat blive prioriteret. Enkelte opgaver vil også gå tilbage til driften i Park og Vej.

Forslag **Budgettilpasning af tilbuddet "Ungelinjen"**
 Politikområde Beskæftigelsesindsats

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-2,786	-2,786	-2,786	-2,786
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Indhold: Ungelinjen er et tilbud til unge mellem 15 til 25 år, hvor den enkelte unge gives mulighed for at udvikle faglige og/eller personlige kompetencer med henblik på at kunne indgå på arbejdsmarkedet.

Deltagere: 50 unge.

Varighed: 26 uger med mulighed for forlængelse.

Implementering: Halvering af tilbuddet. Per 30. september 2021 var der 21 unge tilknyttet tilbuddet. Selvom antallet af unge varierer måned for måned, var der i perioden frem til april 2022 gennemsnitligt 21,75 unge i tilbuddet per måned. Det er Jobcentrets vurdering, at de unge, der er anvender tilbuddet udgør hele målgruppen i Lolland Kommune.

Fra 1. kvartal 2019 til 1. kvartal 2022 er antallet af 15 til 25-årige i Lolland Kommune faldet med 373 unge, og jævnfør Danmarks Statistik befolkningsprognose forventes antallet af 15 til 25-årige at falde med yderligere 600 unge de næste 10 år. Det er Jobcentrets vurdering, at kommunens faldende ungebefolkning ikke nødvendiggør en kapacitet på Ungelinjen på 50 unge. En halvering af tilbuddet vil ikke forringe tilbuddets kvalitet, da Ungelinjen i forvejen udnyttes med under 50 procent.

Forslag **Udbud – Stresscoaching**
 Politikområde Beskæftigelsesindsats

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-1,000	-1,000	-1,000	-1,000
	Investeringsbehov	0,200			

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

(Ydelsen er på nuværende tidspunkt i udbud)

Lolland Kommune har en borgerrettet indsats hvor der tilbydes stresscoaching efter individuelle behov. Målet er at give støtte til borgeren med henblik på tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

Der findes et begrænset antal egnede leverandører af ydelsen på markedet. Lolland Kommune har i dag kontrakt med én af disse. Kontrakten er dog af ældre dato, og både markedssituationen og Lolland Kommunes behov, må forventes at være ændret i forhold til tidspunktet for den nuværende kontrakts indgåelse.

Kontrakten er konkurrenceudsat med henblik på

1. at tiltræde en lovligt indgået kontrakt på området
2. at indgå en kontrakt der er optimeret i forhold til Lolland Kommunes behov
3. at indgå en kontrakt der er optimeret i forhold til markedet i dag, og de muligheder der tilbydes
4. at opnå en for Lolland Kommune mere fordelagtig prissætning for stresscoaching

Konkurrenceudsættelsen forestås af ekstern samarbejdspartner som har opnået besparelse ved konkurrenceudsættelse af ydelsen i andre kommuner. Det er forventningen at Lolland Kommune vil kunne opnå tilsvarende gode resultater af udbuddet.

Da der stilles krav til leverandørens kompetencer, erfaringer og ydelsesområder, forventes det, at kvaliteten af den generelle coaching ikke vil adskille sig fra det nuværende tilbud.

Ved eventuel udskiftning af leverandør som følge af udbuddet, vil samarbejde skulle etableres imellem Lolland Kommunes Arbejdsmarkedsområde og den vindende leverandør. Da der er tale om samarbejde imellem to professionelle parter, må dette forventes at kunne etableres via dialog.

Forslag **Udbud – Coaching af arbejdsledige**
 Politikområde **Beskæftigelsesindsats**

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-1,000	-1,000	-1,000	-1,000
	Investeringsbehov	0,200			

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

(Planlagt til udbud sommer/efterår 2022)

Lolland Kommune har en borgerrettet indsats hvor der tilbydes coaching af arbejdsledige efter individuelle behov. Målet er at give støtte til borgeren med henblik på tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

Lolland Kommune har i dag kontrakt med én leverandør af ydelsen. Kontrakten er dog af ældre dato, og både markedssituationen og Lolland Kommunes behov, må forventes at være ændret i forhold til tidspunktet for den nuværende kontrakts indgåelse.

Da der må forventes at være et større antal egnede leverandører af ydelsen der vil kunne være interesserede i at afgive tilbud på kontrakten, vil der ved konkurrenceudsættelse være potentiale til at opnå en fordelagtig prissætning for kommunen.

Kontrakten konkurrenceudsættes med henblik på

1. at tiltræde en lovligt indgået kontrakt på området
2. at indgå en kontrakt der er optimeret i forhold til Lolland Kommunes behov
3. at indgå en kontrakt der er optimeret i forhold til markedet i dag, og de muligheder der tilbydes
4. at opnå en konkurrencedygtig pris for Lolland Kommune

Konkurrenceudsættelsen forestås af ekstern samarbejdspartner som har opnået besparelse ved konkurrenceudsættelse af ydelsen i andre kommuner. Det er forventningen at Lolland Kommune vil kunne opnå tilsvarende gode resultater af udbuddet.

Da der stilles krav til leverandørens kompetencer, erfaringer og ydelsesområder, forventes det, at kvaliteten af den generelle coaching ikke vil adskille sig fra det nuværende tilbud.

Ved eventuel udskiftning af leverandør som følge af udbuddet, vil samarbejde skulle etableres imellem Lolland Kommunes Arbejdsmarkedsområde og den vindende leverandør. Da der er tale om samarbejde imellem to professionelle parter, må dette forventes at kunne etableres via dialog.

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Økonomi- og Erhvervsudvalget

ØKE41

Forslag **Udskiftningstakt af leasede biler**

Politikområde Administration og fællesudgifter

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,300	-1,000	-1,000	-1,000
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Lolland kommune råder i dag over 236 leasede (KommuneKredit) biler. Bilerne er indkøbt på baggrund af et samlet udbud af bilparken i 2018. De leasede biler er indtænkt i en 3-årig leasingperiode og med en garanteret restværdi ved udløb af den 3-årige leasingperiode.

Den globale forsyningsituation har gjort

- at det er meget svært at anskaffe nye biler, såvel konventionelle som elbiler
- at der er markante prisstigninger i markedet
- at efterspørgslen og prissætningen på brugte biler er steget

I forbindelse med et kommende genudbud af bilparken, er der sat fokus på en større differentiering af bilparken, samt en længere kontraktperiode og en udvikling af samarbejdsrelationer.

For at kunne indfri disse forventninger og den nuværende forsyningsituation, har perspektiverne været drøftet med den nuværende leverandør. Der er således enighed om, at forsyningsituationen næppe foreløbigt ændres radikalt, og at en forlængelse af den nuværende leasingperiode på 3 år kan være en mulighed. Muligheden for et gensalg til anden side end til den nuværende leverandør, er ligeledes drøftet.

Det foreslås derfor

- at leasingperioden udvides fra 3 til 5 år
- at bilerne efter 3 år stadig indgår i et vedligeholdelses- og reparationsforløb
- at bilerne efter 5 år om muligt sælges i fri handel

Forslag **Udbud af rengøringsystem**
 Politikområde Ejendomme

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-2,000	-2,000	-2,000	-2,000
	Investeringsbehov	2,000			

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Lolland Kommune har i en længere årrække rengøringsystemet Viima. Der er tale om et komplet rengøringsystem, hvor kommunen lejer klude og mopper mm., og får dette vasket hos leverandøren.

Derudover ejer Lolland Kommune selv et større antal rengøringsvogne. Disse er ved at være udtjente, og står for snarlig udskiftning.

Viima systemet koster årligt Lolland Kommune ca. 4.000.000 kr. Dette dækker leje af klude og mopper, leje af udstyr (minus vogne) og vask inkl. afhentning og levering.

Markedssituationen har ændret sig siden Lolland Kommune begyndte at benytte Viima. Flere leverandører tilbyder i dag alternativer, der ligeledes bygger på mikrofiber og komposit klude og mopper. Det er således vurderingen, at Lolland Kommune i dag betaler en relativ høj pris for ydelsen, og at der er potentiale til at opnå en væsentlig bedre prismæssig aftale ved at konkurrenceudsætte ydelsen.

Rengøringsenheden kigger i den forbindelse på to muligheder:

1. Genudbyde den nuværende model med leje og vask. Dette forventes at kunne medføre en for Lolland Kommune bedre pris, idet konkurrencesituationen har ændret sig siden den nuværende Viima-kontrakt blev indgået
2. Købe egne klude og mopper inkl. udstyr. Mopper og klude vil stadig skulle vaskes eksternt, i det Lolland Kommune ikke besidder egne egnede vaskefaciliteter.

Ad. Nr. 2. Lolland Kommune har været i dialog med andre offentlige institutioner, der udtrykker stor tilfredshed med model nr. 2. Derudover er der dialog og markedsafklaring med en potentiel leverandør af rengøringsartiklerne. Der foreligger ikke konkrete tilbud og tal på nuværende tidspunkt. Køb af artikler vil dog medføre en væsentlig investering i år 1.

Der forventes en ikke uvæsentlig besparelse i år 2, 3 og 4 i det klude og mopper forventes at have en levetid i op til 4 år. Dette baseres på anden kommunes erfaringer.

Besparelsens reelle størrelse vil bero på prisen for at egne klude og mopper vasket og hentes/bringes. Denne ydelse forventes at have et sådant omfang, at ydelsen vil skulle sendes i offentligt udbud.

Forslag **Varekøbsreduktion af budget**
Politikområde Administration og fællesudgifter

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-1,000	-1,000	-1,000	-1,000
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Siden Lolland Kommunes start i 2007 er kommunens indbyggertal faldet henover årene. Som en konsekvens af det faldende indbyggerantal er antallet af kommunale medarbejdere ligeledes reduceret og tilpasset den faktuelle udvikling, men dette dog uden en tilsvarende reduktion af de enkelte områders købekraft.

Det faktuelle og selekterede varekøb udgør cirka 100 mio. kr. årligt og foreslås budgetreduceret sektorvist med 1 mio. kr. i budgetårene.

Forslag **Fjernelse af budget til energimærker**
Politikområde Ejendomme

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,300	-0,079	-0,079	-0,079
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Da lov vedrørende energimærkers gyldighed er ændret til at de gælder i 10 år foreslås det, at budget til energimærkning fjernes.

Når de nuværende energimærker udløber om 7-8 år vil der skulle afsættes et budget til indhentning af nye.

Forslag **Fjernelse af budget til forureningsudgifter**
Politikområde Ejendomme

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Der har igennem en årrække været et mindreforbrug på forureningsudgifter, hvorfor budgettet foreslås fjernet.

Ved mindre udgifter til fjernelse af forurening vurderes det at disse kan afholdes over driftsbudgettet, mens større forureningsudgifter vil medføre ansøgning om tillægsbevilling.

Forslag **Pulje til vækstfremmende initiativer**
Politikområde Administration og fællesudgifter

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,250	-0,250	-0,250	-0,250
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Puljen finansierer diverse ansøgninger/initiativer for eksempel tilskud til Sydhavsøernes frugtfestival, tilskud til Langø Havn, turismekampagne, Food Market (NHE) og andet.

Det vil være muligt at fastholde nuværende aktivitetsniveau med en reduktion af budgettet på 250.000 kr.

Forslag **Tjenestemandspensioner**
Politikområde Administration og fællesudgifter

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-2,000	-2,000	-2,000	-2,000
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Udgifterne til tjenestemandspensioner er faldende i takt med, at der bliver færre tjenestemænd og færre pensionister.

Det er HR og IT's beregning, at budgettet kan reduceres med 2 mio. kr. fra 2023 og i overslagsårene.

Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget
Tekniske korrektioner
2023 - 2026

1.000 kr. netto	2023	2024	2025	2026
Tekniske korrektioner med kassevirkning:				
Udviklingspulje	0	0	0	0
Ældre	500	500	500	500
Hygiejneorganisation	500	500	500	500
Decentrale områder	0	0	0	0
Tekniske korrektioner med kassevirkning	500	500	500	500
Teknisk korrektion uden kassevirkning:				
Ældre- og Sundhedsudvalget	0	0	0	0
Sundhed	0	0	0	0
Ældre	0	0	0	0
Tekniske korrektioner uden kassevirkning	0	0	0	0
Tekniske korrektioner i alt	500	500	500	500

Sparekatalog

2023 til 2026

Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget

Indhold

Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget	3
Omlægning af klippekortsordning på plejecentre	4
Reduktion af hjælp ved borgeres køb af morgenmad fra Fælleskøkkenet	5
Reduktion af plejeboligkapacitet	6
Ophør med brug af VIIMA til renholdelse i borgernes hjem.....	7
Tilpasning af akutpladser	8
Vin og spiritus ud af forplejningspakke i plejeboliger	9
Øl og sodavand ud af plejeboligpakken i plejeboliger	10

Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget

		2023	2024	2025	2026
ÆOS1	Omlægning af klippekortsordning på plejecentre	-2,200	-2,200	-2,200	-2,200
ÆOS2	Reduktion af hjælp ved borgeres køb af morgenmad fra Fælleskøkkenet	-2,000	-2,000	-2,000	-2,000
ÆOS3	Reduktion af plejeboligkapacitet	-3,000	-7,000	-7,000	-7,000
ÆOS6	Ophør med brug af VIIMA til renholdelse i borgernes hjem	-1,000	-1,000	-1,000	-1,000
ÆOS7	Tilpasning af akutpladser	-2,000	-3,500	-3,500	-3,500
ÆOS8	Vin og spiritus ud af forplejningspakke i plejeboliger	-0,120	-0,120	-0,120	-0,120
ÆOS9	Øl og sodavand ud af plejeboligpakken i plejeboliger	-0,400	-0,400	-0,400	-0,400
	Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget i alt	-10,720	-16,220	-16,220	-16,220

Forslag **Omlægning af klippekortsordning på plejecentre**

Politikområde Ældre

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-2,200	-2,200	-2,200	-2,200
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Det er de færreste borgere på plejecentre, som reelt kan anvende klippekortet, som det var tænkt. En stor del af disse midler anvendes i dag til personalemæssigt at understøtte sociale aktiviteter på plejecentrene, dette være sig i fællesskaber samt i mindre omfang i en til en ærinder og/eller aktiviteter.

Det, der er behov for, er tid til nærvær og meningsgivende aktiviteter med medarbejdere, samt frivillige og pårørende, der vil være med i fællesaktiviteter i hverdagen.

Det foreslås derfor at konvertere en del af disse midler (kr. 800.000 ud af et samlet beløb på kr. 3,0 mio. kr. i 2023) til rammen på plejecentrene, til styrkelse af målrettet søgning efter frivillige til nærmere bestemte aktiviteter, for eksempel til hjælp ved måltider, som ville give rum for personales hjælp til de mest plejekrævende borgere. Det vil sige mere frivilligt arbejde med fokus på hverdagslivet end direkte "fritidsaktiviteter".

Forslag **Reduktion af hjælp ved borgeres køb af morgenmad fra Fælleskøkkenet**
 Politikområde Ældre

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-2,000	-2,000	-2,000	-2,000
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Såfremt en borger ikke selv kan indkøbe, tilvirke og anrette morgenmåltid, kan denne købes fra Fælleskøkkenet.

Som det er nu, kan borgere visiteres til at få tilberedt morgenmåltid og borgere, der selv kan smøre, men ikke hente mad i køleskabet, får hjælp til dette, hvilket er mere tidskrævende end servering og anretning. Ved at borgeren indkøber sin morgenmad fra Fælleskøkkenet, kan der reduceres i behovet for hjælp.

Derudover er maden ofte mere ensidig, da det er vanskeligt at anskaffe/indkøbe et varieret udbud, i så små mængder, som er relevant/nødvendigt til dækning af en borgers behov.

Der vil for borgere, ved indførelse af ordning med køb af morgenmad fra Fælleskøkkenet, sandsynligvis blive tale om en mindre netto merudgift, i forhold til indkøb fra dagligvarer butik. Til gengæld vil der givet for en del borgere blive mulighed for en mere varieret kost, hvis dette i øvrigt er ønsket.

Priser for forskellige typer af morgenmad kan ses på fælleskøkkenets hjemmeside.

Forslag **Reduktion af plejeboligkapacitet**

Politikområde Ældre

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-5,000	-7,000	-7,000	-7,000
	Investeringsbehov	2,000			

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

En KLK-analyse har anskueliggjort, at Lolland Kommune i en årrække frem vil have overkapacitet på plejeboligområdet. Tal for belægning på plejeboligområdet i 2021 viser, at vi vil kunne arbejde med en reduktion i antal plejeboliger i størrelsesordenen 20 – 25 boliger, frem mod år 2027, og fortsat efterleve plejeboligarantien for kommunens borgere.

Det foreslås at reducere anvendelse af et antal plejeboliger jf. ovenstående, og at det sker ved at stoppe med at anvise borgere til et udvalg af boliger, der er karakteriseret ved at fremtræde nedslidte, og som er delvis uegnet til formålet grundet pladsmæssige udfordringer omkring toilet/bade faciliteter etc.

Det foreslås at iværksætte et visitationsstop til boligerne og arbejde med en flytning af borgere bosiddende i disse boliger over en tidshorisont på et halvt års tid.

Der skal bruges midler på flytteomkostninger med mere.

Forslag **Ophør med brug af VIIMA til renholdelse i borgernes hjem**

Politikområde Ældre

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-1,000	-1,000	-1,000	-1,000
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Anvendelse af VIIMA rengøringskoncept blev etableret med henblik på at sikre medarbejdernes arbejdsmiljø, da der ofte manglede de rette værktøjer til rengøring, ligesom der var meget pres omkring det at få etableret rette redskaber i borgernes hjem.

Sikringen af at der reelt var korrekte og rene produkter at gøre rent med, resulterede endvidere i at behov for kemiske rengøringsmidler stort set blev fjernet.

Men det er ikke en kommunal forpligtigelse at stille dette til rådighed i borgernes hjem, og udgiften kan derfor ved beslutning om ophør fjernes, og borgerne kan i god tid vejledes i hvilke redskaber der skal være til rådighed når der visiteres til hjælp til rengøring.

På plejecentrene vil der i et vist omfang kunne anskaffes mobbeskaffer, klude med videre via fælleskasserne eller borgerne kan medbringe rengøringsredskaber ved indflytning.

Forslag **Tilpasning af akutpladser**
 Politikområde Ældre

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-2,000	-3,500	-3,500	-3,500
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Set over den periode de 10 akutpladser har været etableret på Møllecentret, har vi haft en gennemsnitlig belægning på cirka 60 procent. Det skal tilføjes at vi ikke har haft en normal omverdens- og driftssituation de seneste to år, men uagtet heraf er det vurderingen at kapaciteten er vel rigelig.

Hertil kommer, at der siden beslutningen om etablering af akutpladserne er sket en del på ikke mindst det regionale område, hvor det er besluttet at udfolde og udrulle mere borgernære tilbud ud i kommunerne, tættere på borgerens hjem, jf. Regionens strategi "sundhed tæt på dig". Regionen stiller således bl.a. Mobile behandlingseenheder og e-hospital til rådighed, hvilket giver borgere og kommunen adgang til lægefaglig behandling- og opfølgning, via skærm, samt stiller forskellige undersøgelser og behandlinger til rådighed.

Det foreslås at lukke 3. sal (akutafdelingen), reducere antallet af akutpladser til 5 og etablere dem på 2 sal, samt etablere 5 midlertidige pladser på 1. sal, på Møllecentret. Derved reduceres dels kapaciteten på akutpladser til det vurderede behov, set i lyset af de regionale tilbud og muligheder, de 5 midlertidige boliger der inddrages til akutpladser erstattes ved at rykke dem på 1. sal, og der reduceres her i det samlede antal plejeboliger i Lolland kommune med tilsvarende 5 boliger.

Som nævnt kan/skal ovennævnte forslag ses i relation til, og i et samarbejde med, de regionale tilbud, som dels stiller nogle af de sygeplejemæssige opgaver til rådighed som tidligere var tænkt varetaget på akutpladser, men som også stiller egentlig behandling i "eget hjem" til rådighed, ikke kun som enkeltstående indsatser, men også som behandlingsforløb.

Ved at fastholde akutpladser og aflastningspladser samlet på Møllecentret, fastholder vi muligheden for den sammenhængende træningsmæssige og rehabiliterende indsats, som praktiseres på dette center.

Forslag **Vin og spiritus ud af forplejningspakke i plejeboliger**

Politikområde Ældre

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,120	-0,120	-0,120	-0,120
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Et begrænset udvalg af vin og spiritus har siden serviceharmoniseringen af Madservice i 2007, været en del af plejeboligpakken i Lolland Kommune.

Udvalget består af rød- og hvidvin, kirsebærvin, alkoholfri rød- og hvidvin og snaps samt gløgg og mousserende vin til jul og nytår.

Vin og spiritus bestilles via Fælleskøkkenets webshop og leveres via grossist med øvrige varer.

Forbrug bogføres månedsvis bagud for de enkelte plejeboligheder.

Der har siden 2007 været prisloft over borgernes egenbetaling for madservice i plejeboliger og prisloftet er i 2022 3.880 kr. pr. måned.

I budget 2022 forventes et kommunalt tilskud på cirka 2,100 mio. kr. for madservice i plejeboliger til dækning af forplejning, transport af forplejning samt de integrerede tillægsydelser, så som vin og spiritus.

Med udgangspunkt i de seneste tre måneders bogføringer kan der forventes et forbrug på cirka 0,120 mio. kr. i 2022. Forbruget er svingende for de enkelte plejecentre.

Da forbruget opgøres særskilt for de enkelte plejeboligheder, vil et fortsat ønske om adgang til emneområdet, kunne opkræves kollektivt og afregnes via Fælleskasser.

Forslag **Øl og sodavand ud af plejeboligpakken i plejeboliger**

Politikområde Ældre

Økonomi (fx -0,500)	Mio. kr. (2022 p/l)	2023	2024	2025	2026
	Tilpasning - drift	-0,400	-0,400	-0,400	-0,400
	Investeringsbehov				

Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Et bredt udvalg af øl og vand har siden serviceharmoniseringen af Madservice i 2007 været en del af plejeboligpakken i Lolland Kommune.

Udvalget består af diverse øl og sodavand med adgang til at bestille eksempelvis påske-, pinse- og julevarianter af øl.

I udgangspunkt bestod sodavandssortimentet af billige varianter af mærket Frem og øl fra Maribo, men flere af disse er løbende udfaset, hvorfor de udgåede varianter er erstattet af dyrere fra Carlsberg.

Øl og sodavand bestilles direkte hos lokalt depot og leveres direkte til de enkelte plejeboligheder.

Forbrug bogføres løbende for de enkelte plejeboligheder.

Der har siden 2007 været prisloft over borgernes egenbetaling for madservice i plejeboliger og prisloftet er i 2022 3.880 kr. pr. måned.

I budget 2022 forventes et kommunalt tilskud på cirka 2,100 mio. kr. for madservice i plejeboliger til dækning af forplejning, transport af forplejning samt de integrerede tillægsydelser, så som øl og sodavand.

Med udgangspunkt i første kvartals bogføringer kan der forventes et forbrug på cirka 0,400 mio. kr. i 2022.

Forbruget er svingende for de enkelte plejecentre.

Forplejningspakken i plejeboliger indeholder saftvand, traditionelle søde saftvarianter, mælk samt æble og appelsinjuice.

Da forbruget opgøres særskilt for de enkelte plejeboligheder vil et ønske om fortsat at have øl og vand til rådighed, kunne opkræves og afregnes via Fælleskasser.

Budgetoplæg 2023 Klima-, Teknik- og Miljøudvalget

Beløb i 1.000 kr. netto (2023-priser)	Oprindeligt budget 2022	Forventet regnskab 2022	Basisbudget 2023
Drift	157.773	159.145	158.119
Overførselsudgifter	0	0	0
Serviceudgifter	157.773	159.145	158.119
Miljø og Planlægning	4.106	4.891	3.987
Kollektiv trafik, havne m.v.	59.675	61.473	59.546
Veje og grønne områder	93.992	92.781	94.586

Budgetoplæg 2023 Fritids-, Kultur og Folkeoplysningsudvalget

Beløb i 1.000 kr. netto (2023-priser)	Oprindeligt budget 2022	Forventet regnskab 2022	Basisbudget 2023
Drift	77.730	79.402	77.088
Overførselsudgifter	0	0	0
Serviceudgifter	77.730	79.402	77.088
Kultur	50.634	52.193	50.014
Folkeoplysning og idræt	26.180	26.180	26.153
Sundhed	916	916	923
Projekter	0	113	-2

Budgetoplæg 2023 Børne- og Skoleudvalget

Beløb i 1.000 kr. netto (2023-priser)	Oprindeligt budget 2022	Forventet regnskab 2022	Basisbudget 2023
Drift	822.203	827.613	815.305
Overførselsudgifter	-3.567	-7.316	-4.484
Dagtilbud	8.413	6.618	8.398
Forebyggelse og anbringelse	-11.980	-13.934	-12.882
Serviceudgifter	825.770	834.929	819.789
Fælles Skoler og Stab	7.609	6.466	7.594
Dagtilbud	127.539	124.643	124.772
Undervisning	277.969	286.228	277.435
Fritidstilbud	37.875	42.960	37.590
Specialundervisning	75.943	75.090	73.504
Sundhed	23.706	24.250	23.620
Understøttende foranstaltninger	34.977	33.960	34.891
Forebyggelse og anbringelse	240.152	240.844	240.383
Projekter	0	488	0

Budgetoplæg 2023 Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget

Beløb i 1.000 kr. netto (2023-priser)	Oprindeligt budget 2022	Forventet regnskab 2022	Basisbudget 2023
Drift	882.265	875.784	880.952
Overførselsudgifter	219.710	220.216	218.617
Sundhed	222.011	222.004	220.954
Ældre	-1.228	-715	-1.255
Handicappede	-1.073	-1.073	-1.082
Serviceudgifter	662.555	655.568	662.335
Udviklingspulje	3.486	3.486	3.152
Sundhed	65.532	66.314	66.592
Ældre	593.537	589.811	592.594
Projekter	0	-4.043	-3

Budgetoplæg 2023 Social- og Arbejdsmarkedsudvalget

Beløb i 1.000 kr. netto (2023-priser)	Oprindeligt budget 2022	Forventet regnskab 2022	Basisbudget 2023
Drift	1.433.383	1.426.075	1.400.571
Overførselsudgifter	994.700	961.286	937.836
Forsikrede ledige	58.887	58.887	54.350
Midlertidig forsørgelse	267.987	267.951	260.239
Varig forsørgelse	547.304	547.286	535.830
Øvrige sociale formål	56.885	56.885	55.543
Beskæftigelsesindsats	61.930	61.777	59.133
Handicappede	1.185	-31.473	-27.760
Projekter	522	-27	501
Serviceudgifter	438.683	464.789	462.735
Beskæftigelsesindsats	24.178	24.148	23.911
Socialpsykiatri	170.259	176.288	173.667
Handicappede	230.772	251.441	251.696
Misbrug	13.474	12.912	13.461

Budgetoplæg 2023 Økonomi- og Erhvervsudvalget

Beløb i 1.000 kr. netto (2023-priser)	Oprindeligt budget 2022	Forventet regnskab 2022	Basisbudget 2023
Drift	415.606	411.162	421.688
Overførselsudgifter	591	591	593
Ejendomme	438	438	439
Administration og fællesudgifter	153	153	154
Serviceudgifter	415.015	410.571	421.095
Ejendomme	42.909	45.783	46.510
Administration og fællesudgifter	372.106	364.788	374.585
Beløb i 1.000 kr. netto (årets priser)	Oprindeligt budget 2022	Forventet regnskab 2022	Basisbudget 2023
Finansielle Bevillinger	-3.878.166	-3.879.978	-3.776.654
Skatter	-1.888.617	-1.888.617	-1.914.615
Tilskud og udligning	-2.008.359	-2.008.359	-1.967.492
Renter	13.203	9.803	9.217
Afdrag	105761	470.292	109.862
Lånoptagelse	-99528	-466.859	-13.000
Balanceforskydninger	-626	3.762	-626

Bilag 1.

Procedure og regler for håndtering af magtanvendelse i Ældre- og Sundhedssektoren.

Formål med servicelovens bestemmelser om magtanvendelse

Serviceloven indeholder et regelsæt, som undtagelsesvis tillader magtanvendelse over for borgere med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, når indgrebet er nødvendigt, hovedsageligt for at undgå personskade.

Grundlaget for servicelovens bestemmelser om magtanvendelse og andre indgreb i den personlige selvbestemmelsesret er respekten for individets integritet uanset den enkeltes psykiske funktionsevne. Både holdningsmæssigt og retligt er udgangspunktet derfor princippet om den personlige friheds ukrænkelighed.

Det overordnede formål med bestemmelserne er at øge retssikkerheden for mennesker med nedsat psykisk funktionsevne, dvs. mennesker, der som følge af nedsat psykisk funktionsevne ikke er i stand til selv at tage vare på egen tilværelse, og som ofte ikke er i stand til at give et gyldigt samtykke. Også for de personalegrupper, såvel kommunalt, regionalt som privat ansatte, der arbejder med disse borgere, er reglerne med til at sikre det grundlag, arbejdet udføres på. Med reglerne styrkes dermed retssikkerheden både for borgerne og for det personale, der møder borgerne i deres arbejde.

Tilsynsmyndighed

Lolland kommune varetager det overordnede tilsyn med egne tilbuds brug af magtanvendelse. Indberetninger om magtanvendelse indgår som et led i det individuelle tilsyn.

Decentral ledelse modtager indberetninger og afgørelser til orientering.

De retssikkerhedsprincipper, reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i den personlige frihed bygger på, er

- Socialpædagogisk bistand, omsorg og pleje går altid forud for magtanvendelse;
- Mindsteindgrebsprincippet, (proportionalitetsprincippet) dvs. den mindst indgribende løsning skal altid have første prioritet;
- Individualitetsprincippet, dvs. indgreb i den personlige frihed skal tilpasses den enkeltes situation og behov, ligesom den enkeltes behov ikke kan begrunde uforholdsmæssige indgreb over for andre, f.eks. øvrige beboere i en plejebolig, et bofællesskab eller lignende;
- Åbenhed, dvs. det skal være klart for den enkelte eller pårørende, værge eller bisidder, hvilke beslutninger der træffes og hvorfor, ligesom borgerne generelt bør have adgang til viden om gældende regler og praksis;
- Legalitet, dvs. krav om klar lovhjemmel for indgreb i den personlige frihed;
- Særlige krav til beslutningsgrundlag og klageadgang.

Ældre- og Sundhedssektorens tiltag for at minimere antallet af magtanvendelser

Ved gentagne tilladte magtanvendelser tager Ældre- og sundhedssektoren kontakt til decentral leder med henblik på ændring af pædagogisk tilgang til borgeren.

Ved ikke-tilladte magtanvendelser tages kontakt til decentral leder for at imødegå lignende magtanvendelser.

Ældre- og sundhedssektoren er opsøgende i forhold til vejledning og undervisning, således at det sikres, dels at antallet af magtanvendelser minimeres, dels at der sker en læring af de tilladte og ikke tilladte magtanvendelser, der har været foretaget.

Retningslinjer vedrørende brug af GPS i midlertidige boliger inden for Ældre- og sundhedssektoren jf. servicelovens § 125 stk. 1. og stk. 2.

Ikrafttræden 1. april 2017

På plejecentre med godkendte midlertidige boliger forefindes GPS'er, hvor Teamleder træffer beslutning, om der skal gives tilladelse til brug GPS overfor konkret borger. Når Teamleder træffer myndighedsbeslutningen, kan det ske uden forudgående godkendelse fra Center for Støtte og Vejledning. Brugen af GPS'erne er omfattet af samme regelsæt som øvrige GPS, men tilladelsen til brug af dem delegeres til Teamleder. Alt for at sikre så smidig en arbejdsgang som muligt, samt sikre at borger, hvor der er dokumenteret behov for brug af GPS, kan få den bevilliget hurtigst muligt under sit ophold i en midlertidig bolig.

Flytning uden samtykke jf. servicelovens § 129 stk. 2:

For personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, jf. § 124 a, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning, og hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af en erhvervet mental svækkelse, som er fremadskridende, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud, hvis kommunalbestyrelsens indstilling tiltrædes af den værg, statsforvaltningen har beskikket, jf. § 131, når

1. ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og
2. det i det konkrete tilfælde vurderes omsorgsmæssigt at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

Det er kommunen, som træffer disse afgørelser, hvis værgeren eller en evt. fremtidsfuldmægtig er enig med kommunen i flytningen. Hvis værgeren eller en evt. fremtidsfuldmægtig ikke er enig med kommunen i flytningen, træffes afgørelsen af Familieretshuset.

Lovteksten til servicelovens § 129:

§ 129. Kommunalbestyrelsen kan, jf. § 131, indstille til statsforvaltningen at træffe afgørelse om, at en person, der modsætter sig flytning eller mangler evnen til at give informeret samtykke hertil, jf. dog stk. 2, skal optages i et bestemt botilbud efter denne lov, botilbud i boliger opført efter den nu ophævede lov nr. 378 af 10. juni 1987 om boliger for ældre og personer med handicap, friplejebolig efter lov om friplejeboliger eller botilbud efter lov om almene boliger m.v., når

- 1) det er absolut påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og
- 2) hjælpen ikke kan gennemføres i personens hidtidige bolig og
- 3) den pågældende ikke kan overskue konsekvenserne af sine handlinger og

4) den pågældende udsætter sig selv for at lide væsentlig personskade og

5) det er uforsvarligt ikke at sørge for flytning.

Stk. 2. For personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, jf. § 124 a, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning, og hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af en erhvervet mental svækkelse, som er fremadskridende, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud, hvis kommunalbestyrelsens indstilling tiltrædes af den værge, statsforvaltningen har beskikket, jf. § 131, når

1) ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og

2) det i det konkrete tilfælde vurderes omsorgsmæssigt at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

Stk. 3. For personer, der har oprettet en fremtidsfuldmagt, der omfatter forhold efter stk. 2, og som er sat i kraft, jf. § 7, stk. 1, i lov om fremtidsfuldmagter, kan kommunalbestyrelsens indstilling om flytning efter stk. 2 tiltrædes af fremtidsfuldmægtigen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan i ganske særlige tilfælde indstille til statsforvaltningen, at der træffes afgørelse om, at en person, der er optaget i et botilbud som nævnt i stk. 1, og som mangler evnen til at give informeret samtykke, kan flyttes til en anden tilsvarende bolig, hvor omsorgen for personen kan varetages, selv om betingelserne i stk. 1, nr. 1-5, ikke er opfyldt, hvis det skønnes at være i den pågældendes egen interesse, herunder af hensyn til mulighederne for, at den pågældende kan bevare tilknytning til sine pårørende.

Stk. 5. Det skal indgå i kommunalbestyrelsens vurdering efter stk. 1 og 2, hvis en eventuel ægtefælle, samlever eller anden pårørende ikke længere kan varetage den nødvendige hjælp til og opsyn med den pågældende.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 2 vil kunne påklages til statsforvaltningen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Kan kommunalbestyrelsens indstilling ikke tiltrædes af den værge, statsforvaltningen har beskikket, jf. § 131, eller af den fremtidsfuldmægtige, jf. stk. 3, indstiller kommunalbestyrelsen til statsforvaltningen at træffe afgørelse om optagelse eller flytning til et bestemt botilbud efter stk. 2.

Bilag 2. Oversigt over magtanvendelser i 2021.

Der er alene oplistet de paragraffer, der har været i brug i 2021

Tilbud	§ 136 c fastholdelse i hygiejnesituation	§ 136 d fastholdelse og føren ved konfliktskabende adfærd	§ 124 d fastholdelse og føren	§ 128 bløde stofseler
Blomsterparken	11 gange overfor 1 borger	1 gang overfor 1 borger		
Skovcenteret	1 gang overfor 1 borger		1 gang overfor 1 borger	1 gang overfor 1 borger
Møllecenteret	1 gang overfor 1 borger		1 gang overfor 1 borger	
Eget hjem	1 gang overfor 1 borger			
Rønnebærparken	1 gang overfor 1 borger	3 gange overfor 1 borger		
Lykkeseje	1 gang overfor 1 borger			
Sandby ældrecenter	1 gang overfor 3 borgere		1 gang overfor 1 borger	
Ialt	19 magtanvendelser overfor 9 borgere	4 magtanvendelser overfor 2 borgere		

Instruks for kortvarig fastholdelse i hygiejnesituationer på Ældre- og Sundhedsområdet (servicelovens § 136 c)

Godkendt af: Social- og Arbejdsmarkedschef Jesper Daugaard og Ældre- og Sundhedschef Søren Wollesen november 2020.

1.0 Ordlyd og indhold

§ 136 c: Personalet kan kortvarigt fastholde en person i personlig hygiejne-situationer, når dette er nødvendigt for at sikre personens omsorg, sikkerhed eller værdighed.

Stk. 2: Det skal gennem handleplanen, jf. § 135 a, stk. 4, søges sikret, at magtanvendelse i personlig hygiejnesituationer i fremtiden kan undgås.

Personalet kan kortvarigt fastholde en person i personlige hygiejnesituationer, når det er nødvendigt for at sikre personens omsorg, sikkerhed eller værdighed. Kortvarig fastholdelse kan ske akut, dvs. uden forudgående afgørelse.

Bestemmelsen kan udelukkende anvendes over for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som er en konsekvens af en erhvervet og fremadskridende mental svækkelse som f.eks. demens

Det er som udgangspunkt frivilligt for borgeren, om borgeren ønsker (hjælp til) personlig hygiejne. Undtagelsesvist kan personalet beslutte kortvarigt at fastholde borgeren for at sikre gennemførelse af hygiejnen. Enhver fastholdelse skal registres og indberettes til Visitationen – Ældre & Sundhed, og der skal udarbejdes en handleplan til sikring af, at magtanvendelse i personlige hygiejnesituationer i fremtiden kan undgås.

Personalet kan f.eks. kortvarigt holde en borger fysisk fast for at skifte personens ble for f.eks. at forhindre, at borgeren får udslæt på huden, eller f.eks. holde en borgers mund åben for at børste borgerens tænder for at forhindre, at borgeren får huller i tænderne.

Fastholdelsen skal være så kortvarig som muligt og må ikke være af mere indgribende karakter end nødvendigt for at forhindre det forestående omsorgssvigt.

2.0 Betingelser for anvendelse

Følgende betingelser skal være opfyldt og dokumenteret i Nexus, før fastholdelse i hygiejnesituationer lovligt vil kunne anvendes som magtmiddel i forhold til en borger:

- Borgeren har en dokumenteret betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som er en konsekvens af en erhvervet og fremadskridende mental svækkelse, f.eks. demens, og hun/han er visiteret til hjælp (§§ 83-87 eller §§ 101-104).
- Hvis borgeren er i stand til at give informeret samtykke, skal alt hvad der er muligt, forinden være foretaget for at opnå borgerens frivillige medvirken til varetagelse af borgerens hygiejne
- Alle andre muligheder end brug af fastholdelse i hygiejnesituationer skal være forgæves afprøvet eller overvejet, herunder om borgerens basale behov for personlig hygiejne med respekt for borgerens selvværd og livsførelse kan varetages på anden vis, eksempelvis ved ændring af rutiner, motivationsmetoder mm. Pårørendes forventninger og ønsker om hygiejnetilstanden kan ikke give ret til at benytte magtanvendelse.

Regler om fastholdelsessituationer

- Der findes ikke nogen liste over de hygiejnesituationer, hvor det lovligt kan komme på tale at foretager kortvarig fastholdelse.
- Det er altid personalet, der vurderer om der er tale om en hygiejnesituation, og om der er behov for kortvarigt at fastholde i hygiejnesituationer.
- Pårørendes ønsker og forventninger til hygiejnestandarder kan ikke begrunde fastholdelse i hygiejnesituationer.
- Personalet må kun anvende hænder, arme og overkrop til fastholdelsen. Det er ikke tilladt at bruge sin kropsvægt til at holde borgeren nede, ligesom det ikke er tilladt at bruge hjælpemidler til fastholdelsen.
- Fastholdelsens intensitet må aldrig få karakter af et legemligt angreb.
- Personalet skal løbende vurdere, om der er mulighed for at iværksætte andre foranstaltninger end magtanvendelse via kortvarig fastholdelse i hygiejnesituationer.

Det er altså personalet, der vurderer, om der er tale om en hygiejnesituation.

2.1. Dokumentationskrav

I forbindelse med magtanvendelsen skal følgende punkter dokumenteres i Nexus:

- Formålet med magtanvendelsen.
- Hvad der forgæves er gjort/overvejet for at undgå magtanvendelsen
- Hvornår magtanvendelsen er sat i værk.
- Hvilket tilsyn, lederen har besluttet under magtanvendelsen, overvejelserne herom og hvornår der er ført tilsyn.

2.2. Omsorgsmidler

- Foranstaltninger, som udelukkende iværksættes med henblik på at skabe øget tryghed eller forhindre skader og som ikke samtidig mod borgerens vilje forhindrer denne i at flytte sig fra et sted til et andet, er ikke magtanvendelse – men er det, man kalder omsorgspligt.

Eksempel:

Klaus, der er dement, kan godt selv gå i bad, men udviser utryghed. Personalet har fundet ud af, at denne utryghed forsvinder, hvis en medarbejder holder fast i overarmen på Klaus, mens han bader. Medarbejderen giver slip, så snart Klaus gør tegn til, at han vil ud af badet igen.

3.0 Hvor kan bestemmelsen anvendes?

Bestemmelsen kan anvendes både i botilbud, dagtilbud, og den kan ligeledes anvendes under udflugter og lignende. Bestemmelsen kan endvidere anvendes i borgerens eget hjem i tilfælde, hvor borgeren ikke bor på et botilbud eller opholder sig på et dagtilbud, men derimod modtager hjælp og støtte i sin private bolig. Botilbud omfatter f.eks. midlertidige boformer efter § 107, længerevarende boformer efter § 108, almene plejeboliger efter almenboliglovens § 5, stk. 2, plejehjem og lignende efter servicelovens § 192, friplejeboliger efter friplejeboligloven og andre tilsvarende boformer, hvor hjælpen udgår fra servicearealer, og hvor der er fast tilknyttet personale. Dagtilbud omfatter beskyttet beskæftigelse efter § 103, aktivitets- og samværstilbud efter § 104 og aflastningstilbud efter § 84.

4.0 Registrering og indberetning

Når der er anvendt kortvarig fastholdelse i en hygiejnesituation over for en borger, skal der ske indberetning. Magtanvendelse i form af fastholdelse i hygiejnesituationer skal registreres og indberettes på det særlige indberetningsskema 1 a, som findes i Nexus. Skemaet udfyldes af personalet, men lederen er ansvarlig for den videre proces i forbindelse med indberetningen. Registreringen skal foretages straks og senest efter 3 dage efter at magtanvendelsen har fundet sted. Registreringen skal herefter indberettes inden for 1 måned, jf. servicelovens § 135 a.

Indberetning skal jf. servicelovens § 135 a ske i Nexus:

- til borgerens egen handlekommune (sikker post), hvis denne er en anden end Lolland Kommune

5.0 Orienteringspligt og klageadgang:

5.1 Orienteringspligt

Lederen skal efter SEL § 135 a, stk. 3 jævnligt, hvilket i praksis er ca. 1 gang om måneden, orientere personens pårørende, fremtidsfuldmægtige, værge eller anden repræsentant om de indgreb, der skal registreres og indberettes. Orienteringen skal også indeholde en klagevejledning. Orienteringen kan både gives skriftligt og mundtligt.

5.2 Klageadgang

Magtanvendelse kan påklages til enten Ankestyrelsen (servicelovens § 133, stk. 2) eller til kommunen (servicelovens § 133 a, stk. 1).

Klager over afgørelser om tilladelse til kortvarig fastholdelse i personlige hygiejnesituationer sendes til Ankestyrelsen.

Klager over personalets anvendelse af magt uden forudgående afgørelse indbringes for kommunen. Klager skal indgives til Visitationen – Ældre & Sundhed.

6.0 Handleplan

Der er pligt til at udarbejde handleplan efter anvendelse af magt, jf. servicelovens § 135 stk. 3.

På ældreområdet udarbejdes handleplanen af lederen - så vidt muligt i samarbejde med borgeren.

Handleplanen skal indeholde følgende:

- Formålet med indsatsen (at undgå behov for yderligere anvendelse af magt fremover)
- Beskrivelse af den indsats som er nødvendig for at opnå formålet
- Den forventede varighed af indsatsen

Handleplanen skal journaliseres i Nexus.

Bilag 4. Fastholdelse m.v. ved meget grænseoverskridende eller meget konfliktskabende adfærd

Serviceoven § 136 d.: Personalet kan fastholde, tilbageholde eller føre en person tilbage til boligen eller til et andet opholdsrum, hvis det er nødvendigt for at sikre en eller flere andres tryghed, værdighed og sikkerhed, når personen udviser en adfærd, der er meget grænseoverskridende eller meget konfliktskabende i forhold til de øvrige personer på bo- og dagtilbuddet, eller i situationer, hvor en beboer på et bo- eller dagtilbud er gået ind i en anden beboers egen bolig, uden at den anden beboer ønsker det.

Stk. 2. Personer, over for hvem der er foretaget indgreb efter stk. 1 for at forhindre den pågældende i at forlade boligen eller et opholdsrum eller føre den pågældende tilbage til boligen eller et opholdsrum, kan begære indgrebet indbragt for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a.

Stk. 3. Begæring efter stk. 2 kan indgives af en pårørende, en værge, en fremtidsfuldmægtig eller en anden repræsentant for den person, som foranstaltningen vedrører, når den person, som foranstaltningen vedrører, ikke selv er i stand til at indgive begæring.

Ældrepolitik Lolland Kommune - Handleplan

Tema 1: Mit Hjem – Den rette bolig for alle

Indsatsområde	Indsats	Aktion/Status	Ansvarlig	Tidsplan/Deadline
Vi vil gennem information og dialog støtte borgerne i proaktivt at forholde sig til ønsker og behov til egen bolig i seniorlivet.	Tilbud om forebyggende hjemmebesøg. Forebyggelseskonsulenterne tilbyder bl.a. drøftelse af emner, som har betydning for den enkeltes sundhed, aktivitet og trivsel.			Løbende
Vi vil udarbejde en plejeboligstrategi med udgangspunkt i Masterplan for Ældre- og plejeboliger 2030.	Masterplan for ældre- og plejeboliger 2030 - udarbejdelse af plejeboligstrategi	Der arbejdes på et oplæg til en udviklingsstrategi for kommunens plejebolig område, til præsentation og drøftelse i fagudvalget 2-halvår 2022.		Løbende
Vi vil bidrage til at skabe <i>Mit Hjem</i> for borgeren for derigennem at medvirke til at øge borgerens livskvalitet. Dette vil ske i dialog med borgeren og dennes pårørende, og tage udgangspunkt i borgerens livshistorie, præferencer og behov.	Indhentning af livshistorie ved indflytning på plejecenter.	Dette er implementeret i driftsorganisationen		Løbende
	Dialog ved opstart af hjemmepleje, for at finde den optimale løsning for både borger/pårørende og medarbejderne, som skal arbejde i hjemmet. Som støtte er der udarbejdet pjece 'Fra hjem til arbejdsplads'.	Dette er implementeret i driftsorganisationen		Løbende
	Undersøgelse af behovet for bynære boligmiljøer til socialt udsatte: tilbud til dem som ikke er "gamle" nok til plejecenter, men stadig har brug for hjælp til at få hverdagen til at hænge sammen. Undersøgelsen gennemføres i samarbejde mellem Ældre og Sundhed og Socialpsykiatrien.	Thomas tager dialog med Jesper Daugaard og Lars Haubroe. Opgaven skal muligvis overføres til socialudvalget		1. kvartal 2022

Tema 2: Et godt hverdagsliv - Mest muligt selv

Indsatsområde	Indsats	Aktion/Status	Ansvarlig	Tidsplan/Deadline
Vi vil tage udgangspunkt i det behov, som borgeren har, med tanke for, at borgeren skal kunne klare mest muligt selv, længst muligt. Formålet er at bevare borgerens selvstændighed og øge livskvaliteten.	Rehabilitering som grundlæggende tankegang i plejen: hvis borgerne kan, skal de så vidt muligt selv klare dagligdagens opgaver	Arbejdes der ud fra		Løbende
	Nationale telemedicinske løsninger. Formålet er at gøre borgere mere selvhjulpne i håndtering af deres sygdom.	Hverken teleKOL eller Telehjerte er etableret og implementeret, grundet forsinkelser regionalt.		Afventer national fremdrift
	Iværksætte afdækning af omfang og behov for hjælp til at understøtte syge ægtefælle mhp., at rask ægtefælle kan bibeholde sin livsudfoldelse og aktiviteter længst muligt. Afdække muligheder/begrænsninger i forhold til at anvende frivillige.	1) Udvalgelse af et repræsentativt udsnit af pårørende til deltagelse i kvalitativt interview, Der skal udarbejdes en interviewguide og efterfølgende analyse af området. 2) opgør antallet af f.eks. dagtilbudspladser, herunder hvor mange der bliver brugt til aflastning	Gwen/Lars	2.kvartal 2022
	Projekt Friluftsliv og Fællesskaber: bl.a. etablering af Mænds Mødesteder Lolland, drevet af deltagerne selv			

Indsatsområde	Indsats	Aktion/Status	Ansvarlig	Tidsplan/Deadline
Vi vil have fokus på nye metoder til at løse borgerens udfordringer i hverdagen, gennem anvendelse af teknologiske løsninger og hjælpemidler, samt kommunale og frivillige tilbud.	Skærmbesøg i hjemmepleje og sygepleje: på baggrund af en faglig vurdering omlægges udvalgte ydelser til skærmbesøg	Skærmbesøg iværksat, men ikke fuldt implementeret. Der er udfordringer i brug af Ipads. Udviklingsproces pågår fortsat.		Løbende
	DigiRehab: digitalt understøttet træning målrettet ældre i hjemmeplejen. Rehabiliteringsforløb (§83a) eller vedligeholdende træning (§86, stk. 2)	Det kører i få plejeteams, er ikke fuldt ud implementeret. Udviklingsproces pågår fortsat.		Løbende
	Støttestrømper: borgere oplæres i at påsætte/aftage støttestrømper, evt. ved brug af hjælpemiddel	Støttestrømpeprojektet er i drift.		Løbende
	Virtuelle fællesskaber/samtaler, med henblik på at øge trivsel og tryghed. Netværk kan evt. drives via Ældreråd eller via eksisterende IT-caféer på Åbne Centre.	Søren har drøftet emnet med Ældrerådet.		
	Mobilize: Individualiseret træning til mennesker med multimorbiditet (flere kroniske tilstande), med henblik på, at de i højere grad kan tage hånd om egen sygdom	Der er udfordringer med at få praksislæger til at henvise borgerne. Der er iværksat forskellige initiativer for oplysning om projektet, og ift. rekruttering, senest i opslag på Facebook.	Gwen /Steffen	Løbende

Indsatsområde	Indsats	Aktion/Status	Ansvarlig	Tidsplan/Deadline
<p>Vi vil give borgerne de bedste muligheder for at tage ansvar for egen sundhed. Dette vil vi bl.a. gøre ved at oplyse om eksisterende tilbud om forebyggende aktiviteter, og målrettet prioritere de aktiviteter, der gør størst muligt gavn hos de borgere, som har mest brug for det.</p>	<p>Ældre & Sundhed leverer sygeplejeopgaver på centralt placerede sygeplejeklinikker.</p>	<p>Er implementeret. Ny sygeplejeklinik i Rødby fra 15.2.2022. Det er hensigten at levere så mange sygeplejeydelser som muligt, ved henvisning af borgerne til at komme på kommunens sygeplejeklinikker.</p>		<p>Løbende</p>

Tema 3: Livet med demens - En tryk hverdag med demens

Indsatsområde	Indsats	Aktion/Status	Ansvarlig	Tidsplan/Deadline
Vi ønsker at skabe rolige og trygge omgivelser for borgere med demens. Derfor vil vi gennemføre en screening af alle kommunale boligtilbud med henblik på vurdering af stedets demensvenlighed. Med udgangspunkt i denne vurdering, vil vi indgå et samarbejde med boligforeninger omkring demensvenlig indretning af kommunens boligtilbud.	Fortsat dialog med boligforeninger om at gøre boliger og udenoms arealer mere demensvenlige. Herunder eksempelvis farvevalg ved malerarbejde m.v.	Der er afsat midler til demensvenlig indretning. Søren, Gwen og Inge foretager en prioritering af hvordan midlerne kan bruges mest optimalt, og i hvilken rækkefølge.	Søren/Inge /Gwen	Medio 2022
	Screening af alle plejecentre: vurdering af stedets demensvenlighed og mulige forbedringsinitiativer	Er udført.		
Vi vil løbende udvikle og implementere nye indsatser på demensområdet, med udgangspunkt i ny forskning og viden om demens.	Evidensbaseret demensindsats (NEXUS metoden): Systematisk, struktureret og bevidst arbejde med individuelt tilrettelagte indsatser for borgere med demens på plejecentre	Er i proces, en del plejeboligteams og dagtilbud er blevet introduceret. I forlængelse af CoVID -19 skal vi dels genbesøge metodevalg samt have udbredt til områder der mangler.	Inge/Gwen	
	Demensværktøjskassen: samtalemodel til demenskonsulenternes opfølgende besøg i hjemmet hos borgere med demens - sikrer en struktureret og ensartet tilgang, hvor alle emner dækkes ved hvert besøg	Er i proces.	Gwen	

Indsatsområde	Indsats	Aktion/Status	Ansvarlig	Tidsplan/Deadline
<p>Vi vil fremme samarbejdet og koordineringen med frivillige organisationer, med henblik på at sikre meningsfulde tilbud og aktiviteter til borgere med demens og deres familie. Udvikling af tilbud skal ske i dialog med borgere med demens, pårørende samt frivillige.</p>	<p>Rådgivnings- og Aktivitetscenter Lolland: samarbejde med Den Boligsociale Fond og Frivillig Center Lolland: Aktiviteter og rådgivning til mennesker med demens og deres pårørende.</p>			<p>Løbende frem til udgangen af 2023</p>
<p>Vi vil fortsætte arbejdet med at udbrede viden om demens til lokalsamfundet samt indgå i dialog med forskellige aktører, med henblik på at skabe et mere demensvenligt Lolland.</p>	<p>Demensven samarbejdskommune (Alzheimer foreningen): skabe et mere demensvenlig kommune, bl.a. Ved dialog med boligforeninger, forretningsdrivende m.v.</p>			<p>Løbende</p>

Tema 4: Aktivt medborgerskab - Alle kan bidrage med noget

Indsatsområde	Indsats	Aktion/Status	Ansvarlig	Tidsplan/Deadline
Vi vil indgå i dialog med borgere og pårørende med henblik på at afdække hvilke aktiviteter, der vil give borgerne mulighed for at udfolde egne ressourcer.	Brobygger/frivilligkoordinator: hjælpe borgere til opstart/integration i frivillige organisationer samt guide til kommunale sundhedstilbud med fokus på KRAM faktorer. Guidning til foreningslivet og andre aktiviteter sker i samarbejde med en medarbejder ansat i §79 tilbuddet.			
Vi vil løbende være i dialog med lokalsamfund og frivillige organisationer, med henblik på at sikre en bred vifte af mulige aktiviteter.	Løbende dialog med frivillige organisationer, eksempelvis via årlig dialogdag.			
	Madfællesskab Lolland Falster: Samarbejde med lokalsamfund og frivillige organisationer om at etablere involverende madfællesskaber			
Vi vil fastholde og videreudvikle de gode rammer for de, som udøver frivilligt arbejde i kommunalt regi.	Folderen Velkommen som Frivillig danner udgangspunkt for dialog med frivillige om rammer og vilkår som frivillig i Lolland Kommune	Er opdateret.		
	Afholdelse af diverse tværgående undervisningstilbud og arrangementer for de frivillige - formålet er både dygtiggørelse og anerkendelse	Undervisningen køre i fast rul. Kørsel med borgere, hygiejne, demens m.m.		
Vi vil målrette puljemidler til initiativer med størst mulig effekt for de borgere, som er mest udsat.	§18: en del af puljen målrettes initiativer med sundhedsfremmende formål	Tilbuddet §79 - træning i overgangen fra visiteret til åbent center, er iværksat.		Løbende

Tema 5: Sammen-hængende indsats - Sammen om målet

Indsatsområde	Indsats	Aktion/Status	Ansvarlig	Tidsplan/Deadline
Vi vil løbende være i dialog med det regionale sundhedsvæsen, med henblik på at udvikle og optimere samspillet mellem kommune, sygehus og praktiserende læger - til fordel for borgerne.	KSS: Et lokalt samarbejdsforum på ledelsesniveau bestående af repræsentanter fra Vordingborg Kommune, Guldborgsund Kommune, Lolland Kommune og Nykøbing Falster Sygehus			Løbende
	Dosispakket medicin	Der er iværksat plan og initiativer med henblik på at få flere borgere over på dosispakket medicin, idet denne form er en mere sikker medicin håndtering, samt reducere ressourceanvendelse mv.		Løbende
	E-hospital: Videomøder, selvbetjening/hjemmemåling, behandling i hjemmet. Formål at skabe nærhed og sammenhæng på tværs af sygehus, psykiatri, kommune og almen praksis.	Udviklingsproces, er i gang		Løbende
	Styrke samarbejdet med de regionale aktører via de nye sundhedsklynger			

Indsatsområde	Indsats	Aktion/Status	Ansvarlig	Tidsplan/Deadline
<p>Vi vil arbejde med udgangspunkt i en tværgående tilgang til opgaveløsning, med henblik på at skabe sammenhængende forløb, og finde den bedste løsning for borgeren. Vi vil have fokus på at udnytte de teknologiske muligheder, der kan understøtte den udvikling.</p>	<p>TROP: Styrker samarbejdet på tværs, løser konkrete problemstillinger og bruges til at kvalitetssikre, effektivisere og udvikle borgerrehabiliteringsforløb, og styrke den interne kommunikation på tværs.</p>			<p>Løbende</p>
	<p>Hjerneskerådet er et tværfagligt råd, der drøfter og behandler sager, hvor borgerne har en erhvervet hjerneskode.</p>	<p>Er i drift.</p>		
<p>Vi vil arbejde med en systematisk tilgang til samarbejdet med pårørende, med henblik på at inddrage de pårørendes ressourcer og viden.</p>	<p>Gennemførelse af individuelle indflytningssamtaler borger/pårørende</p>			<p>Løbende</p>
	<p>Etablering af Kontaktudvalg med det formål at styrke og udvikle samarbejdet mellem væsentlige interessenter på plejecentret.</p>	<p>Der er etableret kontaktudvalg på plejecentre i Æ&S</p>		
	<p>Fokus på multikulturelle borgere med henblik på at kunne modtage disse i ældreplejen</p>	<p>Afdækning i samarbejde med Integrationsrådet i forhold til det reelle behov, samt dialog om hvordan behov kan understøttes inden for de eksisterende rammer. Overveje oversættelse af udvalgt informationsmateriale til de sprog, som er mest udbredt i Lolland Kommune.</p>	<p>Søren</p>	<p>Første halvår 2022</p>

Åbne træningstilbud

Alle selvhjulpne pensionister og efterlønnere, som bor i Lolland Kommune, kan dyrke motion i de åbne træningscentre.

Træningssalene er åbne i tidsrummet kl. 7.00-22.00. Bangshave og Skovcentret er dog lukket fra kl 10.00-12.00 alle hverdage, hvor dagtilbudsgæsterne bruger træningssalene.

Tilbuddet er gratis og kræver ikke visitation. Du skal dog selv dække alle udgifter i forbindelse med aktiviteter, forplejning og kørsel til og fra.

Introduktion

Ønsker du at træne i de åbne centre, skal du tilmelde dig en introduktion i, hvordan du bruger de forskellige maskiner.

Du kan tilmelde dig en introduktion på telefon 54 67 77 00.

Introduktionen varer ca. 1 time.

Medbring rene indendørs sko, som sidder fast på fødderne.

Vi udarbejder ikke en personlig træningsplan, men giver en generel introduktion til brug af træningsredskaber og i træningsprincipper.

Du skal selv kunne træne, evt. med egen hjælper. Træning sker på egen risiko og ansvar.

Centre, hvor der kan trænes

- **Bangshavecentret**, Bangshave Parken 11, 4930 Maribo
- **Bøgevænget**, Bøgevænget 1, 4960 Holeby
- **Blomsterparken**, Blomsterparken 70, 4970 Rødby
- **Skovcentret**, Helgenæsvej 1, 4900 Nakskov

Vi råder dig til at bruge det center, som ligger tættest på din bopæl.

Kontakt til frivillighedscoordinatorer på telefon 54 67 77 00 eller mail aktivitets-traeningscenter@lolland.dk.

Fremtidens Lolland tager form

Budgetforlig 2022

Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Din Stemme og Lokallisten Lolland har den 4. oktober 2021 indgået forlig om budget 2022 og overslagsårene.

Byrådet har i mange år arbejdet målrettet for at bringe Lolland ind på en ny og bedre retning. Lolland står nu et sted, hvor der ikke alene er positive tendenser på mange områder, men også et sted hvor chancen er der for at gribe disse muligheder og skabe en ny og bedre fremtid for Lolland.

Fire begivenheder har i 2021 især sat deres præg på Lolland:

- Femernbyggeriets formelle og fysiske opstart
- Covid-19
- Udligningsreformen
- Grøn omstilling har for alvor fået momentum

Lolland oplever i øjeblikket en vækst, investeringslyst og optimisme, der ikke er set i mange år.

Femernbyggeriet er i fuld gang, og sætter sit præg på alle dele af kommunens liv. Og med principbeslutningen om permanentgørelse af produktionsanlægget er perspektiverne kun blevet større.

Covid-19 er blevet håndteret forbilledligt af både kommunens borgere og af kommunens ansatte. Oven i det har nedlukningen givet øget opmærksomhed på de kvaliteter landdistrikterne og kysterne tilbyder til både turister og tilflyttere. Det har været med til at skubbe på en allerede positiv udvikling.

Mulighederne på Lolland står lige nu i kø med investeringer i Nakskov 2030, hotelbyggeri i Rødbyhavn, boligprojekter undervejs i flere af byerne, succes med start af international folkeskole, grøn gasledning, etablering af stenlager og grønne virksomheder på vej til Nakskov – blot for at nævne nogle enkelte eksempler.

Budget 2022 handler i høj grad om at sætte en retning for de kommende års udvikling. Både i form af konkrete projekter, der peger ind i fremtiden, men i lige så høj grad om at skabe en ramme, hvor det nye byråd i de kommende år kan forme og forstærke de linjer, der lægges for fremtidens Lolland.

Arbejdet med budget 2022 har vist, at Byrådets kritik af udligningsreformen var berettiget. Kun et særtilskud på 120 mio. kr. gør, at der overhovedet kan lægges et ansvarligt budget for det kommende år. For årene efter kan der allerede nu forudses indtægtstab som følge af udligningssystemet. Kommunens økonomi er altså fortsat ikke i strukturel balance.

Der vil i de kommende måneder blive forhandlet med Indenrigsministeriet om en langsigtet løsning, der med tilskud og adgang til finansiering, kan sikre Lolland mulighed

for både at have en service på niveau med andre kommuner og at gribe muligheden for at udnytte det udviklingspotentiale, som de kommende år rummer.

Der er enighed om, at udligningssystemets manglende håndtering af Lollands udfordringer ikke må få os til at gå på kompromis med den udviklingsdagsorden, der er sat for fremtidens Lolland.

Partierne er endvidere enige om, at et bærende princip i budget 2022 er at fastholde det kendte serviceniveau i kommunen. På alle budgetområder har et særligt fokus derfor været at sikre tilstrækkelig finansiering til fastholdelse af det nuværende serviceniveau.

Service og velfærd

Service og velfærd er den suverænt vigtigste opgave for Lolland kommune. Med budgetforliget fastholdes det aktuelle serviceniveau samlet set, og der er afsat ressourcer til at imødegå de konstaterede udgiftspres på især arbejdsmarkedsområdet.

Lolland Kommunes service har gennem årene været genstand for utallige analyser udarbejdet af kommunen selv, af ministerier og af uafhængige forskere. Alle disse analyser konkluderer, at Lolland Kommune på alle de store serviceområder leverer en service på, eller tæt på, det niveau man kan forvente i andre kommuner. Analyserne viser endvidere, at Lolland Kommunes serviceproduktion er særdeles effektiv. Vi får helt generelt meget for pengene.

Med andre ord er det trods økonomiske udfordringer hidtil lykkedes at opretholde et serviceniveau, der tåler sammenligning med de fleste andre kommuner. Med de økonomiske vilkår, der med udligningssystemet er givet kommunen, bliver det en kæmpe udfordring at fastholde et sammenligneligt serviceniveau i fremtiden.

Vækst og udvikling på Lolland

Med budget 2022 fortsættes den udvikling, der har være i gang i de sidste to år. Initiativerne bygger oven på byrådets landsigtede udviklingsplan, der har defineret de seneste års prioriteringer på Lolland. Blandt fyrtårnsinitiativerne i 2022 er:

Grøn omstilling

Lolland kommune kan og vil bidrage til den globale og nationale klima- og miljødagsorden. Med det øgede nationale fokus på grøn omstilling er Lollands satsning mere aktuell end nogensinde.

Fokus er på at omsætte den grønne dagsorden til vækst og arbejdspladser på Lolland. Der er allerede taget væsentlige skridt med beslutningen om etablering af en grøn gasledning, stenlager i Rødby og fortsat udbygning af bæredygtige energikilder, ligesom der arbejdes med etablering af biogasanlæg i Abed som en vigtig del af kommunens PtX strategi.

I sammenhæng med den grønne gasledning og biogasanlæg er der allerede nu energivirksomheder og investorer, der viser interesse for at etablere produktionsanlæg for andre vedvarende energiprodukter såsom brint, etanol og ammoniak.

Helt konkret arbejdes der med to virksomhedsetableringer i Nakskov afledt af den grønne infrastruktur. Samtidig afsættes midler til et anlæg til at forsyne skibe i Nakskov Havn med strøm, når de ligger ved kaj.

Vild natur: Kommunale arealer, der er bortforpagtet, og ikke reserveret til andre formål søges tilbageført til natur i takt med at forpagtningsaftalerne udløber. Lolland kommune vil endvidere ved bortforpagtning prioritere sprøjtefri afgrøder.

Miljøundersøgelse på baneterræn i Rødbyhavn: Der tages initiativ til at få foretaget en undersøgelse af mulig forurening af baneterrænet.

Højvandsport i Nakskov Fjord: Klimaforandringer udgør en stadig større trussel mod Lollands kyster. Og særligt Nakskov Fjord og by er udsat for oversvømmelsesrisiko. Derfor arbejdes der frem mod 2024/2025 på etableringen af en højvandsport i Nakskov Fjord til beskyttelse af byen. Den forventede udgift er 250 mio. kr. hvis fordeling skal afklares mellem finansieringskilder som nationale puljer, forsikringselskaber, EU, lodsejere og kommunen.

Femern

I takt med at produktionsanlægget bliver bygget og fuldt bemandet i 2022 vil fokus være på arbejdsmarkeds- og boligområdet. Endvidere vil beslutning om den endelige udformning af forlandet ved Rødbyhavn, samt drift og ejerskab af samme komme i fokus. Under forudsætning af at en tilfredsstillende aftale kan opnås, vil Lolland Kommune tilbyde at overtage drift og ejerskab fra Femern a/s med henblik på at kunne styre turismeudviklingen i området.

Et særligt fokus vil være udmøntningen af trafikaftalens principbeslutning om permanentgørelse af produktionsanlægget. I kølvandet på denne beslutning kommer en lang række både praktiske, miljømæssige og udviklingspolitiske forhold, der skal afklares. Lolland Kommune vil arbejde konstruktivt for en permantgørelse, hvor grønne løsninger er en integreret del af den fortsatte drift. En særlig opmærksomhed for Lolland kommune, er at den fortsatte drift ikke skal baseres på grundvandsforsyning.

Byer og bosætning

En anden positiv udvikling i 2021 har været efterspørgslen efter nye moderne boliger, især i hovedbyerne. Der arbejdes konkret med etablering af attraktive ejer- og lejeboliger i både Maribo og Nakskov. Herunder også seniorbofællesskaber i begge byer. Der arbejdes målrettet på, at flere af disse projekter har byggestart i 2022, og at der i fremtiden ikke blot rives udtjente boliger ned, men at der også bygges til fremtiden.

Den målrettede indsats for at reducere den overflødige del af boligmassen viser positive resultater og fortsætter med uformindsket styrke i 2022.

I 2022 vil der omsider blive gennemført nedrivning af de udtjente bygninger i Havnegade 3-9 i Nakskov og der arbejdes med en samlet plan for etablering af attraktive boliger i området. Irma/Faktabygning i Maribo nedrives og i samarbejde med bygherre etableres

begrønning og parkering i området bag det nye byggeri. Begge projekter sker i samarbejde med eksterne parter og som en del af den samlede udvikling i de to byer.

Der er endvidere afsat midler til byudvikling i Rødby i samarbejde med lokale kræfter, ligesom Nakskov 2030 fortsætter med realisering af projekter på havnen, på Hestehovedet og i bymidten. Konkret vil der i 2022 bl.a. blive arbejdet med havnepromenade på Sydkajen, Axeltorv og Havnebygningen.

Turisme

Turismen har i de seneste år været i positiv udvikling på Lolland, og både turisternes og investorers interesse for Lolland har været stigende. Der er forventet byggestart på Hages Hotel i Rødbyhavn i 2021, fredningen af naturområdet ved Lidsø Gods er under vejs, og når der samtidig er flere hotel- og sommerhusprojekter undervejs langs især Sydkysten, vil 2022 for alvor vise vejen for fremtidens turisme på Lolland.

Ud over de store turismeområder langs Sydkysten, har 2021 også vist en forstærket interesse for de unikke tilbud man som turist kan få på Lollands øer og i småhavne, landsbyer og landdistrikter. For at understøtte den positive udvikling fremskyndes en række renoveringer og opdatering af havnefaciliteter i de små havne, så de fremstår indbydende for både lokale og tilreisende brugere. Det drejer sig om renovering i Dybvig, Femø, Vesterby og Kragenæs. Endvidere vil Femø's vente- og toiletforhold blive vurderet i 2022, med henblik på eventuel modernisering i 2023.

Sydskyst 2030

I 2021 har forligskredsen valgt at sætte særligt fokus på de muligheder som Femern og turisme giver for Sydlolland. Der iværksættes derfor en helhedsplan for hele den lollandske sydkyst, der skal identificere muligheder for vækst og beskæftigelse knyttet til områdets stedbunde kvaliteter i kombination med de muligheder, der tegner sig med Femernprojektet og en styrket turisme.

I den kommende kommuneplan afsættes større udviklingsarealer i Rødbyhavnområdet, så området er klar til den forventede udvikling frem mod åbningen af Femernforbindelsen. I budget 2022 afsættes endvidere 0,5 mio. kr. til forundersøgelser af en opgradering af vejnettet langs Lollands Sydkyst, så infrastrukturen understøtter den forventede udvikling fra Rødbyhavn og vestover.

Fritids- og kulturområdet

Byrådet besluttede i august 2020, at der skal arbejdes med fire landsbyklynger i Lolland Kommune. Initiativet er en udløber af masterplanarbejdet, men skal også ses i perspektiv af opgaverne med sundhed på tværs.

Ved etableringen af Landsbyklynger understøtter kommunen, at der også udenfor de større byer bevares muligheden for et aktivt og indholdsrigt liv. Der er etableret landsbyklynger på Nordvest- og Midtlolland, og arbejdes med yderligere to klynger i den øvrige geografi.

Arbejdet er forankret i Plan og Udviklingsstrategien, Kultur- og Fritidspolitikken og Masterplan for Kultur- og Fritidsfaciliteter. Centralt i arbejdet er at sikre aktiv deltagelse og inddragelse, også i landdistrikterne, med omdrejningspunkt i de eksisterende faciliteter og ved fremme af samarbejde mellem de aktive i klyngesamarbejderne.

Der er udarbejdet strategiske indsatser, der sikrer at de kulturelle begivenheder kan udvikle sig over flere år og målrettet de unge. Dette er en del af udviklingsstrategiens fokus på en stærk næste generation.

Der er etableret et ungeråd, og arbejdet med udmøntningen af ungestrategien vil fortsætte i de kommende år for at sikre, at kommunen får stærkere unge i dialog, i uddannelse og i blivende job.

Sundhed på Tværs: Den politiske styregruppe "Sundhed på Tværs" afslutter sit arbejde med udgangen af valgperioden. Styregruppen har haft to formål: (1) at skabe synlighed omkring en række prioriterede indsatser, der bidrager til at øge folkesundheden, og (2) at understøtte kontakter, netværk og partnerskaber mellem aktører, der arbejder for sunde fællesskaber. Styregruppen har inden for otte temaer omprioriteret og målrettet en række sundhedsfaglige indsatser på tværs af kommunes sektorer. Der er i perioden ansat en brobygger med fokus på sundhedsfremme samt en frivillighedskordinator på det sociale område.

Sundheds- og ældreområdet

Lolland kommune er kommet godt igennem Corona-krisen, men håndteringen af pandemien har krævet mange kræfter på ældre- og sundhedsområdet. Da udvalget samtidig har skulle håndtere budgetmæssige udfordringer i driften, er de fleste udviklingsaktiviteter blevet udskudt til 2022.

I takt med åbningen af samfundet har udvalget genoptaget arbejdet med den ældrepolitik, som blev vedtaget i 2020. De strategiske udfordringer er uændrede. De handler primært om, at ældre bliver mere plejkrævende, at sektoren mangler sundhedsfagligt uddannet personale samt en fortsat opgaveflytning af mere komplekse sundhedsfaglige opgaver fra regionen til kommunen. Samtidig er det tydeligt, at borgernes ønsker til seniorlivet forandrer sig. Det er derfor afgørende at gentænke og fokusere indsatserne, sådan at der også i fremtiden kan fastholdes et værdigt serviceniveau og sikres den nødvendige faglighed til at løse opgaverne.

Tilpasning af servicestrukturen

Udvalget besluttede primo 2020 et kommissorium for revidering af masterplan for tilpasning og udvikling af pleje- og ældreboliger. På plejeboligområdet er der udarbejdet flere analyser, der kan danne grundlag for en ny struktur. Udvalget har besluttet, at det videre arbejde afventer kommunalvalget, så der i 2022 skal arbejdes videre med forslag til fremtidig struktur på plejeboligområdet.

Tomgangsleje er fortsat en stor udgiftspost, så arbejdet med at nedrive og justere antallet af ældreboliger fortsætter. Det søges at købe Svanehøjcentret i Bandholm for

restgælden med henblik på anvendelse til andre formål eller videresalg. Der afsættes 15,0 mio. kr. til opkøb. Der er ikke afsat midler til nedrivning. Der vil ved køb være en årlig huslejebesparelse på 1,46 mio. kr.

Udvikling af ældre- og sygeplejen

Den økonomiske genopretningsplan for de decentrale enheder i ældreplejen har sikret budgetoverholdelse i 2021.

I 2022 fokuseres der på tre målsætninger. For det første genoptages fokus på prioriterede velfærdsteknologiske løsninger som virtuel pleje og virtuel rehabilitering. I samarbejde med Region Sjælland vil der desuden være fokus på implementering af TeleKol samt udvikling af eHospitalet. For det andet prioriteres arbejdet med faglig udvikling og optimering af akutpladserne. Den sidste strategiske målsætning prioriterer udvikling af et tættere samarbejde med de praktiserende læger, herunder etablering af plejehjemslæger, implementering af dosispakket medicin, mm.

Sygeplejen har været både fagligt og økonomisk presset i 2021 – en udvikling der kun bliver forstærket med opgaveflytning fra regionen. Der bliver ultimo 2021 igangsat en analyse af sygeplejen, og udvalget skal i 2022 drøfte mulige tiltag for at styrke sygeplejen i Lolland Kommune.

Byrådet afsatte i budget 2021 en fast udviklingspulje på ældreområdet på 3,6 mio. kr. I 2021 har udvalget disponeret ca. 2,65 mio. kr. til etablering af nyt nødkaldsanlæg (1,8 mio. kr.), ansættelse af læge til palliation (0,25 mio. kr. årligt) samt fastholdelse og videreudvikling af et centralt depot for værnemidler (0,6 mio. kr. årligt). Det betyder, at der i 2022 er 2,75 mio. kr., som udvalget kan anvende til udmøntning af ældrepolitikken.

I forlængelse af arbejdet med en masterplan for kommunes plejecentre, har udvalget igangsat et arbejde, hvor **demensvenligheden på plejecentrene løbende forbedres. Med relativt beskedne greb og midler, kan de nuværende centre optimeres**, således at de udgør en bedre ramme som bolig for den demente ældre og samtidig understøtter plejen af borgere med demens. Der afsættes en pulje på 0,5 mio. kr. til dette formål.

Fra 2022 prioriteres at også hjemmeboende ældre der er visiteret, modtager rengøring hver 14. dag. Der afsættes 2,3 mio. kr. årligt til dette.

Socialområdet

Socialområdet er tilført 4 mio. kr. for at imødekomme stigende aktivitet i 2022, men ellers fastholdes den stramme udgiftsstyring.

Udvalget har prioriteret at styrke patientsikkerheden inden for psykiatri- og handicapområdet. Derfor ansættes der en tværgående sundhedsfaglig kvalitetskoordinator på psykiatri- og handicapområdet.

Børne og skoleområdet

Børne- og Skoleudvalget har siden 2016 arbejdet med at virkeliggøre byrådets vision om en stærk næste generation. Med afsæt i den nyeste plan- og udviklingsstrategi fra 2019 har udvalget udviklet en ny sammenhængende politik med tilhørende strategier, der skal udmønte politikken i praksis. En ny skole- og dagtilbudsstruktur samt tilpasning af såvel specialundervisningstilbuddene og støttetilbuddene til de mindre børn har skabt et stærkt fundament under den videre udvikling af velfærden til vores børn, unge og familier.

Udvalgets fyrtårne Social omstilling og Specialundervisningsstrategi har således et tydeligt ophæng på de politisk vedtagne strategier og udmøntes via de indsatser, som skoler, dagtilbud og tværfaglige samarbejdspartner leverer i hverdagen.

Børne- og Skoleudvalgets særlige fyrtårn International skole er en kilde til glæde og stolthed. Skolen er et unikt tilbud til både udenlandske tilflyttere og herboende lolliker, og skolen har formået at tiltrække elever og skabe massiv positiv omtale af Lolland både lokalt og ude i verden. Der er afsat budget til en kapacitet på 100 børn, og det bør i 2022 undersøges, hvilke muligheder der er økonomisk, lokalemæssigt osv. for evt. at udvide kapaciteten over tid.

Børnetallet i dagtilbud og skoler falder fortsat, og i budgettet for 2022 er der foretaget en rimelig tilpasning, der på den ene side sikrer, at enhedsudgifterne ikke løber løbsk og på den anden side fastholder et fornuftigt sikkerhedsnet under alle skoler og dagtilbud. Forligspartierne er enige om at det i 2022 sker med 5/12 virkning, så ændringer følger skoleårets øvrige planlægning. Både i skoler og dagtilbud er der tilført nationale puljemidler, der styrker tilbuddenes mulighed for at skabe stærke læringsmiljøer for alle – også de børn, der har behov for en forebyggende indsats.

Tidlig indsatsstrategien og Specialundervisningsstrategien lægger vægt på, at kommunens almentilbud skal være i stand til at tilvejebringe et godt læringsmiljø for flere børn. Der er en væsentlig opgave i at fortsætte udviklingen af tilbuddene gennem fokus på bl.a. faglig ledelse, kompetenceudvikling og kulturforandring.

Børne- og skoleudvalget har fra 2022 prioriteret midler til fortsættelse af værktøjet Familiedialog, der er grundstenen i det tidlige forebyggende arbejde i almentilbuddene. Det indebærer en konkret forventning til skoler, institutioner og tværfaglige samarbejdspartnere om at nå i mål med implementeringen af Familiedialog og de roller og opgaver, der knytter sig hertil.

De fysiske rammer spiller også en stor rolle i udviklingen af tidssvarende læringsmiljøer. Efter flere år med nødvendig prioritering af anlæg, står vi med et vedligeholdelsesmæssigt efterslæb i vores bygninger. Det er vi nødt til at gøre noget ved. I vores dagtilbud er der desuden et efterslæb på fornyelse af legeredskaber, legetøj og læringsmaterialer. Det skal vi i gang med, så vores institutioner kommer til at fremstå mere imødekommende, tidssvarende og læringsparate. Der afsættes 2 mio. kr. til moderne legeredskaber til dagtilbudsområdet.

Der afsættes 30 mio. kr. til opførelse af en ny moderne børnehave i Nakskov. 10 mio. kr. i 2022, og de resterende 20 mio. kr. i 2023. Børn- og skoleudvalget vil i det kommende år stå i spidsen for placering og projektering af den nye institution.

Et nyt udvalg kan se frem til, at der i 2022 er planlagt en midtvejsevaluering af specialundervisningsområdet, ligesom der i den kommende valgperiode skal samles op på erfaringerne med landsbyordninger. I 2022 igangsættes desuden en analyse af 0-2 årsområdet, der skal komme med anbefalinger til den videre udvikling af tilbuddene til de små børn. Partierne omkring budgetaftalen har noteret at både forældre og ansatte på specialundervisningsområdet har udtrykt betydelig bekymring for kvalitet og økonomi. Børn- og skoleudvalget tager allerede i 2021 initiativ til at sikre stabil drift og økonomi på området.

Der reserveres 1 mio. kr. i Børne- og skoleudvalgets budget til en fremtidig boligsocial indsats. Finansieringen sker i givet fald ved delvis anvendelse af den udgiftsreduktion på 4,1 mio. kr., der er opstået ved lavere udgifter til privatskoleelever. Børne- og skoleudvalget fastlægger den fremtidige indsats efter dialog med boligorganisationerne.

Brobygning mellem skole og erhverv. Fælles projekt med Vordingborg og Guldborgsund kommuner fortsætter til bevillingsudløb medio 2022. Frem til dette vil Børn- og skoleudvalget vurdere den aktuelle indsatsvifte, og herunder tage stilling til om Lolland kommune skal have mere fokus på at iværksætte praktiske forløb i mellem elever og erhvervslivet i de sidste år af elevernes grundskoleforløb.

Gratis frokost i dagtilbud: Børn og skoleudvalget undersøger muligheden for at tilbyde gratis frokost til alle børn i dagtilbud, herunder den afledte økonomi af en sådan beslutning. Udvalget vil i den forbindelse gå i dialog med dagtilbudsområdet og forældrebestyrelserne.

Social- og arbejdsmarkedsområdet

Beskæftigelsen på Lolland har – ligesom i landets øvrige kommuner – været hårdt ramt af Covid-19. I første halvdel af 2021 betød det flere borgere på offentlig forsørgelse og forventning om et merforbrug på overførslerne på omkring 22 mio. kr.

Men i takt med genåbningen af samfundet har vi kunnet glæde os over en øget beskæftigelse, og det betyder at der er meget positive forventninger til beskæftigelsen i 2022. Antallet af helårspersoner på offentlig forsørgelse forventes således at være 340 lavere i 2022 end i 2021, og det skyldes både effekten af genåbningen og af Femernprojektet.

Samtidig med de gode beskæftigelsesmuligheder ser vi en fortsat flytning af borgere fra midlertidige forsørgelsesydelse til varige ydelser som seniorpension, førtidspension og den nye ret til tidlig pension, dvs. den såkaldte Arnepension. Tilbageføringsreformen medvirker også til, at antallet af borgere på førtidspension stiger.

Det er en udfordring for det samlede arbejdskraftudbud, at flere borgere kommer på passiv, varig forsørgelse, og Jobcentret har – sammen med den fremskudte indsats Femern Agency – en stor opgave i at hjælpe områdets virksomheder med at rekruttere den nødvendige og kvalificerede arbejdskraft.

Finansieringen af retten til tidlig pension kommer til at koste Lolland Kommune ca. 7 mio. kr. i bloktilskud over de kommende år. Første delaftale om finansiering henter penge til pensionen ved at ændre indsatsen overfor unge på uddannelseshjælp, og alene denne delaftale koster Lolland Kommune 2 mio. kr. Derfor er budgettet til beskæftigelsesindsatsen reduceret med 2 mio. kr.

Det er vigtigt at understrege, at den aktive beskæftigelsesindsats må og skal fortsætte, så alle muligheder for praktik og opkvalificering udnyttes. Vi skal blive ved med at investere i kommunens borgere, så de kommer tættere på job og et liv i selvforsørgelse. Mulighederne på arbejdsmarkedet har aldrig været bedre.

Social- og arbejdsmarkedsudvalget har i hele valgperioden arbejdet målrettet med at omstille og tilpasse tilbudsviften til borgere, der har behov for en social indsats for at komme tættere på arbejdsmarkedet. Med afsæt i en analyse, der blev gennemført i 2018, er der lavet justeringer af en række af vores tilbud, ligesom der er udviklet nye tilbud med fokus på en tidlig og forebyggende indsats. Rådgivningscafé, økonomisk rådgivning, akuttelefon, gratis psykologhjælp til unge samt ikke mindst en opskalering af misbrugsområdet skal sikre, at flere borgere får den nødvendige støtte tidligt – inden de sociale problemer vokser sig for store.

Det gælder også de unge, der skal mødes med en løsningsfokuseret tilgang, hvad enten de er i målgruppen for et forberedende tilbud eller har behov for en særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse.

Social- og arbejdsmarkedsudvalget har via fyrtårnet Ungeindsatsen arbejdet grundigt med at målrette tilbuddene til de unge, samtidig med at lovgivningen er ændret og nye uddannelsestilbud som fx FGU er kommet til. Kommunens eget tilbud Ung Lolland, der blev etableret i 2017, er gradvist blevet omstillet til en ny virkelighed. Næste skridt på den rejse bliver et tættere samarbejde med Kompetencecenter Krogsbølle om at udvikle de unges kompetencer, så de kan blive klar til fx en virksomhedspraktik.

Der er således skabt en entydig struktur, hvor Den Kommunale Ungeindsats, myndighedsfunktion (UU) og kontaktpersoner ligger i Børne- og Skoleudvalgets ressortområde og tilbuddene til de unge, der i stigende grad bliver erhvervsrettede, hører under Jobcentret og dermed Social- og Arbejdsmarkedsudvalget. Den struktur skal have mulighed for at konsolidere sig. Ungeindsatsen bør genbesøges af det nye byråd i forhold til indhold, målsætninger og resultatkrav.

Øvrige initiativer⁷

Nedbringelse af sygefravær: Lolland kommune iværksatte i 2015 en stor kampagne for at nedbringe sygefraværet, hvilket førte til at kommunen gik fra at have et af landets højeste sygefravær til at have det laveste fravær i Østdanmark. I Indenrigsministeriets benchmark har Lolland fortsat et af landets laveste fravær, når der tages højde for baggrundsvilkår. På FOA området er Lolland kommune blandt de 20%, der afskediger færrest. Forligspartierne er enige om, at der i 2022 skal ske en opfølgning på indsatsen for at reducere sygefraværet. Herunder drøftes om der skal tages nye initiativer.

Nedbringelse af opsparing i visse boligafdelinger: I forbindelse med den boligpolitiske dialog med de almene boligselskaber sættes fokus på afdelinger med meget store reserver, med henblik på at disse nedbringes.

Nattog på Lollandsbanen i weekender: Muligheden for natafgange mellem 03.00 og 04.00 mellem Nykøbing F og Nakskov afsøges med Guldborgsund kommune og Region Sjælland. Udgiften vurderes at være 260.000 kr. der søges fordelt mellem interessenterne. Der afsættes et rammebeløb på 100.000 kr. til det videre forløb.

Trafiksikring af skoleveje: Foranlediget af den tragiske ulykke på Skelstrupvej afsættes yderligere 1,0 mio. kr. om året til sikring af skoleveje, startende med Skelstrupvej. Udmøntning sker i udvalget for teknik og miljø.

Borgerrådgiver og whistleblower: Lolland kommune har søgt puljemidler til at finansiere en Borgerrådgiver, der skal medvirke til at øge borgernes retssikkerhed og i særlig grad bidrager til, at forbedre sagsforløbet for særligt udsatte borgergrupper. Såfremt borgerrådgiveren ikke kan finansieres fuldt ved eksterne tilskud vil restfinansieringen ske som tillægsbevilling. Samtidig afsættes der 0,1 mio. kr. til den lovpligtige whistleblower-ordning.

Budgetforlig

Budgetændringer i 2022 og overslagsår

	2021	2022	2023	2024	2025
Drift		4.400	200	200	200
Udvikling af detailhandel i købstæderne		600	0	0	0
Borgerrådgiver og whistleblower		100	100	100	100
Rengøring hver 14. dag ældreområdet		2.300	2.300	2.300	2.300
Børn og skole: Demografiregulering		1.600	0	0	0
Børn og skole: HOT-projekt, vedrørende overvægtige børn		300	300	300	300
Børn og skole: Faldende antal privatskoleelever		-4.100	-4.100	-4.100	-4.100
Børn og skole: Boligsocial indsats		1.000	1.000	1.000	1.000
Udviklingspulje på demensområdet		500	500	500	500
Dagtilbud: Legeredskaber, læringsmaterialer m.v.		2.000	0	0	0
Natog på Lollandsbanen i weekenden		100	100	100	100
Anlæg	23.600	41.900	30.200	1.000	1.000
Byudvikling i Maribo omkring Irmagrund	6.000	0	0	0	0
Byudvikling Rødby	2.600	0	0	0	0
Forundersøgelse af Sydkaj		500	0	0	0
Ny børnehave i Nakskov		10.000	20.000	0	0
Havnestrøm til skibsfart i Nakskov havn		0	3.000	0	0
Følgearbejder Lolland forsyning		2.000	0	0	0
Følgearbejder på NCC kontrakt		2.000	0	0	0
Bygningsvedligeholdelse		5.000	0	0	0
Renovering af småhavne		6.200	6.200	0	0
Vejomlægning kaj 8		3.500	0	0	0
Dybvig lystbådehavn		6.500	0	0	0
Rødbyhavn erhvervshavn, Søpavillonvej og renovering		1.300	0	0	0
Nakskov havn (PL 3,4,7)		2.400	0	0	0
Kultur og fritid: Nakskov svømmehal		1.500	0	0	0
Trafiksikring af skoleveje		1.000	1.000	1.000	1.000
Køb af Svanehøjcentret i Bandholm	15.000	0	0	0	0
Lånoptagelse		-19.900	-9.200	0	0
Kassepåvirkning i budgetforliget		26.400	21.200	1.200	1.200
Ændring af likvide aktiver i budgetforslaget		-74.667	101.706	140.637	331.228
Samlet ændring af likvide aktiver		-48.267	122.906	141.837	332.428

Lolland Kommune den 4. oktober 2021

Holger Schou Rasmussen
Socialdemokratiet

Vibeke Grave
Socialdemokratiet

Tine Vinther Clausen
Venstre

Eric Steffensen
Dansk Folkeparti

Lars Christiansen
Socialistisk Folkeparti

Henning Alfred Rasmussen
Din Stemme

Leo Christensen
Lokallisten Lolland

|

Lolland Ældreråd - Årshjul 2022

Senest opdateret den 17-06-2022

Tilføje:

§ 18 uddelingsmøder datoer

Brugerrådsmøder Fælleskøkkenet datoer

Regionsældrerådsmøder datoer

Tilflytterarrangement dato

Temadage Danske Ældreråd tema/dato

Kontaktudvalgsmøder hvor/hvem/dato

Måned	Dato	Aktivitet	Bemærkninger
Januar	20. jan.	Ældrerådsmøde	
	25. jan.	Byrådsmøde 18.00 Rødbyhavnhallen	
Februar	10. feb.	Ældrerådsmøde	
	24. feb.	Byrådsmøde 18.00 Nakskov Bibl.	
Marts	2. marts	Danske Ældreråd: Ny Ældrelov. Møde f. formænd.	
	3. marts	Danske Ældreråd: For nyvalgte. Alle.	
	4. marts	Møde m. adm. om sagstyper – KZ, AB.	
	10. marts	Ældrerådsmøde	
	21. marts	Danske Ældreråd: Ældrerådsledelse. KZ, AB.	
	24. marts	Byrådsmøde 18.00 Errindlev Forsaml.hus	
	28. marts	Høringsfrist Buskøreplaner	
	31. marts	Strategimøde. Maribo. 1. sal. kl. 13-17.	
	31. marts	Befordringsbilag afleveres	
April	6. april	Møde m. ÆOS Møllecentret, tidl. cafeteria kl. 19.00-20.00.	
	7. april	Frist f. ÆR-medl. input til dagsorden 21/4	
	21. april	Ældrerådsmøde Maribo, blå lokale, 1. sal.	
	28. april	Frist f. ÆR-medl. input til dagsorden 12/5	
	28. april	Byrådsmøde 18.00 Gult Pakhus Maribo	
Maj	3. maj	Rundvisning i Fælleskøkkenet kl. 13-16.	
	9.-10. maj	Nyborg Str. Repræsentantskabsmøde/konference	
	12. maj	Ældrerådsmøde Skovcentret lokale 6. Nu: beslutte pktr. til disk. m. ÆOS-udv. 31/8, som skal på ÆOS-do. 17/8.	

Måned	Dato	Aktivitet	Bemærkninger
	25. maj	Byrådsmøde 18.00 Nakskov Bibl.	
	26. maj	Frist f. ÆR-medl. input til dagsorden 9/6	
Juni	3. juni	Temadag/Møde i Regions-Ældrerådet, Nina, Anne, Ulrik, Susanne, Karen.	
	7. juni	Kontaktudv.møde Blomsterp. + valgmøde. Karen	
	9. juni	Ældrerådsmøde Maribo, blå lokale, 1. sal. Fastlæggelse af emner til møde m. ÆOS-udv. 31.08.22.	
	14. juni	Byrådsmøde 18.00 Kulturhus Vestenskov	
	30. juni	Befordringsbilag afleveres	
Juli			
August			
	11. aug.	Frist f. ÆR-medl. input til dagsorden 25/8	
	25. aug.	Ældrerådsmøde Nakskov, konferencen	
	25. aug.	Frist f. ÆR-medl. input til dagsorden 8/9	
	31. aug.	Møde m. ÆOS-udv.	
	31. aug.	Byrådsmøde 18.00 Gult Pakhus Maribo	
September			
	8. sept.	Ældrerådsmøde Nakskov, konferencen	
	12. sept.	Møde i Regions-Ældrerådet, Nina,	
	15. sept.	Byrådsmøde 18.00 Nakskov Bibl.	
	21. sept.	Demensmesse i Maribo Hallerne	
	22. sept.	Frist f. ÆR-medl. input til dagsorden 6/10	
	29. sept.	Møde i Brugerråd Fælleskøkken.	
	30. sept.	Befordringsbilag afleveres	
Oktober	1. oktober	FN's internationale ældredag	
	6. okt.	Ældrerådsmøde, Maribo, konferencen	
	13. okt.	Byrådsmøde 18.00 Gult Pakhus Maribo	
November		Lave beretning. Klar til 1. kvartal 2023.	
	3. nov.	Frist f. ÆR-medl. input til dagsorden 17/11	
	10. nov.	Møde i Regions-Ældrerådet, Nina,	

Måned	Dato	Aktivitet	Bemærkninger
	17. nov.	Ældrerådsmøde Nakskov, konferencen.	
	24. nov.	Byrådsmøde 18.00 Østofte Forsaml.hus	
	24. nov.	Frist f. ÆR-medl. input til dagsorden 8/12	
December			
	8. dec.	Ældrerådsmøde Maribo, 1. sal, blå lokal.	
	15. dec.	Møde i Brugerråd Fælleskøkkenet	
	15. dec.	Byrådsmøde 18.00 Nakskov Bibl.	
	31. dec.	Befordringsbilag afleveres	
2023			
Januar			
Februar			
Marts	9. marts	Møde i Brugerråd Fælleskøkkenet	